

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND

ความสนใจในเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ปริญญาโท
ของ
สมสมัย แสงชัย

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

๘ กรกฎาคม ๒๕๑๖

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้

ศาสตราจารย์ ดร.สุจิตต์ ธรรมสาร ประธาน

ศาสตราจารย์ ดร.สุจิตต์ ธรรมสาร กรรมการ

ศาสตราจารย์ ดร.สุจิตต์ ธรรมสาร กรรมการ

ประกาศคุณประการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ศาสตราจารย์ เทือก กุสุมา ณ อยุธยา อาจารย์บุญเจือ องค์ประดิษฐ์ อาจารย์สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในน้ำใจและความกรุณาของอาจารย์ทั้งสามท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ดร. พจน์ สะเพียรชัย ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับสถิติ ดร. มาเรีย เหลาสุนทร ที่ได้กรุณาอำนวยความสะดวกในการใช้ห้องสมุด UNESCO และขอขอบพระคุณครูใหญ่อาจารย์ใหญ่และคณะครูโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความสะดวกในการรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณ คุณบุปผา ทวีสุข คุณนกร พันธุ์รงค์ คุณพรอภพศักดิ์ ณ เชียงใหม่ คุณสุภา ทิวถนอม และน้อง ๆ ทุกคน ที่ได้ช่วยเหลือในการทำแบบสอบถาม คุณสุนทร เทพขุน ที่ได้กรุณาช่วยคำนวณค่าทางสถิติ คุณวันเพ็ญ พลอยภักดิ์ และคุณประยูร แสงมณี ที่ได้กรุณาจัดพิมพ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อวิรัช คุณแม่ลิ้น แข่งขัน และคุณแม่ทองดี ประเสริฐสม ที่ได้กรุณาให้กำลังใจและกำลังทรัพย์ในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สุกตายนขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์วิชัย แข่งขัน และขอใจเด็กหญิงปรีมา (พริม) แข่งขัน ที่เป็นกำลังใจอย่างดียิ่ง

สมสมัย แข่งขัน

สารบัญ

บทที่

หน้า

๑. บทนำ	๑
ภูมิหลัง	๑
✓ความมุ่งหมายในการศึกษาทฤษฎี	๑๑
✓สมมุติฐานในการศึกษาทฤษฎี	๑๑
✓ความสำคัญของการศึกษาทฤษฎี	๑๒
ข้อตกลงเบื้องต้น	๑๓
ขอบเขตของการศึกษาทฤษฎี	๑๓
กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ	๑๔
๒. เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	๑๕
เอกสารและการวิจัยในประเทศไทย	๑๕
เอกสารและการวิจัยในต่างประเทศ	๓๓
๓. วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	๔๒
การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัย	๔๒
✓กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	๔๓
✓การรวบรวมข้อมูล	๔๔
การจัดกระทำกับข้อมูล	๔๔
การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๕

๔. ผลการศึกษาค้นคว้า	๔๓
ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน	
วรรณคดีไทย	๔๓
ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน จำแนก	
ตามเพศ ผลิตสัมพันธ์ทางการเรียนและระดับการศึกษา	
ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง	๔๔
ความสนใจของนักเรียนจำแนกตามเพศ	๔๔
ความสนใจของนักเรียนจำแนกตามผลิตสัมพันธ์ทางการเรียน	๕๐
ความสนใจของนักเรียนจำแนกตามระดับการศึกษาของบิดามารดา	
หรือผู้ปกครอง	๕๒
เหตุผลที่นักเรียนชอบหรือไม่ชอบเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน	๕๕
ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อวรรณคดีประเภทใดมากที่สุด	
วรรณคดีฉบับเต็ม (ฉบับสมบูรณ์)	๖๐
ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องรอบแวงและรอบกรอบ	๖๑
ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องอื่น ๆ นอกเหนือไปจาก	
เรื่องในแบบเรียน	๖๒
๕. บทขอ สรุปผล อภิปราย และขอเสนอแนะ	๖๔
บทขอ	
✓ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	๖๔
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	๖๕

✓ กงมตัวอย่าง	๖๔
✓ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	๖๔
✓ การรวบรวมข้อมูล	๖๔
การจัดกระทำกับข้อมูล	๗๐
✓ การวิเคราะห์ข้อมูล	๗๐
สรุป ผลการศึกษาค้นคว้า	๗๐
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า	๗๑
ขอเสนอแนะ	๘๕
บรรณานุกรม	๘๐
ภาคผนวก	๘๖

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

๑. แสดงว่านวมักเรียนชายและหญิงโรงเรียนรัฐบาลจำแนกตามเพศ	๔๓
๒. แสดงจำนวนนักเรียนชายและหญิงโรงเรียนราษฎร์จำแนกตามเพศ	๔๔
๓. แสดงค่าน้ำหนักแต่ละอันดับของความสนใจ	๔๕
๔. แสดงค่าและลำดับความสำคัญของเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน	๔๘
๕. แสดงค่าและลำดับความสำคัญของเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน จำแนกตามเพศ	๔๘
๖. แสดงค่าและลำดับความสำคัญของเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	๕๑
๗. แสดงค่าและลำดับความสำคัญของเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง	๕๓
๘. แสดงเหตุผลที่นักเรียนชอบและไม่ชอบเรื่องต่าง ๆ ถัดเป็นร้อยละ	๕๖
๙. แสดงค่าและลำดับความสำคัญของวรรณคดีประเภทคัดลอกมาและ ฉบับเต็ม	๖๑
๑๐. แสดงค่าและลำดับความสำคัญของเรื่องประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง ..	๖๒
๑๑. แสดงค่าและลำดับความสำคัญของเรื่องร้อยแก้ว ๔ ชนิดใหญ่	๖๓
๑๒. แสดงค่าและลำดับความสำคัญของร้อยแก้ว ๒๔ ชนิดย่อย	๖๔
๑๓. แสดงค่าและลำดับความสำคัญของร้อยกรองชนิดต่าง ๆ	๖๕

ภูมิหลัง

๑) กระแสพระราชดำริสตอนหนึ่งในหนังสือเป็นงานป็นหนังสือระหว่างชาติ และงานแสดงการพิมพ์
แห่งประเทศไทยมีว่า "หนังสือเป็นเสมือนคลังรวบรวมเรื่องราวความรู้ ความคิด วิทยาการทุกด้าน
ทุกอย่างซึ่งมนุษย์ได้เรียนรู้ได้คิดค้น และพากันเผยแพร่ขยายมันที่รักษาไว้ควยลายลักษณะอันหนึ่ง
แพร่ไปถึงที่ใด ความรู้ความคิดก็แพร่ไปถึงที่นั้น หนังสือจึงเป็นสิ่งมีค่า และมีประโยชน์ที่จะประมาณมิได้
ในแง่ที่เป็นขบเกิดแห่งการเรียนรู้ของมนุษย์. . ." (พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช,
๒๕๑๔ : ๕๘) - ๑๐ ๑)

กระแสพระราชดำริข้างต้น แสดงให้เห็นคุณค่าของหนังสือโดยทั่วไป ในแง่ที่เป็นต้นกำเนิด
แห่งการเรียนรู้ของมนุษย์

ยังมีหนังสืออีกประเภทหนึ่งที่ใช้เฉพาะในวงการศึกษานั้นคือหนังสือแบบเรียน ซึ่งเป็นที่ยอมรับ
กันแล้วว่า เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน

แบบเรียนมีบทบาทและความสำคัญมาก อาดาก็คือ วิชาปรัชญาของ ได้พูดถึงบทบาทและ
ความสำคัญของแบบเรียนไว้ ๘ ประการ คือ

๑. ช่วยจัดลำดับและรวบรวมเนื้อหาวิชาในการเรียนการสอน
๒. เป็นอุปกรณ์เนื้อหาวิชาตามแนวหลักสูตร เพื่อให้ นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ได้ครบถ้วน
ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
๓. เป็นคู่มือแนะนำการทำกิจกรรมเพิ่มเติม และช่วยวางโครงการทำงานของนักเรียนใน
ห้องเรียน
๔. ช่วยให้การตั้งจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม
๕. กระตุ้นให้นักเรียนรู้จักศึกษาหาเหตุผล วิเคราะห์เปรียบเทียบ

๖. ช่วยแนะนำแนวทางให้นักเรียนได้ทดสอบทฤษฎีที่เรียนมาแล้วว่าเป็นความจริงหรือไม่

๗. ส่งเสริมให้มีแหล่งความรู้ ช่วยสรุปโยงายพอเหมาะกะวัย และความสนใจของนักเรียน
(ธาคาศักดิ์ วัชรปรีชาพงษ์, ๒๕๑๔ : ๕)

บทบาทและความสำคัญของแบบเรียนทั้ง ๘ ประการ ตามความเห็นของธาคาศักดิ์ วัชรปรีชาพงษ์ พอจะสรุปได้ว่า แบบเรียนเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพราะช่วยในการเรียนการสอน ค่าเงินไปตำรวัดอุปประสงค์ของวิชา และจุดมุ่งหมายของการให้การศึกษาแก่เด็ก ความนึกเห็นเรื่อง บทบาทและความสำคัญของแบบเรียนดังกล่าวมีส่วนใกล้เคียงกับที่ประณีต จรัสรุ่งรวีวรรณ ก้าวไว้ใน ปริญญาภิธานของเขาวา

๑. แบบเรียนเป็นอุปกรณ์การสอนสำคัญชนิดหนึ่งที่มีบทบาทต่อการร่วมรวมเนื้อหาวิชา จุดมุ่งหมายของการเรียน

๒. ช่วยแนะนำกิจกรรมและวัสดุประกอบการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเรียน

๓. ช่วยเสริมสร้างนิสัยรักการศึกษาก่อนความเคยตนเอง และฝึกทักษะในการอ่านเพิ่มเติม เพื่อกระตุ้นและฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดหาเหตุผล วิเคราะห์เปรียบเทียบ สรุปความจริงที่ค้นคว้า และเข้าใจว่าส่วนใดของแบบเรียนเป็นความนึกส่วนตัวของผู้แต่ง สอดคล้องกับความจริง

๔. เป็นศูนย์กลางให้นักเรียนที่มีความแตกต่างระว่างบุคคลได้รวมเรียนเรื่องเดียวกัน และเข้าใจเรื่องราวในแนวเดียวกัน

๕. เป็นอุปกรณ์ที่มีเนื้อหาวิชาของหลักสูตร เพื่อให้นักเรียนศึกษาหาความรู้ได้เต็มตามความมุ่งหมายของหลักสูตร และตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียน ดังนั้นแบบเรียนจึงมีบทบาทช่วยส่งเสริมการปรับปรุงหลักสูตร

๖. ช่วยสื่อความหมายให้ครูและนักเรียนเข้าใจเนื้อหาเรื่องเดียวกันได้ตรงกัน เพื่อค่าเงิน การเรียนการสอนให้บรรลุผลสำเร็จ (ประณีต จรัสรุ่งรวีวรรณ, ๒๕๑๔ : ๔)

จะเห็นได้ว่า ความกึกก้องเห็นข้างต้นของ ประทีป จรัสรุ่งรวิรุ นั้น แบบเรียนมีความสำคัญ และวิวัฒนาการเห็นได้จากที่ วิชาศักดิ์ วิจิตรปรีชาพิงษ์ กล่าวไว้มากับประการ กล่าวคือ แบบเรียน เป็นเครื่องมือที่ประสานความคิดความสนใจของนักเรียน ในกรณีที่แตกต่างกัน นอกจากนั้นยังช่วยสื่อ ความหมายให้ครูและนักเรียน เข้าใจเนื้อหาเรื่องเดียวกันได้ตรงกัน เพื่อกำเนินการเรียนการสอนให้ บรรลุผลสำเร็จด้วย

ถ้าจะพิจารณาแบบเรียนในลักษณะวัตถุประสงค์และหน้าที่แล้ว เราสามารถพิจารณาได้จากความ กึกก้องของทนายธรรมต่อไปนี้ คือ

กึกก้อง โลกกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของแบบเรียนไว้ว่า แบบเรียนจะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ อย่างน้อยที่สุด ๕ ประการ คือ

๑. ช่วยจัดเนื้อหาและวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอน
๒. ช่วยวางแผนการเรียน สำนึกความสัมพันธ์ของเนื้อหาในการเรียนการสอน
๓. เสนอเนื้อหาและวัสดุอุปกรณ์ที่สอดคล้องกับรายวิชา
๔. เสนอการนำหลักการและข้อเท็จจริงของเนื้อหาวิชาไปใช้
๕. แนะนำแหล่งความรู้อื่น ๆ (Douglass, 1956 : 162)

ข้อสี่ โลกกล่าวถึงหน้าที่ของแบบเรียนไว้ ๕ ประการ คือ

๑. จัดระเบียบเรียงรายวิชา
๒. บรรจุเนื้อหาพื้นฐาน
๓. เป็นตัวกลางให้นักเรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ร่วมเรียนเรื่องเดียวกัน
๔. ฝึกฝนทักษะในการอ่านให้กว้างขวาง
๕. เปิดโอกาสให้เด็กพัฒนานิสัยในการศึกษากันเอง (Shores, 1960 : 45)

วัตถุประสงค์และหน้าที่ของแบบเรียนที่ ขอส กล่าวไว้ข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า แบบเรียนช่วยจัดระเบียบเนื้อหาวิชาและการนำหลักการไปใช้พร้อมทั้งเสนอวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนแนะนำแหล่งความรู้ต่าง ๆ และยังเป็นเครื่องมือที่ประสานความคิด ความสนใจของนักเรียนในกรณีที่แตกต่างกัน กับทั้งเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนานิสัยในการศึกษาค้นคว้าและฝึกทักษะในการอ่านให้กว้างขวาง

แบบเรียนที่มีคุณลักษณะดังกล่าวข้างต้นนี้ หากใครที่มีความสามารถนำไปใช้แล้ว แบบเรียนนั้นไม่เพียงแต่จะช่วยให้การเรียนเท่านั้น แต่ยังสามารถนำเอาอุปกรณ์การสอนอื่น ๆ มาช่วยในการเรียนการสอนที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น (Shores, 1960 : 45)

จากการคิดเห็นของทนายธรรมกิจข้างต้น ทำให้เราเห็นความสำคัญของแบบเรียนมากขึ้นในแง่ต่อไปนี้ คือ

๑. แบบเรียนช่วยเรียงลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหาวิชา กิจกรรมและอุปกรณ์การสอน ตลอดจนแนะนำแหล่งความรู้ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
๒. เป็นเครื่องมือประสานความคิด ความเข้าใจของนักเรียนและครูในกรณีที่แตกต่างกันตามเอกลักษณ์
๓. ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ของวิชา และจุดมุ่งหมายของการให้การศึกษาแก่เด็ก
๔. เปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนานิสัยในการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง และฝึกทักษะในการอ่านให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่เราควรจะให้ความสนใจและหันมาศึกษาเรื่องแบบเรียนกันอย่างจริงจัง

ก่อนที่เราจะได้ศึกษาประวัติความเป็นมาของแบบเรียนส่วนนี้ ในที่นี้จะขอกล่าวเฉพาะแบบเรียนภาษาไทยเท่านั้น หลักฐานที่พอหาได้คือ

ก. หนังสือประวัติกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๔๓๔ - ๒๕๐๗ หน้า ๑๔ - ๒๔,

๓๕ - ๓๖, ๖๖๐ - ๖๖๑

ข. คำสั่งการกำหนดแบบเรียนบังคับใช้ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

พ.ศ. ๒๔๘๐ - ๒๕๑๓

ก. คำเนาราชบัณฑิตยสถาน

ง. การศึกษาแผนงานบูรณาการ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงศึกษาธิการ

จากหลักฐานและบทกวีที่กล่าวข้างต้น พอจะสรุปภาพรวมแบบเรียนได้ดังนี้

หนังสือแบบเรียนเล่มแรกที่ปรากฏเป็นหลักฐานอยู่คือ หนังสือวันวานของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นจันทบุรีสุรพลราชกุมาร แต่งไว้โดยพิศมัยราชกุมารี ซึ่งมีความหมายว่าถึงดัดแปลงโคลงฉันท์กาพย์กลอน

แบบเรียนเล่มที่ ๒ คือ ประถม ก.กา ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง และไม่ทราบว่าแต่งตั้งแต่เมื่อไร สันนิษฐานว่าแต่งสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

แบบเรียนเล่มที่ ๓ คือ ประถมกลาง กล่าวกันว่ามีผู้แต่งคือ พระเทพโมลี (นางเกษมว่าน หรือ พง) แห่งวัดราชบูรณะ เข้าใจว่าแต่งในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นหนังสือที่ปรากฏโบราณคดีของมาก

นอกจากแบบเรียนที่กล่าวมาแล้ว ยังมีแบบเรียนอื่น ๆ อีก เช่น วัชรวิทย์ของพระบรมราชโอรส (เกิด ๑๖๖๖) เจ้าอาวาสวัดบรมนิวาส ซึ่งแต่งขึ้นในราวสมัยรัชกาลสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อให้ศิษยานุศิษย์ของท่านได้เรียน แก่โดยเหตุที่ใช้ในวงการศึกษามากกว่าจึงไม่แพร่หลายเท่า

จนมาถึง ประถมก ก และ ประถมกลาง พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้กล่าวถึงแบบเรียนที่ศึกษากันในสมัยโบราณ (หมายถึงสมัยรัตนโกสินทร์) มีรวม ๕ เล่ม ตามลำดับดังนี้

๑. ประถม ก ก

๒. สอนทบทวน

๓. ประถมกลาง

๔. ประถมจินตภาพ เล่ม ๑

๕. ประถมจินตภาพ เล่ม ๒

นอกจากนี้ยังมีหนังสืออ่านประกอบ เพื่อช่วยให้นักเรียนอ่านหนังสือคคงขึ้นอีกหลายเล่ม เช่น เสือโก จันทโกรบ อนิรุทธ สมุทโฆษ เพชรมงกุฎ สังข์ทอง กาเกี๊ยะระยาศัตตงค์ สวรรค์รักษา เป็นต้น

เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดให้ตั้งโรงเรียนหลวงแห่งแรก เมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๔ แล้ว โดยยกเลิกหนังสือแบบเรียนที่กล่าวข้างตน และให้ใช้แบบเรียนหลวง ของ พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) ตั้งแต่นั้นมา

หนังสือแบบเรียนหลวงนั้นได้แก่ มุขบทบรรพกิจ, วาสนาจิกร, อักษรประโยก, สังโยคพิธาน ไวยากรณ์ และ พิศาลการ์ณัต แบบเรียนชุดนี้มีความสำคัญในประวัติศาสตร์การศึกษาของชาติมาก เพราะเป็นแบบเรียนหลวงชุดแรกที่ใช้เป็นแบบคัดอ่านเบื้องต้นของนักเรียนเมื่อสมัยร้อยปีเศษ ก่อนหน้านั้นไปหาไ้มีแบบเรียนซึ่งทางราชการจัดพิมพ์ขึ้นเป็นมาตรฐาน ดังที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เป็นเจ้าภาพทำอยู่ทุกวันนี้

๑) สมัยต่อมาได้มีแบบเรียนภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น เช่น แบบเรียนเร็วสามเล่ม ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ (ซึ่งใช้เป็นแบบเรียน ถึงสมัยรัชกาลที่ ๖) แบบสอนอ่าน ก ข ก กา และวิธีสอนของนายกำจัด โดยพระยาภูวณวิทยาเสริม แบบเรียนทวนที่ ๑ ก.ข. ของนายบุญอองละออ แบบคัดอ่านหนังสือไทยสำหรับชั้นประถมศึกษา ของ พระวิภาชนันทศาสน์ แบบเรียนนาย ก ข ก กา ของหลวงสันต์กวีวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

ในสมัยเปลี่ยนแปลงการปกครองแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๗๕ ระยะแรก ๆ กระทรวงธรรมการ (กระทรวงศึกษาธิการปัจจุบัน) ต้องการส่งเสริมการแต่งแบบเรียนให้ดี และให้มีมากขึ้นกว่าเดิม ทั้งให้โอกาสแก่ครูได้เลือกแบบเรียนสอนตามหลักสูตรมากขึ้น จึงยกเลิกแบบเรียนบังคับใช้บังคับเป็นของ กรมท่าฯ และของบุคคลที่อนุญาตให้ใช้ในโรงเรียน โรงเรียนและเลือกใช้แบบเรียนเล่มใดก็ได้เพียงขอ ความเห็นชอบของเจ้าหน้าที่เป็นปี ๆ ไป นอกจากนั้นกระทรวงธรรมการ (กระทรวงศึกษาธิการปัจจุบัน) ยังได้ยกเลิกค่าธรรมเนียมตรวจแบบเรียนอีกด้วย แบบเรียนใดที่ประสงค์จะใช้ในโรงเรียน เพียงแต่ ส่งให้กระทรวงตรวจอนุมัติก็เป็นการเพียงพอ

กระทั่งสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ กระดาษแพงมาก ทางกระทรวงศึกษาธิการต้องให้โรงพิมพ์ เอกชนช่วยพิมพ์แบบเรียนร่วมกับโรงพิมพ์วัดสังเวช ซึ่งเป็นโรงพิมพ์ของกระทรวง ในครั้งนั้นมีโรงพิมพ์ ๒, ๓ แห่ง เช่น ไทยวัฒนาพานิช และโรงพิมพ์ประชาชาติ เป็นต้น รับพิมพ์แบบเรียนต่าง ๆ โดยส่งให้ เจ้าหน้าที่ของกระทรวงเป็นผู้ตรวจอนุญาตเสียก่อน

จนถึงปลายปีการศึกษา ๒๔๘๒ กระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๓ ว่าด้วยการจัดทำตำราและแบบเรียน พ.ศ. ๒๔๘๓ ขึ้น สำคัญ ของระเบียบนั้นคือว่า ต่อไปเมื่อราคาหนังสือที่ใช้ในโรงเรียนได้จะต้องเป็นแบบเรียนที่ชนะการประกวด หรือเป็นหนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลใดสมควรเรียบเรียงขึ้นเอง เท่านั้น ในการนี้กระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งคณะกรรมการชำระทุกแห่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิของ กระทรวงศึกษาธิการให้หน้าที่พิจารณาแบบเรียน และกำหนดวิธีการจัดทำแบบเรียนตามนโยบาย สำหรับการพิมพ์แบบเรียนนั้น อนุญาตให้โรงพิมพ์ที่รัฐสภาจัดพิมพ์ได้แก่ ๕ แห่ง ส่วนการพิมพ์ของโรงพิมพ์ เอกชนให้ระงับ คงให้พิมพ์เพิ่มเติมได้เฉพาะที่ยังพิมพ์ไม่ครบตามที่ได้อนุญาตไว้เท่านั้น

ใน พ.ศ. ๒๔๘๕ เมื่อตั้งกรมวิชาการขึ้นแล้ว งานกานแบบเรียนก็ตกเป็นหน้าที่ของ กรมวิชาการ

ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๓

หลังจากที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นมา กระทรวงศึกษาธิการได้เปิดโอกาสให้มีการเลือกแบบเรียนได้มากขึ้น ถือได้ว่าเป็นที่โรงเรียนทุกแห่งจะให้ความสนใจของกรรมาธิการ กรรมาธิการได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบแบบเรียนที่เอกชนแต่ง หนังสือที่จะได้รับการพิจารณาใช้เป็นแบบเรียนได้นั้น อาศัยหลักการพิจารณาชั้นต้น ๓ ประการ คือ เรียบเรียงถูกต้องตามหลักสูตร และมีความง่ายง่ายเหมาะสมกับชั้น กรรมาธิการได้มีมติว่ากระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการกำหนดแบบเรียนบังคับใช้ใน ระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา จะประเมินทุกปี โดยพิมพ์รายชื่อหนังสือที่คณะกรรมการตรวจสอบอนุมัติให้ใช้ได้ ในโรงเรียน ถ้ามีเอกชนแต่งหนังสือมากขึ้น รายชื่อหนังสือก็จะ มีในบัญชีแบบเรียนมากขึ้นทุกปีตามลำดับ หนังสือที่อนุมัติให้ใช้ได้ไปตามหลักสูตร ซึ่งประกาศใช้ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

เหตุผล

สำหรับแบบเรียนภาษาไทย โดยเฉพาะวรรณคดีไทยที่เลือกใช้ในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาได้มีการปรับปรุงใหม่เรื่องหลาย ๆ เรื่อง ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองอยู่ในเล่มเดียวกัน โดยคัดเลือกคัดตอนจากวรรณคดีเรื่องสำคัญ ๆ ของกวีหรือนักประพันธ์ที่หนังสือในสมัยต่าง ๆ โดยมุ่งหวังให้นักเรียนได้รู้จักวรรณคดีที่มีชื่อเสียงตลอดจนพบความงาม ๆ อย่างกว้างขวาง เพื่อเป็นเครื่องชักนำให้แสวงหาฉบับสมบูรณ์มาอ่านต่อไป และเพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่มีอยู่ในหลักสูตร ซึ่งได้กำหนดไว้ดังนี้

"การสอนภาษาไทยมีความมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนในทางภาษาให้มีความรู้ และทัศนคติพอเหมาะสมกับวัยดังต่อไปนี้

๑. ให้สามารถรู้ภาษาไทยได้ทั้งในการฟังการพูดการอ่านและการเขียน
๒. ให้สามารถรู้ภาษาไทยเป็นสื่อในการติดต่อและเป็นเครื่องช่วยในการประกอบอาชีพ
๓. ให้ได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ และรู้สึกพอใจเพราะของร้อยแก้วและร้อยกรองอันเป็นพื้นฐานที่จะเรียนวรรณคดีต่อไป

๔. ให้รู้จักภาษาเป็นเครื่องช่วยในการคิดค้นหาเหตุผลและใช้ดุลพินิจของตนได้
๕. ให้มีความเจริญทางด้านจินตนาการ มีความกิริยาเริ่มและสร้างสรรค์
๖. ให้เป็นผู้มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนอยู่เสมอ โดยให้ภาษาไปทำให้เกิดประโยชน์ในเวลาว่าง
๗. ให้เห็นความสำคัญของภาษาไทย ในฐานะที่เป็นภาษาของชาติ ให้รู้จักสังเกตความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมสาขานอื่น ๆ มีศิลปะ ขนบธรรมเนียมประเพณี เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๐๓ : ๓)

จากประวัติความเป็นมาของแบบเรียนภาษาไทยที่กล่าวไว้ข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า การจัดทำแบบเรียนส่วนใหญ่มาจากความริเริ่มของครูผู้ทรงคุณวุฒิ และในระยะหลัง ๆ การจัดทำแบบเรียนอยู่ในความควบคุมของรัฐบาล มีกระทรวงศึกษาธิการเป็นเจ้าหน้าที่จัดทำ โดยกระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้นักวิชาการ ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ เป็นผู้ดำเนินการ

ถึงที่ใดแล้วก็ตาม แบบเรียนมีบทบาทและความสำคัญต่อการเรียนการสอน ดังนั้นการจัดทำแบบเรียนให้มีคุณภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นยิ่ง

* ในการจัดทำแบบเรียนให้มีคุณภาพนั้นจำเป็นต้องพิจารณาหลายด้าน เช่น ด้านปรัชญา การศึกษา จุดมุ่งหมายของหลักสูตร จิตวิทยาแห่งการเรียนรู้ พัฒนาการของเด็ก ความต้องการของสังคม ตลอดจนการจัดทำรูปแบบให้เหมาะสมเป็นต้น จึงเป็นปัญหาที่หนักกว่าในการจัดทำแบบเรียนภาษาไทย คณะกรรมการได้คำนึงถึงเรื่องเหล่านี้เพียงไร

สิ่งที่พิจารณาอย่างหนึ่งก็คือ ยังไม่ปรากฏว่าคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายให้จัดทำแบบเรียน มีการสำรวจ หรือทำการวิจัยสอบถามเกี่ยวกับความสนใจในเนื้อหาแบบเรียนของผู้เรียน ซึ่งเชื่อว่าหากการพิจารณาองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดทำไปด้านหนึ่ง ทั้ง ๆ ที่ "ความสนใจ" เป็นหัวใจสำคัญของการเรียนการสอน ผู้เรียนจะเรียนได้ดี และมีความตั้งใจเรียน ถ้าเขาได้เรียนในสิ่งที่เขาสนใจ

บรรดานักจิตวิทยา และนักการศึกษาได้ยอมรับกันแล้วว่า "ความสนใจ" เป็นแรงจูงใจ
ใหญ่ที่ก่อให้เกิดความปรารถนาที่จะเรียน มีเจตนาที่เกี่ยวกับการเรียน และช่วยให้เรียนได้

ความสนใจของบุคคลย่อมแตกต่างกันไปตามวัย เพศ สติปัญญา อารมณ์ ระดับการศึกษา
สังคม และสิ่งแวดล้อม การที่จะให้เด็กศึกษาแบบเรียนซึ่งผู้ใหญ่เป็นผู้กำหนดจะทำให้เด็กขาด
ความสนใจเท่าที่ควร ในการจัดทำแบบเรียนผู้ใหญ่อาจจะนึกถึงคนในขณะเป็นเด็กที่ชอบหรือสนใจ
ในเรื่องใด ก็คิดว่าเด็กก็จะสนใจในเรื่องนั้น ๆ เช่นกัน โดยลืมคิดไปว่า เวลาเปลี่ยนไป
ดังนั้นความสนใจของเด็กแต่ละสมัยย่อมแตกต่างกันไปบ้าง เช่นสมัยก่อนเด็กอาจจะไม่สนใจในเรื่องที่
ไกลตัว แต่ปัจจุบันการศึกษาศาสตร์ก้าวหน้าไปไกล เด็กมีประสบการณ์มากขึ้น รู้จักโทรทัศน์ วิทยุ
การเขียน เด็กเป็นต้น เด็กจึงเริ่มหันมาสนใจหนังสือที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งเหล่านี้มากขึ้น
นอกจากนี้ในบางขณะ อาจจะให้ความสนใจในเรื่องตามความสนใจของตน เขาอาจจะหนังสือเล่มใดที่มี
ความเหมาะสมควรที่จะอ่าน ก็เลือกหนังสือดังกล่าวมาเป็นแบบเรียน การจัดทำแบบเรียนด้วยวิธีนี้
ย่อมมีทั้งข้อดีและข้อเสีย ในกรณีที่ไม่สามารถสนองความสนใจของเด็ก

* ตามความเห็นผู้วิจัยจึงต้องการสำรวจความสนใจของผู้เรียนที่จัดทำแบบเรียนวรรณคดีไทย ซึ่งใช้
มาเป็นเวลาสิบกว่าปี เพื่อหาว่าเรื่องใดบ้างในแบบเรียนที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน เรื่องใดบ้าง
ที่นักเรียนไม่สนใจ และเรื่องใดที่นักเรียนสนใจเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากเรื่องที่มีอยู่ในแบบเรียน ทั้งนี้
เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงแบบเรียนในโอกาสต่อไป และอาจจะขอความคิดเห็นนักเรียนไม่
สนใจในแบบเรียน

จากความคิดเห็นดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้วิจัยเรื่อง "ความสนใจในเนื้อหาแบบเรียน
วรรณคดีไทย" ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ 3
ภาคส่วน

ความมุ่งหมายในการศึกษาก่อนหน้า

๑. เพื่อศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ที่มีต่อเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทยเล่ม ๒ กล่าวคือ ใ้เลือกสรรเรื่องต่าง ๆ ที่มีอยู่ในแบบเรียน นักเรียนมีความสนใจเรื่องใดมากที่สุดเพียงใด

๒. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนว่าแตกต่างกันหรือไม่ โดยจำแนกนักเรียนตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

๓. เพื่อศึกษานักเรียนส่วนมากสนใจแบบเรียนวรรณคดีที่คัดลอกมาหรือเรื่องใหม่ (ฉบับสมบูรณ์)

๔. เพื่อศึกษานักเรียนสนใจเรื่องประเภทร้อยแก้วหรือร้อยกรอง

๕. เพื่อศึกษาถึงความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องประเภทอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากแบบเรียน

สมมติฐานในการวิจัย

๑. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ มีความสนใจเรื่องต่าง ๆ จากแบบเรียนวรรณคดีเล่ม ๒ ดังนี้

ก. เรื่องที่นักเรียนสนใจมากที่สุด ได้แก่

— พระราชนิพนธ์บทละครเรื่องอิเหนา

— เวณิสราธิ

— โคลงสุภาวดีรัชกาลที่ ๕ และโคลงนิกรำโคลง

ข. เรื่องที่นักเรียนสนใจปานกลาง ได้แก่

— ภาพเขียนเกรงการหวาน และวาดวงงานนักษัตรฤกษ์

— สมเด็จพระเจ้าตากสิน

— ไกล่เกล็ด

ค. เรื่องที่นักเรียนสนใจน้อย คือ

— ธรรมจริยา

— พระพุทธประวัติ

๒. เปรียบเทียบความสนใจของนักเรียนในเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน โดยจำแนกนักเรียนออกตามหัวขอกต่อไปนี้

- ก. เพศ ความสนใจของเด็กหญิง และเด็กชายไม่แตกต่างกัน
- ข. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสนใจไม่แตกต่างกันจากเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หรือต่ำ
- ค. ระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ไม่ว่าบิดาหรือมารดา หรือผู้ปกครอง จะมีการใฝ่มาอยู่ในระดับใด ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนก็ไม่แตกต่างกัน

๓. นักเรียนสนใจแบบเรียนวรรณคดีทั้ง ประเภทที่คัดลอกมา และเรื่องเต็ม

๔. นักเรียนมีความสนใจทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง

๕. นักเรียนมีความสนใจในเรื่องอื่น ๆ นอกเหนือไปจากเรื่องที่มีอยู่ในแบบเรียน

ความสำคัญของการศึกษาก่อนหน้า

๑. ทำให้ทราบถึงความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ แต่ละเรื่อง ในแบบเรียนวรรณคดีไทยเล่ม ๒ ว่ามีสภาพเป็นอย่างไร

๒. ทำให้ทราบว่า เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง มีผลต่อความสนใจในเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีของนักเรียนแตกต่างกันหรือไม่

๓. ทำให้ทราบว่านักเรียนสนใจวรรณคดีที่คัดลอกมาหรือเรื่องเต็ม และสนใจร้อยแก้วหรือร้อยกรอง

๔. ทำให้ทราบถึงความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องอื่น ๆ ซึ่งนอกเหนือจากเรื่องในหนังสือแบบเรียน

๕. เป็นแนวทางให้กระทรวงศึกษาธิการหรือคณะกรรมการจัดทำแบบเรียนให้นำผลการวิจัยครั้งนี้ไปพิจารณาแก้ไขปรับปรุงแบบเรียนวรรณคดีไทยต่อไป

๖. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเลือกหนังสืออ่านนอกเวลาในวิชาภาษาไทยหรือการเลือกหนังสือสำหรับห้องสมุดโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา

ข้อตกลงเบื้องต้น

๑. ผู้วิจัยเชื่อว่านักเรียนแบบสอบถามทุกคนมีความรู้พอสมควรเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนวรรณคดีเล่ม ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ในสาระที่คุ้นเคยเรียนมา
๒. ผลการศึกษารู้นต่อการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเป็นสำคัญ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้จำกัดอยู่ในขอบเขตต่อไปนี้ คือ

๑. กลุ่มตัวอย่าง ศึกษาเฉพาะนักเรียนที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๑๔ ของโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนประมาณ ๕๐๐ คน แบ่งเป็นชาย ๒๕๐ คน หญิง ๒๕๐ คน
๒. ศึกษาความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ที่มีต่อเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทย เท่านั้น โดยไม่คำนึงถึงการจัดรูปเล่ม เช่น ภาพ, ฎี ขนาดตัวอักษร ฯลฯ
๓. ใช้แบบเรียนวรรณคดีไทยเล่ม ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๑๐ พ.ศ. ๒๕๑๔
๔. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ควรวิเคราะห์ผลการเรียนปลายปีการศึกษา ๒๕๑๔ ของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
๕. ระดับการศึกษาของบิดามารดา หรือผู้ปกครองแบ่งเป็น ๔ ระดับ คือ
 - ก. ไม่เคยเข้าโรงเรียน
 - ข. ระดับประถมศึกษา (ป.๑ - ป.๓ หรือ ป.๑ - ม.๓ เดิม)
 - ค. ระดับมัธยมศึกษา (มศ. ๑ - มศ. ๕ หรือ ม.๔ - ม.๕ เดิม)
 - ง. ระดับอุดมศึกษา (ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป)

- คำนิยามศัพท์เฉพาะ -

ศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คือ

๑. ความสนใจ หมายถึง ความไม่เอียงที่จะเพิ่มหรือรับประสบการณ์ (Bingham, 1937 : 62) หรือหมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่ปรากฏออกมา อาจเป็นไปในรูปหัวแล่นหรือถาวร หากความรู้สึกนั้นยอมอาศัยความยาวกรูณาทำให้ตามวิสัยของมนุษย์เป็นรากฐาน และความรู้สึกดังกล่าวย่อมแปรไปตามประสบการณ์ของบุคคลผู้นั้น (Good, 1959 : 295)

๒. นักเรียน หมายถึง นักเรียนทั้งชายและหญิงที่ศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๑๔ ของโรงเรียนรัฐภาคและโรงเรียนราษฎร์ เฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน ๕๐๐ คน เป็นชาย ๒๕๐ คน หญิง ๒๕๐ คน

๓. แบบเรียน หมายถึง หนังสือที่บรรจุเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้คัดเลือกแล้ว เพื่อใช้สำหรับอ่าน (Webster's Third New International Dictionary, 1965:1389) แบบเรียนในที่นี้หมายถึง หนังสือแบบเรียนวรรณคดีไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๔. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ที่ได้รับหรือทักษะที่ได้พัฒนาขึ้นในวิชาที่ได้เรียนมาในสถานศึกษา ซึ่งถ้าผลควยคะแนนสอบ หรือคะแนนที่ผู้สอบกำหนดโดยเฉพาะในการศึกษาค้นคว้า ๆ นอกจากนั้นอาจจะกำหนดคะแนนสะสมเฉลี่ย (G.P.A.)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในที่นี้ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยการสอบปลายปีการศึกษา ๒๕๑๔ ของนักเรียนในกรุงเทพมหานคร

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษากฎหมาย

บรรดานักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญทางนิติศาสตร์เห็นว่า ผลของการกฎหมาย ตำรา และงานวิจัยทางนิติศาสตร์ที่มีอยู่แล้ว มีความสำคัญต่อการศึกษากฎหมายและการวิจัย ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเอกสาร ตลอดจนผลการวิจัยทางนิติศาสตร์ เพื่อประโยชน์และเป็นแนวทางในการดำเนินงาน

เนื่องจากเอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษากฎหมายทั้งนี้ มีทั้งของไทยและของต่างประเทศ ผู้วิจัยจึงได้จะแยกแยะออกเป็น ๒ หัวข้อ คือ

๑. เอกสารและการวิจัยในประเทศไทย
๒. เอกสารและการวิจัยในต่างประเทศ

๑. เอกสารและการวิจัยในประเทศไทย

✓ กร. หมาย อิงภากรณ์ กล่าวว่า "เมื่อเราจะพิจารณาสถิติเรื่องการใช้สิทธิหรือเสรีภาพกัน เราคงนึกถึงผู้บริโภคนั้นเป็นใหญ่ อย่างที่ผู้สันทนดูทางเศรษฐศาสตร์กล่าวว่า The consumer is sovereign หรือ Sovereignty of the consumer ไม่ใช่การอ้างถึงค่านิยมแต่อย่างใด" (หมาย อิงภากรณ์, ๒๕๖๐ : ๓๕)

กล่าวโดยสรุปแล้วให้เห็นถึงความสำคัญของผู้บริโภค ในฐานะผู้บริโภคทางนิติศาสตร์ กฎหมายจะได้นำมาใช้ในวงการศึกษา ค้นคว้า และที่จะใช้เฉพาะทางทางเศรษฐศาสตร์

ผู้วิจัยได้เขียนไว้ในตอนท้ายของบทนำว่า "สิ่งที่น่าพิจารณาคืออย่างหนึ่งก็คือ ยังไม่ปรากฏว่า คณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายให้จัดทำแบบเรียน มีการสำรวจหรือวิจัยสอบถามเกี่ยวกับความสนใจในเนื้อหาแบบเรียนของผู้เรียน" ข้อความตอนนี้นำเสนอให้เห็นได้ว่า คณะกรรมการผู้จัดทำแบบเรียนนั้น ไม่ได้ทำการสำรวจถามถึง ผู้บริโภคในด้านหนึ่ง ทั้ง ๆ ที่นักเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนการสอน

ถ้าหากคณะกรรมการจัดทำแบบเรียนได้หันมาพิจารณาและเข้าใจอย่างจริงจังในการจัดแบบเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนแล้ว ก็เชื่อได้ว่า แบบเรียนดังกล่าวจะช่วยให้เด็กเรียนและทำความเข้าใจกับการเรียนการสอนไปสู่จุดหมายของการไถ่รวดเร็ว และประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น นอกจากนี้โอกาสที่จะส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านหนังสือย่อมมีมากขึ้นด้วย นับว่าเป็นการช่วยแก้ปัญหาเรื่อง "เด็กไทยไม่มีนิสัยรักการอ่าน" ได้ทางหนึ่ง

ประเทิน มหาชนธิ์ ให้ข้อคิดว่า "การส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านหนังสือนั้น จะต้องเปิดโอกาสให้เด็กเลือกหนังสือที่เขาชอบ . . . ความธรรมดาของเด็กคนหนึ่งคือที่สนองความต้องการของเขา และเด็กทางวัยก็มีความต้องการแตกต่างกันออกไป . . . ฉะนั้นเราจึงจะจัดหาหนังสือให้ได้เหมาะสมกับความต้องการในทางต่าง ๆ ของเด็ก พึงทราบความต้องการในทางต่าง ๆ อันเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตเด็ก ซึ่งจำแนกได้เป็น ๑๐ ประการ . . ." (ประเทิน มหาชนธิ์, ม.ป.ป. : ๑๐๓ - ๑๐๔)

สรุปได้ดังนี้

๑. ความต้องการในเรื่องการพักผ่อน
๒. ความต้องการรู้สึกปลอดภัยในจิตใจ
๓. ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ
๔. ต้องการให้ตนเองเป็นที่รักของคนอื่น
๕. ต้องการประสบความสำเร็จ
๖. ต้องการความรู้ที่แปลกใหม่ มีความอยากรู้อยากเห็นในสิ่งต่าง ๆ ที่เขาสนใจ
๗. ต้องการเกิดขึ้นไปตามพอใจ
๘. ต้องการเปลี่ยนแปลงในชีวิต
๙. ต้องการระบายอารมณ์ ระบายความอัดอั้นตันใจ
๑๐. ต้องการความสวยงาม ความเหมาะสม

เขากล่าวว่า "ความถองการของเด็กในคานต่าง ๆ ที่มีความมา" เด็กจะหาได้จากหนังสือที่อ่านไปส่วนใหญ่ แต่เด็กจะได้รับประโยชน์เต็มที่ด้วยการอ่านหนังสือที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และถูกกับนิสัยของเด็ก ทั้งนี้ความสำคัญของหนังสือสำหรับเด็กจึงขึ้นอยู่กับลักษณะของหนังสือที่มี ความเหมาะสมในการแต่งเหมาะสมกับเด็กเป็นประการสำคัญ การเขียนหนังสือประเภทนี้ นอกจาก ผู้แต่งต้องมีความรู้ในเรื่องการเขียนแล้ว ยังต้องมีความเข้าใจเด็กเป็นอย่างดีด้วย เพราะการเขียน หนังสือสำหรับเด็กนั้นคือการเขียนหนังสือสำหรับผู้ใหญ่ เด็กกับผู้ใหญ่ที่วางสมาธิร่วมกัน เด็กจะไป สนใจหนังสือที่ผู้ใหญ่ชอบ แม้ว่าเรื่องนั้นจะเขียนได้ดีเยี่ยมก็ตาม เว้นแต่จะปรับปรุงเสียใหม่ให้เหมาะสม กับเด็กโดยเฉพาะ" (ประเทิน มหาจันทร์, ม.ป.พ. : ๑๐๔ - ๑๐๕)

เราเห็นว่า ความกึกก้องกัน สนับสนุนเรื่องการจัดทำหนังสือให้สอดคล้องกับความถองการ และความสนใจของเด็ก และสิ่งที่น่าสังวรก็คือ ข้อที่ว่า เด็กจะไม่สนใจหนังสือที่ผู้ใหญ่ชอบ แม้ว่าเรื่อง นั้นจะเขียนได้ดีเยี่ยมก็ตาม เว้นแต่จะปรับปรุงเสียใหม่ให้เหมาะสมกับเด็กโดยเฉพาะ

ถ้าเรา สติรฤค ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก เมื่อครั้งมีการสัมมนาเรื่อง หนังสือสำหรับเด็กกลุ่มอายุ ๑๑ ถึง ๑๖ ปี ณ ศูนย์ศึกษาศึกษา การวางแผนศึกษาศึกษา พ.ศ. ๒๕๐๕ พอจะสรุปได้ว่า เด็กที่มีระดับอายุ และระดับการศึกษาต่างกัน ย่อมต้องการหนังสือคนละชนิดกัน สำหรับ เนื้อหาของเรื่อง เด็กเล็กย่อมไม่ถนัดถึงเหตุผลมากนัก ขวใจเนื้อเรื่องก็ เกินสติปัญญา การดำเนิน เรื่องรวดเร็ว เป็นต้น ส่วนเด็กโตเนื้อเรื่องจะต้องมีเหตุผล ต้องการการบรรยายที่รายละเอียด ซึ่งอาจสร้างมโนภาพตามเรื่องโดยชัดเจน เป็นต้น

นอกจากอายุและระดับการศึกษาแล้ว เพศ และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ อาจให้ความสนใจของเด็ก ต่างกัน เช่น เด็กหญิงกับเด็กชายย่อมชอบอ่านหนังสือคนละชนิด เด็กโตของถิ่นต่างถิ่นย่อมชอบนิทานคนละ ชนิดกัน เพราะตัวเอกของเรื่องในความรู้สึกของเด็กแต่ละแห่งอาจต่างกันไปได้ สำหรับเด็กเล็ก ความแตกต่างระหว่างความถองการทางเพศ หรือสภาพแวดล้อมไม่มีพหุผลต่อความสนใจของเด็กมากนัก

และมีความแตกต่างน้อยกว่าความแตกต่างระหว่างเด็กวัยรุ่น ฉะนั้นหนังสือของเด็กเล็กจึงได้ทั่วไปมากกว่าหนังสือของเด็กวัยรุ่น (กำธร สติรกุล, ๒๕๐๔ : ๔๕) /

จากความคิดเห็นดังกล่าวจะเห็นได้ว่า สิ่งที่มีอิทธิพลต่อความสนใจของเด็กได้แก่ วัย ระดับการศึกษา เพศ และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเนื้อหาของเรื่อง นอกจากนี้เขายังได้กล่าวถึง ภาพ สี เสียง ตัวพิมพ์ ความหนาแน่น และขนาดของหนังสืออีกด้วย เบญจวิทย์เห็นว่าเรื่องดังกล่าวอยู่ในขอบเขตการศึกษาเกินกว่าที่งานวิจัยไม่ได้ออกไปถึงรายละเอียด /

✓ อรรถสิทธิ์ สวาสดิ์พันธ์ ได้เห็นว่า เด็กควรได้อ่านหนังสือที่ตรงกับความสามารถของเขา เพื่อให้เด็กเกิดทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน (อรรถสิทธิ์ สวาสดิ์พันธ์, ๒๕๖๐ : ๖) /

"ความสนใจของเด็กมีต่อหนังสือนั้น นอกจากจะขึ้นโดยตรงกับหนังสือเล่มที่เด็กชอบ ภา ปรารถนาจะได้อ่านแล้ว ยังขึ้นกับปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโลกภายนอก/ซึ่งทำให้ความสนใจที่มีต่อหนังสือของเด็กแตกต่างกันไป อย่างประกอบเข้ากัน ได้แก่ อายุ เพศ ความสนใจ ศักยภาพ ระดับความสามารถในการอ่าน การสอนของครู สิ่งแวดล้อมทางบ้าน ตลอดจนบุคลิกนิสัยของเด็กอยู่ (วรพรเพ็ญ ชีรากร, ๒๕๖๔ : ๑๑)

ความคิดเห็นของงานวิจัยหลายที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสนใจของเด็กที่มีต่อแบบเรียน พอสรุปได้ดังนี้

ก. องค์ประกอบที่เกิดจากตัวเด็กเอง ได้แก่

๑. ระดับอายุ (วัย)
๒. เพศ
๓. ศักยภาพ
๔. ความสามารถในการอ่าน
๕. ระดับการศึกษา
๖. ความต้องการส่วนตัว

ข. องค์ประกอบที่เกิดจากสิ่งแวดล้อม ได้แก่

๑. สิ่งแวดล้อมทางบ้าน
๒. การสอนของครู
๓. ยุคสมัยที่เด็กดำรงชีวิตอยู่
๔. เพื่อน
๕. การจัดรูปเล่ม
๖. การศึกษาของบิดามารดา และผู้ปกครอง

จะเห็นได้ว่ามีองค์ประกอบหลายอย่างที่มีผลต่อความสนใจในการอ่านของเด็ก องค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้ ไก่มีผู้สนใจศึกษา และได้วิจัยผลไว้อย่างประมาณ ดังจะหาว่าได้จากงานวิจัยต่าง ๆ เช่น นักศึกษา และผู้สนใจได้จัดทำขึ้น จะขอนำมากล่าวพอเป็นตัวอย่างดังนี้

พ.ศ. ๒๕๐๓ สุมาลี พรหมไทย ได้สำรวจความสนใจในการอ่านหนังสือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (คือกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน) โดยการสำรวจการยืมหนังสือของนักเรียนในโรงเรียน ๓ แห่ง จำนวน ๑๗๖ คน และออกแบบสอบถามนักเรียนในโรงเรียนอีก ๓ แห่ง จำนวน ๒๗๐ คน ปรากฏว่านักเรียนมัธยมปีที่ ๑ สนใจในนิทาน นวนิยาย สัตว์ และกีฬา เด็กชายและเด็กหญิงเริ่มมีนิสัยในการอ่านต่างกัน เด็กชายเริ่มสนใจในเรื่องนิยาย เด็กหญิงชอบเรื่องฉีกฉีกนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ ๒ เริ่มแสดงเอกลักษณ์ทางรสนิยมของตนในการเลือกหนังสือ เริ่มสนใจเรื่องชีวิตในครอบครัว นักเรียนชั้นมัธยมปีที่ ๓ เริ่มกล่าวว่าชีวิตคืออะไร เด็กหญิงชอบเรื่องชีวิตประวัติของสตรี เด็กชายชอบเรื่องชีวิตประวัติของบุรุษ และเรื่องผจญภัย (สุมาลี พรหมไทย, ๒๕๐๓ : ๔๕)

ผลงานข้างต้น แสดงให้เห็นว่า เพศ และระดับชั้นมีอิทธิพลต่อความสนใจในการอ่านหนังสือของนักเรียน

✓ ต่อมาในปี ๒๕๐๔- ราชภา วรมณีน ใ้ศึกษาและสำรวจเกี่ยวกับ "หนังสือที่เกี่ยวกับ
 สนิทวาท" โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างทั้งชายและหญิง จำนวน ๓๓ คน ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ ๖ ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ของโรงเรียน ๓ แห่ง ในจังหวัด ระยอง นครบุรี (กรุงเทพฯ
 มหาวิทยาลัยราชภัฏ) สรุปผลได้ดังนี้

หนังสือประเภทที่เกี่ยวกับหนังสือนิยายและหนังสือนิยายอ่านอยู่เป็นอันดับสูง มี ๓ ประเภท คือ

ก. นวนิยาย และวรรณคดี หนังสือประเภททั้งชายและหญิงนิยายอ่านมากเป็นอันดับหนึ่ง
 นักเรียนหญิงนิยายอ่านหนักไปทางนิยายรัก นิยายชีวิตเป็นส่วนใหญ่ อีกครึ่งไปได้แก่หนังสือเกี่ยวกับ
 ถิ่นถิ่นฐานทางธรรมต่าง ๆ และหนังสือตลกขบขัน เบาสมอง นักเรียนชายอ่านหนังสือหนักไปทางการผจญภัย
 สืบสวน อาชญากรรม ประเภทรองลงไปได้แก่ เรื่องตลกขบขัน นิทาน นิยายรัก และนิยายต่าง ๆ

ข. ความรู้ทางวิชาการ หนังสือประเภทนี้ได้รับความนิยมจากนักเรียนชายและหญิง
 เป็นอันดับรองลงไป นักเรียนชายนิยายอ่านหนักไปทางหนังสือวิทยาศาสตร์ และความรู้ทั่วไปเป็นส่วนใหญ่
 ถัดลงไปเป็นความรู้ทางประวัติศาสตร์ นักเรียนหญิงนิยายอ่านหนักไปทางประวัติศาสตร์ และความรู้ทั่วไป
 เป็นส่วนใหญ่ และนิยายความรู้ทางวิทยาศาสตร์เป็นอันดับรองลงมา

ค. สารคดี ทั้งนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงนิยายอ่านเป็นอันดับรองลงมาได้แก่
 ความรู้ทางวิชาการ คือ นักเรียนชายและหญิงบางชั้นนิยายอ่านประเภทสารคดีมากกว่าประเภทความรู้
 ทางวิชาการ แต่บางชั้นนิยายอ่านประเภทความรู้ทางวิชาการมากกว่าประเภทสารคดี หนังสือประเภท
 สารคดีนี้ นักเรียนชายนิยายอ่านสารคดีทั่วไปเป็นอันดับหนึ่ง และนิยายอ่านสารคดีของเกาะและเรือประมง
 เป็นอันดับรองลงมา สำหรับนักเรียนหญิงนิยายอ่านสารคดีชีวประวัติเป็นอันดับหนึ่ง สารคดีของเกาะ
 เป็นอันดับรอง สารคดีทั่วไปเป็นอันดับสาม

การวิจัยนี้ขอเสนอแนะถึงแก่หนังสือที่ได้รับความนิยมน้อยที่สุดจากนักเรียนชายและหญิง
 คือหนังสือศาสนา และหนังสือประเภทเบ็ดเตล็ด จากหนังสือที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ๔ ประเภท ซึ่งได้แก่

สารคดี ความรู้ทางวิชาการ ศาสนา นวนิยายและวรรณคดี ศิลปกรรม และบันเทิง เบ็ดเตล็ด
(เช่น ตำราปรุงอาหาร ตำราเสริมสวย เป็นต้น) หนังสือพิมพ์ กวดดอง วารสารและนิตยสาร
(วารสาร วารณสิน, ๒๕๐๔ : ๒๐ - ๒๑)

ผลการวิจัยข้างต้น แสดงให้เห็นว่า เด็กชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึง ๓ สนใจหนังสือประเภท
นวนิยายและวรรณคดีมากที่สุด รองลงมาได้แก่ประเภทสารคดีและวิชาการ ส่วนหนังสือเกี่ยวกับ
ศาสนา และหนังสือประเภทเบ็ดเตล็ด ได้รับความสนใจน้อยที่สุด นอกจากนี้สิ่งที่ได้ผลทำให้ความ
สนใจในเรื่องประเภทต่าง ๆ ของเด็กแตกต่างกัน คือ "เพศ" และ "ระดับชั้น" ตามลำดับ

พ.ศ. ๒๕๐๕ วัน สังฆะสวด ไต่สวดรายการใช้เวลาว่างของนักเรียนในโรงเรียน
วิสาขมุตตมศึกษา (โรงเรียนมัธยมในปัจจุบัน) และอาชีวศึกษา ในวังวัดพระนคราษฎร์ (กรุงเทพมหานคร
ในปัจจุบัน) จำนวน ๕๐๐ คน ผลการค้นคว้าปรากฏว่า

๑. นักเรียนที่มีฐานะเศรษฐกิจและสังคมต่างกัน มีความสนใจในการอ่านหนังสือ
ประเภทต่าง ๆ แตกต่างกันอย่าง แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๒. ผู้ที่ใช้เวลาว่างในการอ่านเรื่องเบาสมอง นิทาน นิยาย เรื่องตลกขบขัน เป็น
ผู้ที่อยู่ในหมู่วัย ๑๒ ถึง ๑๔ ปี และ ๑๕ ถึง ๑๗ ปี มากกว่าผู้ที่อยู่ในหมู่วัย ๑๘ ถึง ๒๑ ปี
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการอ่านหนังสือประเภทอื่น ๆ นั้น แตกต่างกันอย่างแต่ไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ

๓. นักเรียนชายในโรงเรียนวิสาขมุตตมศึกษา อ่านหนังสือประเภทความรู้ ประวัติศาสตร์
และสารคดี สูงกว่านักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการอ่านหนังสือ
ประเภทอื่น ๆ นั้น แตกต่างกันอย่าง แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับนักเรียนหญิงในโรงเรียน
วิสาขมุตตมศึกษา อ่านหนังสือประเภทเบาสมอง นิทาน เรื่องตลกขบขัน สูงกว่านักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษา
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการอ่านหนังสือประเภทอื่น ๆ นั้น แตกต่างกันอย่างแต่ไม่มีนัยสำคัญทาง
สถิติ

๔. นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๓ อ่านหนังสือประเภทประวัติศาสตร์ สารคดี สูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๑ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับการอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ มีจำนวนผู้อ่านแตกต่างกันบ้าง แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๕. นักเรียนหญิงอ่านเรื่องเบาสมอง นิทาน นวนิยาย เรื่องตลกขบขันสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อัตราส่วนร้อยละของนักเรียนหญิงที่ขอมอ่านเรื่องชีวิตมีมากกว่านักเรียนชายเล็กน้อย และอัตราส่วนร้อยละของนักเรียนชายที่ขอมอ่านข่าว สารคดี และเรื่องเกี่ยวกับอาชญากรรมนั้นมากกว่านักเรียนหญิงเล็กน้อย แต่ความแตกต่างระหว่างเพศในเรื่องเหล่านี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (วัน สัมผัส อาก. ๒๕๐๕ : ๑๐๕)

การวิจัยดังกล่าวทำให้เราได้ทราบว่า สิ่งแวดล้อมในที่ใดประเภทของโรงเรียน มีผลทำให้ความสนใจในการอ่านของเด็กแตกต่างกันไป และนอกจากนี้ "เพศ" ก็มีอิทธิพลต่อความสนใจในการอ่านของเด็กเช่นกัน แม้จะวิจัยจะกล่าวไว้ในตอนท้ายของข้อ ๕ ว่า "ความแตกต่างระหว่างเพศในเรื่องเหล่านี้ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ" แต่ถาพิจารณาจากอัตราส่วนร้อยละจะมองเห็นความแตกต่างในเรื่องความสนใจในการอ่านเรื่องต่าง ๆ ของนักเรียนชายและหญิง การที่ผลการวิจัยออกมาในแง่ที่ว่า ความแตกต่างระหว่างเพศไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจจะเนื่องมาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เพียงพอทำให้วงกว้างเคลื่อนไปจากผลการวิจัยของกันอื่น ๆ

พ.ศ. ๒๕๐๕ บรรจง นิราศะบุตร ได้สำรวจความชอบกาของนักเรียนโรงเรียนสตรีวัดเกษมดาชัย จำนวน ๑๐๐ คน ซึ่งมีอายุระหว่าง ๑๓ ถึง ๑๖ ปี ผลปรากฏว่า

ความสนใจ และความต่องการหนังสือต่าง ๆ ก็เป็นร้อยละ ดังนี้

- ก. วรรณคดี ๒๓ %
- ข. วิทยาศาสตร์ ๒๐ %
- ค. สารคดี ๑๗ %

ง. นิตยสารและการ์ตูน ๑๕ %

จ. หนังสืออ้างอิง ๑๐ %

ฉ. หนังสือแปล ๕ %

ช. หนังสือผู้ใหญ่ที่เด็กสนใจ ๒ % (บรรณ นิวกะบุกร. ๒๕๐๔ : ๑๐๕)

วิธี สุนทร เวช ได้สำรวจความสนใจและความต้องการในการอ่านของเด็กอายุ ๑๑ ถึง ๑๒ ปี จากนักเรียนชายหญิงในโรงเรียน ๓ แห่ง จำนวน ๑๒๐ คน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มอายุ ๑๑ ถึง ๑๒ ปี และกลุ่มอายุ ๑๔ ถึง ๑๖ ปี ใช้ข้อสอบถาม ๕๐ ข้อ สรุปผลการตอบแบบสอบถาม ได้ดังนี้

ประเภทหนังสือที่เด็กอ่าน สำหรับเด็กอายุ ๑๑ ถึง ๑๓ ปี ประเภทที่ชอบอ่านเป็นอันดับแรก คือ หนังสือเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ และนิทาน นิยาย อันดับสอง คือ หนังสือพิมพ์ และหนังสือเรียน อันดับสาม คือ วารสาร อันดับสี่ สารคดี อันดับห้า นิตยสาร เรื่องแปลอยู่ในอันดับสุดท้าย

สำหรับเด็กอายุ ๑๔ ถึง ๑๖ ปี สนใจหนังสือพิมพ์มากที่สุด อันดับสองคือแก่นิทาน นิยาย อันดับสามนิตยสาร อันดับสี่ วารสาร อันดับห้า วิทยาศาสตร์ หนังสือเรียน และเรื่องแปล ส่วนสารคดีและการ์ตูนนั้นสนใจบ้างแต่เป็นจำนวนน้อย

เรื่องที่ชอบอ่าน

หนังสือเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์

เด็กอายุ ๑๑ ถึง ๑๓ ปี เรื่องที่ชอบมากที่สุด คือ เรื่องสัตว์ รองลงไปได้แก่ การประดิษฐ์ อวกาศ การสำรวจทะเล มหาสมุทร และดาว เรื่องจักรกล สมบัติอากาศ พืช สัตว์ และอื่น ๆ ตามลำดับ

เด็กอายุ ๑๔ ถึง ๑๖ ปี ชอบเรื่องเกี่ยวกับการประชันรูปร่างต่าง ๆ มากที่สุด รวบรวม
ได้แก่เรื่องสัตว์ การสำรวจทะเลและมหาสมุทร อวกาศ เครื่องจักรกล ภูเขา ดาว ลมฟ้าอากาศ
เรื่องที่สนใจน้อยคือ กีฬาและ

นิทานและนิยาย

อายุ ๑๑ ถึง ๑๓ ปี ชอบนิทานพื้นเมือง และนิทานที่สนุกสนาน ก่อมาคือนิทานโบราณคดี
นิทานแปลจากภาษาต่างประเทศ และนิทานชาดก

อายุ ๑๔ ถึง ๑๖ ปี เด็กหญิงชอบนิทานพื้นเมือง และนิทานที่สนุกสนาน ชอบนิทานโบราณคดี
และนิทานที่แปลจากภาษาต่างประเทศ ส่วนนิทานชาดกชอบเป็นอันดับรองทั้งสองกลุ่ม

หนังสือพิมพ์

อายุ ๑๑ ถึง ๑๓ ปี อ่านข่าวในประเทศมากที่สุดทั้งชายและหญิง ข่าวต่างประเทศเป็น
อันดับรองลงไป

อายุ ๑๔ - ๑๖ ปี อ่านข่าวต่างประเทศมากที่สุด รวบรวมได้แก่ข่าวในประเทศ ข่าว
สังคมชอบอ่านเป็นอันดับรองลงมาทั้งเด็กเล็กและเด็กโต รองลงมาได้แก่เรื่องสั้น อ่านพอ ๆ กัน
ทุกกลุ่ม อันดับที่สามคือ โฆษณาภาพยนตร์ บทความพิเศษ อันดับสุดท้ายได้แก่โฆษณาสินค้า

วรรณคดี

อายุ ๑๑ - ๑๓ ปี ชอบอ่านวรรณคดีไทย เรื่องสังข์ทอง, ขุนช้างขุนแผน มากที่สุด
ต่อมาได้แก่ ระอภัยมณี รามเกียรติ์ พระร่วง ราชาวีราช อิเหนา

อายุ ๑๔ ถึง ๑๖ ปี เด็กชายชอบรามเกียรติ์ ระอภัยมณี เด็กหญิงชอบ อิเหนา
เรื่องรองลงมาได้แก่รามเกียรติ์ ราชาวีราช เวณิสวาทิต พระร่วง กุณเฑาะฐ นิราชากริต ตะเลงทาย
มัทนะพาธา ตามลำดับ

สารคดี เด็กส่วนมากอ่านเป็นภาษาอังกฤษ

อายุ ๑๑ ถึง ๑๓ ปี อ่านเยอะมากกว่าเด็กโต เพราะวัยนี้ถูกกลืนด้วย เป็นเรื่องสำหรับเด็ก ชอบมากที่สุดทั้งสองระดับอายุ ชอบมาไต่แกะประวัติศาสตร์ เด็กโตชอบเรื่องวิจารณ์ และเหตุการณ์ บทความอยู่ในอันนี้ลงลงไป

นิยายสารคดี เด็กอายุ ๑๔ ถึง ๑๖ ปี อ่านมากกว่าเด็กอายุ ๑๑ - ๑๓ ปี นิยายสารคดีที่เด็กสนใจมากมีดังนี้

อายุ ๑๑ ถึง ๑๓ ปี อันกับ ๑	เด็กชายสนใจอ่านวีรกรรม เด็กหญิงสนใจอ่านเคลิเมนต์
อายุ ๑๔ ถึง ๑๖ ปี อันกับ ๑	เด็กชายสนใจอ่านวีรกรรม เด็กหญิงสนใจอ่านทุกเล่ม และจับพฤษ
อันกับ ๒	วิทยาศาสตร์มหัศจรรย์ จัปพฤษ สตรีสาร แมทธิว เรือน กรุณี วิทยาศาสตร์
อันกับ ๓	สตรีสาร ตรีศิปดา, เคลิเมนต์ ลูกหญิง แมทธิว เรือน

พอจะสังเกตได้ว่าส่วนใหญ่นิยายสารคดีที่เขียนสำหรับเด็กมักเขียน เด็กหญิงอ่านนิยายสารคดีที่มีเรื่องอ่านเล่นมากกว่าเด็กชาย

เด็กชายมักชอบเรื่องการต่อสู้ของพงศาวดาร เรื่องรักอยู่ในวันอันกับรอง เด็กหญิง ๑๔ ถึง ๑๖ ปี ชอบเรื่องรัก ส่วนเรื่องการต่อสู้เป็นอันกับรอง

หนังสือนวนิยายนั้นไม่ค่อยได้อ่านกัน ส่วนมากอ่านเป็นภาษาอังกฤษ ไม่เคยอ่านเล่มก็มี

หลายคน

เรื่องแปล เด็กโตชอบอ่านมากกว่าเด็กเล็ก ที่อ่านส่วนมากอ่านเป็นภาษาอังกฤษ อ่านเยอะ ๆ มีน้อยคนที่ไม่เคยอ่านเล่มก็มี

จำนวนแปลที่เด็กชอบมาก คือ อ.สินทวงก์ สันตทิว และ ศรีทัศน์ (แปลชุด ๑๐๙) รองลงมาได้แก่ หนังสือนันทวิทยา พิมพ์า แสงทอง อาภา (แปลนิทานแอนเดอร์สัน) สุคนธรส เป็นต้น

ขอสังเกตไ้กว่า เด็กเล็กชอบเรื่องแปล ซึ่งส่วนมากเป็นนิทาน ซึ่งแปลจากต่างประเทศ ต่อมาก็คือ เรื่องนักสืบ และนวนิยายชุดซึ่งสันตทิวแปลจากเรื่องของ ไซโด เอล บัก เรื่องชุดบ้านเด็กในป่าใหญ่ (๙ เล่ม) ของสุคนธรส ก็เป็นที่นิยมมานานกันไม่ขอย เรื่องอันเกี่ยวเนื่องแสงทองแปลก็อยู่ในความนิยมเช่นกัน เรื่องแปลชุดผจญภัย เช่นเรื่อง เมากี้ และชุดแอลัน กวอเตอรฺแม (Allan Quatermain) ก็ได้รับความนิยมมากเหมือนกัน (วรรณิ์ สุนทรเวช ๒๕๐๔ : ๑๐๐ - ๑๑๕) นอกจากนี้วรรณิ์ยังได้สำรวจเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่เด็กอ่านหนังสือ รสนิยมในการอ่าน ความเปลี่ยนแปลงในความนิยมหนังสือของเด็ก ถ้าเปรียบเทียบ ขนาดตัวพิมพ์ เสรภาพในการอ่านหนังสือ ตลอดจนปัญหาเรื่องไม่สนใจอ่านหนังสือ

การศึกษารื่องความสนใจ และความต้องการในการอ่านของเด็ก อายุ ๑๑ ถึง ๑๒ ปี ของ วรรณิ์ สุนทรเวช ทำให้เราได้ทราบถึงประเภทหนังสือที่เด็กอ่าน ตลอดจนเรื่องที่เด็กอ่าน ซึ่งที่น่าสนใจ คือ เด็กกลุ่มตัวอย่างสนใจหนังสือแตกต่างไปจากการวิจัยช่วงวาศนา วีรณัน และ บรรจง วิราศบุตร นั่นคือ เด็กชอบวรรณคดี เป็นอันดับสาม จำหรับเด็กอายุ ๑๑ ถึง ๑๓ ปี และเป็นอันดับสี่ สำหรับเด็กอายุ ๑๔ ถึง ๑๖ ปี ส่วนการวิจัยของบุกกลทั้งสองดังกล่าวปรากฏว่าเด็กสนใจ วรรณคดีเป็นอันดับหนึ่ง ผลการวิจัยที่เหมือนกันของวรรณิ์ สุนทรเวช และ วาศนา วีรณัน ก็คือเด็กสนใจในเรื่องศาสถานอย่างมาก

ทวี มุข ธุระโกษา ได้ศึกษาทัศนคติและความสนใจในการอ่านของเด็ก อายุ ๑๑ ถึง ๑๒ ปี จำนวน ๒๐๐ คน เป็นชาย ๑๐๐ คน หญิง ๑๐๐ คน โดยแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มอายุ ๑๑ ถึง ๑๒ ปี และ ๑๓ ถึง ๑๖ ปี ผลการสำรวจเกี่ยวกับ "ประเภทหนังสือที่เด็กอ่าน" มีดังนี้

อายุ ๑๑ ถึง ๑๒ ปี ทั้งเด็กหญิงและชายตอนอ่านหนังสือเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์เป็นอันดับหนึ่ง ส่วนเด็กครองลงมานักเรียนชายสนใจเกี่ยวกับการกีฬา นักเรียนหญิงสนใจเรื่องเกี่ยวกับศิลปะมาก การกีฬาเป็นอันดับสาม ส่วนเรื่องเกี่ยวกับดนตรีและนิทานต่าง ๆ นั้น ทั้งชายและหญิงสนใจมีจำนวนใกล้เคียงกัน

สำหรับหนังสือนวนิยาย เด็กชายอายุ ๑๑ ถึง ๑๓ ปี ชอบเรื่องประเภทต่อสู้ โลกผจญภัย เรื่องสอบสวนสืบสวน สืบราชการลับ และอาชญากรรมเป็นอันดับหนึ่ง เรื่องตลกขบขันอันดับสอง ส่วนเด็ก หญิงอายุ ๑๑ - ๑๓ ปี ชอบเรื่องตลกขบขัน อันดับหนึ่ง เรื่องการสอบสวน สืบราชการลับเป็นอันดับสอง เรื่องรองลงมาคือเรื่องรัก

เด็กชายอายุ ๑๔ ถึง ๑๖ ปี ชอบนวนิยายต่อสู้โลกผจญภัย และสืบราชการลับ เป็นอันดับหนึ่ง เรื่องตลกขบขันเป็นอันดับสอง และเรื่องรักเป็นอันดับรองลงมา (ทวี มุขระโกษา ๒๔๑๐ : ๑๔๕ - ๑๔๖)

ผลการวิจัยของทวี มุขระโกษา สอดคล้องกับของวรณี สุทธิพรเวช ในแง่ที่ว่า เด็กสนใจหนังสือ วิทยาศาสตร์มากเป็นอันดับหนึ่ง สำหรับเด็กอายุ ๑๑ ถึง ๑๓ ปี แต่แตกต่างกันในระดับอายุ ๑๔ ถึง ๑๖ ปี คือ ของวรณี สุทธิพรเวช เด็กอายุ ๑๔ ถึง ๑๖ ปี สนใจหนังสือพิมพ์มากที่สุด ส่วนวิทยาศาสตร์ตกอยู่ในอันดับห้า ของทวี มุขระโกษา เด็กอายุ ๑๔ ถึง ๑๖ ปี ยังสนใจวิทยาศาสตร์เป็นอันดับหนึ่ง สาเหตุที่ผลการวิจัยแตกต่างกัน ก็เนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช่ คือ วรณีใช้กลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนพระโขนง, ปทุมมาภา การาคม ส่วนทวี ใช้กลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนมัธยมสาธิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน

พ.ศ. ๒๕๖๖ อรุณศรี สวาสกิจพันธ์ ได้ศึกษาพบว่าเด็กชั้นประถมศึกษา ๕ สนใจอ่านเรื่องประเภทใดบ้างในจำนวนเรื่องประเภทต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดไว้ โดยจำแนกตามเพศ ระดับอายุ ระดับอาชีพของบิดามารดา และระดับความสามารถในการอ่าน ใช้กลุ่มตัวอย่าง ๓๐๐ คน เป็นชาย ๑๕๐ คน หญิง ๑๕๐ คน เครื่องมือที่ใช้แบบสอบถามส่วนบุคคลแบบทดสอบวัดอ่าน แบบสำรวจความสนใจในการอ่าน เป็นอุปกรณ์ในการรวบรวมข้อมูลผลการศึกษารายบุคคล

๑. เด็กในกลุ่มตัวอย่างชอบอ่านเรื่องประเภทต่าง ๆ เริ่มจากง่ายจากมากไปหาหาย
คือ เรื่องสมมุติ กิจกรรมในครอบครัว ความสุข วิทยาศาสตร์ ชาวทวารวดีในไทยในประเท
ชาวทวารวดีในไทยในต่างประเท เรื่องตลก ประเพณีของชาติต่าง ๆ และเรื่องเกร็ดสลดใจ

๒. เด็กชอบอ่านเรื่องประเภทสมมุติจำนวนร้อยละ ๔๖.๖๖ จักว่าสูงสุดใ้แนวรคาเรื่อง
ที่เด็กชอบอ่านทั้งหมด และชอบอ่านเรื่องประเภทเกร็ดสลดใจ มีจำนวนเพียง ๔๙.๔๒ ซึ่งจักว่า
ต่ำสุดใ้แนวรคาเรื่องที่เด็กชอบทั้งหมด

๓. เด็กในกลุ่มตัวอย่างเมื่อแบ่งตามเพศ ระดัับอายุ ประเภทอาชีพของบิดามารดา และ
ระดัับความสามารถในการอ่านแล้ว ปรากฏว่า มีความสนใจในการอ่าน เรื่องประเภทต่าง ๆ
คล้ายคลึงกัน อย่างไรก็ดี เมื่อเปรียบเทียบว่าเด็กแต่ละกลุ่มชอบอ่านเรื่องประเภทหนึ่ง ๆ แยกต่าง กัน
หรือไม่ ทราบไ้ว่า เด็กในกลุ่มต่าง ๆ ชอบอ่านเรื่องบางประเภท ซึ่งไ้แก่กิจกรรมวิชาการศึกษา
ประวัติศาสตร์ ประเพณีของชาติต่าง ๆ และเรื่องเกร็ดสลดใจแยกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
(ฉวีพรหม สวัสดิ์พันธ์, ๒๕๑๑ : ๕๔ - ๕๖)

เป็นที่น่าสัง เกตว่าเด็กระดัับสนใจอ่านเรื่องเบาสมอง ก็ว่ นักไปทางใ้ความสนุกสนาน
เพื่อกเล่นมากกว่าเรื่องทางวิชาการ นอกจากนี้ เพศ ระดัับอายุ ประเภทอาชีพของบิดามารดา
และระดัับความสามารถในการอ่าน ยังไม่มีผลต่อความสนใจในการอ่านของเด็กมากนัก ทั้งนี้ไ้จะ
เป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างที่ไ้อยู่ในสภาพแวดล้อมไ้ใกล้เคียงกัน ก็ว่ เป็นักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา
เท่านั้น มีไ้ใช้กลุ่มตัวอย่างที่มาจากโรงเรียนเทศบาล, โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียน
ราษฎร์

พ.ศ. ๒๕๑๔ ฉวีพรหม อาภาวัธ ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง "การศึกษาค่านิยมที่สัมพันธ์กับการพัฒนา
ประเทศจากวรรณกรรมที่วัยรุ่นสนใจ"

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาวรรณกรรมที่จัดทำขึ้นโดยผู้ทรงคุณวุฒิ อายุ ๑๔ - ๑๕ ปี เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ถึง ๕ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (กรุงเทพมหานครปัจจุบัน) จำนวน ๓๒๒ คน (ชาย ๑๕๕ คน หญิง ๑๖๗ คน) จากชั้นปีที่ ๓๕๐ คน (ชาย ๑๕๕ คน หญิง ๑๕๕ คน) โดยได้เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล

๑. แบบสอบถามรายละเอียดส่วนตัว
๒. แบบสำรวจรายการวรรณกรรมที่ผู้ทรงคุณวุฒิสนใจ
๓. แบบสอบถามเจตนคติทางกาเรียนและความภาคภูมิใจเกี่ยวกับการศึกษาประเภท

ผลการวิจัยปรากฏว่า

๑. ผู้ทรงคุณวุฒิสนใจวรรณกรรมประเภทต่อไปนี้

- สารคดีและบทความ ร้อยละ ๒๗.๕๔
- นวนิยาย ร้อยละ ๒๔.๐๘
- เรื่องสั้น ร้อยละ ๒๒.๔๔
- เรื่องแปล จากวรรณกรรมต่างประเทศ ร้อยละ ๔.๘๓
- นิทาน ร้อยละ ๔.๓๘
- ร้อยกรอง ร้อยละ ๓.๖๓
- บทละคร และเสภา ร้อยละ ๒.๕๗

๒. วรรณกรรมประเภทต่าง ๆ ที่ผู้ทรงคุณวุฒิชอบอ่าน

๒.๑ นวนิยาย

- กาของกนก, เพชรพระอุมา, กุ๊กกรรม, สี่แผ่นดิน, ยี่สิบแปดทิศา

๒.๒ เรื่องแปล

- เวนิสวาณิช, รูดมานเจ้า, สามก๊ก, โรมิโอ-จูเลียต, สี่กรูณี

๒.๓ นิทาน

- อีสป, เวตาล, มิดเคอเรลดา เจ้าหญิงอิทร่า

๒.๔ รอยกรอง

- พระอภัยมณี นรารักษ์เซาทอง รามเกียรติ์

๒.๕ บทละคร - เสภา

- อิเหนา, ชุณราชชุมแผน เห็นแก่ลูก มีทนายพารา

๒.๖ สารคดี - บทความรู้

- การท่องเที่ยว รอยละ ๓๖.๐๗
- การเมือง รอยละ ๒๕.๕๐
- วิทยาศาสตร์ รอยละ ๒๒.๐๘
- อุตสาหกรรม รอยละ ๑.๕๑
- ธุรกิจการค้า รอยละ ๑๐.๖
- เกษตร รอยละ ๐.๖๐

(ฉันทนา อาษาจารย์, ๒๕๐๔ : ๑๐๓)

ผลการศึกษาปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างสนใจสารคดีและบทความรู้เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือนวนิยาย ถ้าไปก็เรื่องสั้น เป็นต้น ในการที่นักความสนใจของวัยรุ่นที่มีต่อวรรณกรรมประเภทต่าง ๆ นั้น ฉันทนา อาษาจารย์ ใช้ เพศ แผนกวิชา (วิทยาศาสตร์, ศิลปศาสตร์) และตัวผู้เป็นเครื่องมือแยกให้เห็นความแตกต่างของความสนใจ

๒. เอกสารและการวิจัยในต่างประเทศ

ในทวีปยุโรปและอเมริกา มีเอกสารและการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง "ความสนใจ" เป็นจำนวนมาก ปรากฏว่างานวิจัยนี้ได้เสนอเอกสารและการวิจัยบางฉบับเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยดังนี้

นักการศึกษาและนักจิตวิทยาได้ยึดเอา "ความสนใจ" เป็นหลักสำคัญในการให้การศึกษาแก่เด็ก เช่น รูสโซ ถือว่า การให้การศึกษาต้องให้สอดคล้องกับความสนใจตามธรรมชาติ (Natural interest) ของเด็ก แสรมาร์ก ถือเอาความสนใจเป็นทั้งมรรคและผลของกระบวนการเรียนการสอน เทอ การโม และคิลลี่ ย้ำว่า จะพิจารณาถึงความสนใจของผู้เรียน และใช้ความสนใจของผู้เรียนในการจัดวิชาและวิธีสอน การสอนก็ต้องให้สอดคล้องกับสภาพความสนใจของเด็ก (ชดะนันทะวณิช, ๒๕๑๖ : ๒๒๒) รัสเซลส์ ได้เสนอความนึกของ สมิธ และ วอร์นไคคไว้ดังนี้ สมิธเห็นว่าความสนใจนั้นเป็นสภาพที่สำคัญต่อพฤติกรรมและกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ และวอร์นไคค เชื่อว่า "ความสนใจ" มีพลังความสามารถให้แสงพรที่ จะนำไปสู่ความนึกและการกระทำ (Russell, 1961 : 364)

ความสนใจของคนเรา สามารถศึกษาได้หลายวิธี ดังที่ ชูเปเปอร์ และ ไครท์ เสนอแนะไว้ ๔ วิธี ดังนี้

๑. ถามโดยตรง (direct questioning)
๒. สังเกตโดยตรง (direct observation)
๓. โดยการทดสอบความสนใจ (tested interests)
๔. ใช้แบบสำรวจความสนใจ (interest inventories)

มีผู้สรุปว่าการประเมินผลโดยวิธีที่ ๔ ได้ผลดีที่สุด เราควาสนใจที่สุด และเป็นวิธีที่เชื่อมั่นได้ (Mehrens and Lehmann, 1969: 213)

เนื่องจากความสนใจเป็นสิ่งสำคัญ หรือเป็นหัวใจของการศึกษา ดังกล่าวแล้ว จึงมีนักจิตวิทยา และนักการศึกษาทบทวน และวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง "ความสนใจ" ไว้มากเช่น ศึกษาเกี่ยวกับความสนใจในอาชีพ ความสนใจในการอ่าน องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสนใจ เป็นต้น

สตรอง ไคสร้างเครื่องมือสำหรับวัดความสนใจในอาชีพ มีชื่อว่า 'Strong Vocational Interest Blank' จากการใช้เครื่องมือนี้เขาพบว่า ความสนใจของผู้มีอาชีพต่างกัน ย่อมต่างกันไปด้วย (Mehrens and Lehmann, 1969:220) เทคนิคการของสตรองซับซ้อน และทำความเข้าใจยากให้แก่วิทยานิเทศกร จึงมีนักจิตวิทยาใหม่ขึ้นมาอีก เช่น ของ เจอร์สโตน ที่เรียกกันทั่วไปว่า 'Thurstone's Primary Interest's' โดยเขาจัดแยกอาชีพประมาณ ๔๐ ชนิด ออกเป็น ๘ ประเภท จะอย่างไรก็ตาม เครื่องมือทั้งสองก็ไม่สามารถจะวัดความสนใจของคนได้แน่นอน เพราะความสนใจของคนเรานั้นกว้างขวางจนเครื่องมือวัดได้ไม่หมด อีกประการหนึ่ง ความสนใจนั้นผันแปรไปตามกาลเวลาคง (เจริญ วิจิตร และคณะ, ๒๕๐๒ : ๒๒๒)

สำหรับความสนใจในการอ่านนั้น ได้มีผู้ศึกษาและวิจัยไว้เป็นจำนวนมาก เช่น

นอร์เวลล์ นอร์เวลล์ ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย พบว่า ความยากง่ายของเนื้อหา และเนื้อหาของนักเรียน ย่อมเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมความสนใจ รสนิยม และสร้างทักษะในการอ่านได้มาก การบังคับให้เด็กเรียนมีความสนใจวรรณคดีเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือตอนใดตอนหนึ่งโดยเฉพาะนั้นจะทำให้เด็กเกิดความยุ่งยากใจ และเห็นว่าเป็นเรื่องเรียนยาก ทำให้ไม่สามารถเข้าใจวรรณคดีได้ (Norvell, 1950 : 75 - 79)

สำหรับความสนใจของเด็กที่มีต่อหนังสือนั้น อาร์บัทนอท กล่าวว่า เด็กต้องการหนังสือที่จะขยายขอบเขตของความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ในโลกกว้างขวางขึ้น และทำให้เขารู้จักสังคมดีขึ้น เขาต้องการหนังสือที่ให้ความบันเทิงสนุกสนาน หรือทำให้เขาขบขันในความตึงเครียดของการอ่านเรื่องเกี่ยวกับวีรบุรุษ เรื่องเพื่อน จนถึงเรื่องความจริงของโลก เขาต้องการหนังสือที่จะช่วยพัฒนาความรู้สึกนึกชอบชั่วดี (Arbuthnot, 1957 : 16)

เทอร์แมน และ คิม ไคศึกษาเรื่องความสนใจในการอ่านของเด็ก ในระดับอายุต่าง ๆ กัน
ปรากฏดังนี้

เด็กอายุ ๑๒ ปี ชอบอ่านหนังสือมากขึ้น เรื่องที่ชอบ คือ ตัวละคร ตัวตลก และใน
โรงเรียน ได้รับความสนใจเป็นพิเศษ เด็กชายชอบอ่านเรื่องผจญภัย เด็กหญิงไว้ชอบนวนิยายสำหรับเด็ก

เด็กอายุ ๑๓ ถึง ๑๔ ปี มีความสนใจใหม่ ๆ เกิดขึ้น และมักสัมผัสกับงานอดิเรก เด็กชาย
ชอบอ่านเรื่องกลไกวิทยาศาสตร์มากขึ้น เด็กหญิงชอบอ่านนวนิยายรัก และบางครั้งก็อ่านเรื่องการเมือง
ของเด็กชาย

เด็กอายุ ๑๕ ปี จะชอบอ่านหนังสือน้อยลง เริ่มสนใจหนังสือประเภทโลกประหลาดหนึ่งโดยเฉพาะ
(Terran and Lima, 1935: 377-378)

การวิจัยของเทอร์แมนและคิม ดังกล่าว พอจะสรุปได้ว่า เด็ก และอายุมีอิทธิพลต่อความสนใจ
ในการอ่านของเด็ก และเมื่อเด็กมีอายุมากขึ้น ความสนใจในการอ่านของเด็กจะเปลี่ยนไปจากเกม

ธอร์นไคด์ ได้ศึกษาเด็กชั้น ๔ ถึง ๑๒ (เกี่ยวกับการเชื่อมโยงเข้ากับระดับประถมปีที่ ๔ ถึงชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ ๕) จำนวน ๒๕๔ คน โดยให้อ่านเรื่องยอดเขาแต่ละเรื่อง แล้วถามว่าชอบเรื่องนั้น ๆ
หรือไม่ ถึงแม้ว่า ธอร์นไคด์จะพบว่ามีความแตกต่างในด้านความสนใจในการอ่านระหว่างเด็กอายุ
ต่างกับ เรื่องที่ศึกษาต่างกัน แต่เขาก็ค้นพบว่าในกลุ่มเด็กอายุ ๘ ปี เหนือกว่าขึ้นไป ความสนใจ
ของเด็กชายจัดเข้ากันได้เป็นแบบฉบับเดียวกัน ความสนใจของเด็กหญิงก็เป็นแบบฉบับเดียวกัน เด็กอายุ
๑๐ ปี ชอบอ่านเรื่องประเภทต่าง ๆ คล้ายคลึงกับเด็กอายุ ๑๕ ปี (Thorndike, 1941: 380-381.)

การวิจัยของธอร์นไคด์ แตกต่างไปจากของคอนน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะวิธีการที่เขาใช้
แตกต่างจากของคอนน คือ การสำรวจความสนใจของเด็กโดยให้เด็กอ่านเรื่องยอด เขาจะกล่าวได้ว่า
เป็นการวัดความสนใจที่แฝงอยู่ภายในจิตใจของเด็ก ซึ่งเด็กอาจไม่แสดงออกมาในการอ่านหนังสือจริง ๆ
เด็กอาจเลือกหนังสือที่ไม่ตรงกับความสนใจที่แฝงอยู่ภายในจิตใจของตน เพราะหนังสือเหล่านั้นอาจยาก
เกินไป หรือไม่สามารถหามาอ่านได้

นอร์เวลล์ ได้สำรวจความสนใจในการอ่านของเด็กชั้น ๘ ถึง ชั้น ๑๒ (เทียบกับของไทยได้แก่ ประถมปีที่ ๕ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕) จำนวน ๕๐,๐๐๐ คน สรุปผลการค้นคว้าได้ดังนี้

๑. เรื่องที่เด็กชายสนใจ คือ เรื่องผจญภัย สงคราม กีฬากลางแจ้ง ชีวิตนักเรียน เรื่องลึกลับ รวมทั้งเรื่องสืบสวน เรื่องตลกง่าย ๆ เรื่องสัตว์ต่าง ๆ เรื่องเกี่ยวกับความรักธรรมชาติ และเด็กชายชอบตัวละครที่เป็นชายมากกว่าตัวละครที่เป็นหญิง

๒. เรื่องที่เด็กชายไม่สนใจ คือ เรื่องรัก และเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์ ชีวิตในฝัน และใบ้ครอบแก้ว คำสั่งสอน ศาสนา ปรัชญา การพรรณนาอย่างละเอียด ธรรมชาติ (ดอกไม้ ต้นไม้ นก ผี) และเรื่องตัวละครเป็นหญิง

๓. เรื่องที่เด็กหญิงชอบเป็นพิเศษ คือ การผจญภัยที่ไม่รุนแรงนัก (รวมถึงการผจญภัยในบ้าน) เกมต่าง ๆ ชีวิตนักเรียน เรื่องสืบสวน และเรื่องลึกลับต่าง ๆ เรื่องตลก เรื่องสัตว์ เรื่องความรัก ความรักและอารมณ์อื่น ๆ ชีวิตในฝันและใบ้ครอบแก้ว เด็กหญิงชอบตัวละครที่เป็นหญิงและใบ้ตาย

๔. เรื่องที่เด็กหญิงไม่ชอบคือ เรื่องการผจญภัยอย่างรุนแรง รวมถึงการสงครามด้วย การพรรณนาอย่างละเอียด คำสั่งสอน ธรรมชาติ (ดอกไม้ ต้นไม้ นก ผี)

๕. เป็นที่น่าสนใจที่ว่า เรื่องที่เด็กหญิงและเด็กชายไม่ชอบนั้น เด็กหญิงจะพบว่าเรื่องดังกล่าวไม่มากกว่าเด็กชาย (Norvell, 1950: ๖)

จะเห็นได้ว่า "เพศ" ของเด็กมีอิทธิพลต่อความสนใจในการอ่าน การวิจัยของมาการ์เรต มีก (Magaret Mead, 1963 : 707-711) ก็แสดงถึงอิทธิพลของเพศที่มีต่อความสนใจในการอ่านอย่างนี้ กล่าวคือ เด็กชายและเด็กหญิงจะมีความสนใจต่างกัน เขาได้กลุ่มตัวอย่าง ๒๗๘ คน และแบ่งหนังสือออกเป็น ๔ ประเภท แล้วตั้งข้อหนึ่งข้อให้สอดคล้องกับประเภทของหนังสือ ประเภทละ ๔ เรื่อง เพื่อสำรวจว่าเด็กชอบอ่านเรื่องประเภทใด ผลปรากฏว่า

อันดับความสนใจ	เด็กชายรวม	เด็กหญิงรวม
๑	ผจญภัย	สมบัติ
๒	ประวัติศาสตร์	กลก
๓	สมบัติ	ความสุข
๔	ความสุข	ครอบครัว
๕	กลก	ผจญภัย
๖	โลกปัจจุบัน	ประวัติศาสตร์
๗	ความวิตกกังวล	ความวิตกกังวล
๘	ครอบครัว	โลกปัจจุบัน

การวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่า เด็กชายรวมอ่านเรื่องผจญภัยและประวัติศาสตร์มากกว่าเด็กหญิง จะเด็กหญิงรวมอ่านเรื่องสมบัติและเรื่องเกี่ยวกับครอบครัวมากกว่าเด็กชาย

ไวท์เฮด เป็นนักเขียนที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเด็กผู้ชายและเด็กหญิงอายุ ๑๐ ถึง ๑๔ ปี สนใจสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

เรื่องที่เด็กชายและเด็กหญิงชอบ คือ

- เรื่องการผจญภัย และเรื่องดึกดำ
- เรื่องชีวิตชาวอเมริกัน ทั้งสมัยบุกเบิกและสมัยปัจจุบัน
- เรื่องชีวประวัติ
- เรื่องเพื่อน
- เรื่องประวัติศาสตร์
- เรื่องกลกฉบับ

- เรื่องเทพนิยาย นิทาน
- เรื่องเกี่ยวกับวีรบุรุษ
- เรื่องเกี่ยวกับคนในประเทศต่าง ๆ
- เรื่องเหตุการณ์ของโลก

เรื่องที่เด็กชายชอบมากกว่าเด็กหญิง

- เรื่องวิทยาศาสตร์และนวนิยายอิงประวัติศาสตร์

เรื่องที่เด็กหญิงชอบมากกว่าเด็กชาย

- เรื่องเกี่ยวกับอาชีพ
- เรื่องรักโร

(Whitehead, 1968 : 13)

การวิจัยของไวท์เฮด แสดงให้เห็นถึง เรื่องที่ทั้งเด็กหญิงและเด็กชายชอบ ตลอดจนเรื่อง
ที่เด็กชายชอบมากกว่าเด็กหญิง และเรื่องที่เด็กหญิงชอบมากกว่าเด็กชาย

นอกจากเรื่อง "เทพ" แล้ว "อายุ" ก็มีอิทธิพลต่อความสนใจในการอ่านของเด็ก เมื่อเด็ก
อายุมากขึ้น ความสนใจในการอ่านของเด็กก็จะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ไชยศึกษาเด็ก ๑๔๖๔ คน
เป็นเด็กชั้น ๔, ๕, ๖ และ ๑๑ (เทียบกับของไทยเท่ากับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔, ๕, มัธยมศึกษาปีที่ ๒ และ
มัธยมศึกษาปีที่ ๔) พบว่า เด็กสนใจอ่านเรื่องผจญภัยเพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอ จนถึงชั้น ๑๑
(เทียบกับมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ของไทย) และสนใจนิทานคล้อยตามลำดับ จากชั้นถึงชั้นสูงสุดที่ชั้น ๕
(เทียบกับประถมศึกษาปีที่ ๕) เด็กสนใจเรื่องที่เล่าเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และสนใจมากที่สุดที่ชั้น ๑๑
(เทียบกับมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ของไทย) เรื่องวิทยาศาสตร์ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงชั้น ๕
(เทียบกับมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ของไทย) แต่ก็ยังได้รับความนิยมเป็นรองเรื่องผจญภัย ลึกลับ และกีฬา

ในทุกชั้นเรียน เรื่องประวัติศาสตร์และนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ ได้รับความนิยมเป็นอันดับ ๗ ในชั้น ๕ (เท่ากับวิชาประถมปีที่ ๕) และอันดับที่ ๙ อีกครั้งในชั้น ๑๑ (เท่ากับมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ของไทย) เรื่องศิลปะและดนตรีครองใจชั้น ๕ (เท่ากับชั้นประถมปีที่ ๕) ส่วนเรื่องเกี่ยวกับความรักเพิ่มขึ้นมากที่สุด ในระยะ ๖ ปีนี้ อย่างไรก็ตามเรื่องเกี่ยวกับความรักยังได้รับความนิยมรองจากเรื่องตลก และเรื่องทั่วไป ลงอย่างมีนัยสำคัญ (Lyness, 1951 : 449 - 67)

วอลฟอร์ด ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านของเด็กในวัยใกล้เคียงกับ Lyness ศึกษา กล่าวคือ เขาศึกษาความสนใจในการอ่านของเด็กในชั้น ๗ ถึง ๘ (เทียบกับของไทยเท่ากับ ชั้นประถมปีที่ ๗ ถึง มัธยมศึกษาปีที่ ๒) พบว่า ความสนใจในการอ่านของเด็กขยายเป็นวงกว้าง ขึ้น ซึ่งได้แก่เรื่องชีวประวัติบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์ หรือบุคคลผู้ได้ประสบความสำเร็จทางคำพูด คำคม เรื่องประวัติศาสตร์หรือสัตว์โดยเฉพาะสุนัขและม้า ส่วนเรื่องสัตว์ประเภทนิยายก็กระสนใจเรื่อง การผจญภัย เรื่องลึกลับ เรื่องโรงเรียน มาน และกีฬา เด็กชายจะชอบเรื่อง สงครามมาก เด็กหญิง จะชอบอ่านเรื่องของเด็กวัยรุ่นที่เกี่ยวกับเรื่องรักใคร่บาง เค็ดน้อย และบางทีชอบอ่านเรื่องรักใคร่ ของผู้ใหญ่ เด็กชายจะสนใจเรื่องอิงประวัติศาสตร์ ส่วนเรื่องเกี่ยวกับความรักจะสนใจเพียงแค่ว่ามี เรื่องเกี่ยวกับตัวเท่านั้น เด็กชายจะอ่านเรื่องวิทยาศาสตร์ที่เน้นเรื่องพลังงานปรมาณู และการเดินทางใน อวกาศ ทั้งเด็กชายและเด็กหญิงชอบหนังสือซึ่งจะช่วยให้เขาเข้าใจเหตุการณ์ เจริญเติบโตของเขา และการวางตัวกับเพศตรงข้าม (Wofford, 1962 : 44)

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยเกี่ยวกับความสนใจเรื่องการอ่านของเด็กที่มุ่งเน้นต่างกันไป เช่น การวิจัยของ โรเคน และชงคาซาร์

โรเคน ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการอ่าน เขาพบว่าความสามารถในการอ่านจะมีค่า สหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับสติปัญญาของมนุษย์ นอกจากนี้เขายังเห็นว่า วัฒนธรรมและ สิ่งแวดล้อมทางบ้านมีอิทธิพลต่อการอ่านมาก แต่โรงเรียนก็มีส่วนช่วยอย่างมาก ในการชักจูงให้เด็กสนใจที่จะอ่าน ที่ไม่ทางบ้าน (Riden, 1959 : 205)

ลาซาร์ ได้สำรวจความสนใจในการอ่านของ เด็กฉลาด เด็กปานกลาง และเด็กโง่ ในชั้น ๒ ถึง ชั้น ๘ (เท่ากับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ไทย) และปรากฏว่า

เด็กชาย

เปอร์เซ็นต์ของเด็กฉลาด	เปอร์เซ็นต์ของเด็กปานกลาง	เปอร์เซ็นต์ของเด็กโง่
เฉลี่ยน ๓๓.๐	เฉลี่ย ๒๓.๔	เฉลี่ย ๓๐.๔
อีกสิบ ๑๕.๓	เฉลี่ยน ๒๖.๑	ส่วน ๒๕.๒
ส่วน ๑๔.๒	ส่วน ๑๔.๑	เฉลี่ยน ๕.๔
วิทยาศาสตร์ ๗.๐	ประวัติศาสตร์ ๑๓.๖	ประวัติศาสตร์ ๗.๕
ประวัติศาสตร์ ๗.๐	การประดิษฐ์ ๔.๒	ธรรมชาติวัตถุ ๗.๕

เด็กหญิง

เปอร์เซ็นต์ของเด็กฉลาด	เปอร์เซ็นต์ของเด็กปานกลาง	เปอร์เซ็นต์ของเด็กโง่
เฉลี่ย ๒๗.๑	เฉลี่ย ๓๖.๓	เฉลี่ย ๓๔.๓
เฉลี่ยน ๒๑.๑	เฉลี่ย ๒๐.๑	เฉลี่ย ๒๑.๔
เฉลี่ย ๑๔.๔	เฉลี่ยน ๑๔.๑	ส่วน ๔.๖
เฉลี่ย ๕.๖	บ้านและโรงเรียน ๗.๐	เฉลี่ยน ๗.๖
บ้านและโรงเรียน ๕.๓	ประวัติศาสตร์ ๖.๒	บ้านและโรงเรียน ๖.๖

(Lazar, 1937 : 122)

การสำรวจดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นอิทธิพลของภูมิปัญญาที่มีต่อความสนใจในการอ่านของเด็ก

นอกจากนี้ ลาซาร์ ยังได้วิจัยเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านของเด็กที่มีระดับเศรษฐกิจต่างกัน ผลการวิจัยพอสรุปได้ว่า เด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง สนใจในการอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ

กลายกลิ้งกับพวกเด็กขาวสูง เช่นชอบอ่านหนังสือประเภทนวนิยาย และวิทยาศาสตร์ ส่วนพวกที่บ้ะกับ
เกรงกลัวว่า ก็กลัวความสนใจกลายกลิ้งกับพวกเขว้ต่ำ เช่น เด็กผู้หญิงชอบอ่านนวนิยายมากที่สุด ทั้งนี้
อาจเป็นเพราะเด็กที่บ้ะกับเกรงกลัวจึงมีโอกาสรับประสบการณ์ต่าง ๆ มากกว่าเด็กที่บ้ะกับฐานะทาง
เกรงกลัวว่า จึงมีวุฒิภาวะในการอ่านสูงกว่า (Lazar, 1937 : 120-121.)

ผลการวิจัยทั้งหมดข้างแ่ก่น แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่ม้อิทธิพลต่อความสนใจในการอ่านของเด็ก
อันได้แก่ เพศ, ฐานะ, อายุ, สติปัญญา, ฐานะทางเกรงกลัว และผลการวิจัยเหล่านี้สอดคล้องกับ
ความม้กเห็นของทานผู้นอื่น ๆ เช่น นอร์เวลล์, รัสเซลล์ และ อารมูชเวท

นอร์เวลล์กล่าวว่า สิ่งที่มีอิทธิพลต่อความสนใจในการอ่านของเด็กได้แก่ เพศ, อายุ
และวุฒิภาวะ, สติปัญญา, ความสนใจพิเศษของเด็ก, บรรณาการของห้องเรียน, วิธีสอน และอิทธิพลของ
ชุมชน รวมทั้งอิทธิพลของโรงเรียน (Norvell, 1950 : 4)

ความม้กเห็นของนอร์เวลล์ได้เป็นที่ยอมรับไป วงการศึกษา

สำหรับรัสเซลล์ได้เสนอวงประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสนใจในการอ่านไว้ ๓ ประการ

ดังนี้

๑. วงประกอบที่เป็นไปตามธรรมชาติ คือมากับตัวเด็กเอง ได้แก่ เพศ, อายุ
ความสามารถทางสมอง
๒. วงประกอบที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของหนังสือ เช่น เนื้อเรื่อง, รูปเล่ม, ตัวอย่าง
ผู้ประพันธ์ เป็นต้น
๓. วงประกอบที่เป็นสภาวะแวดล้อม เช่น จรา รยในบ้าน, โรงเรียน, ห้องสมุด, การแนะนำ
ของผู้นอื่น (Russell, 1961 : 393-398)

ส่วนอาร์บัทนอต กล่าวว่า สิ่งที่จะท่วงพิจารณาในการเลือกหนังสือให้เด็ก คือ ตัวเด็กเอง ความต้องการของเด็กแต่ละคน พื้นเพทางบ้าน เจตนาถิ ความสามารถ และความสนใจของเขา (Arbuthnot, 1947 : 16)

จะเห็นว่าทั้ง นอร์เวลล์ รัสเซลล์ และ อาร์บัทนอต ได้กล่าวถึงสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความสนใจในการอ่านของเด็กทั้งสิ้น

จะอย่างไรก็ตาม มีสิ่งที่ควรคำนึงเกี่ยวกับความสนใจ ดังนี้

๑. ความสนใจเกิดจากการ เรียนรู้มากกว่าเกิดขึ้เองตามธรรมชาติ
๒. บ่อยครั้งที่ความสนใจจะไ้มาภายหลังหรือพัฒนาจากผลของการที่บุคคลถูกบังคับทำงานหรือทำงาน
๓. ความสนใจของเด็กมีแนวโน้มว่าไม่คงที่แต่จะยาวนานกว่าอายุเกิน ๒ ปี และมีแนวโน้มว่าจะมีเพิ่มขึ้น (อาจจะเปลี่ยนแปลงบ้างเล็กน้อย) หลังจากอายุ ๒๕ ปี
๔. คนที่มีอาชีพต่างกัน อาจจะมี ความสนใจหรือไม่สนใจในสาขาต่าง ๆ แตกกัน
๕. ความสนใจอาจจะเปลี่ยนแปลงหรือถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่งได้
๖. ความสนใจจะเร้าให้บุคคลลงมือกระทำ

(Mehrens and Lehmann, 1969: 219)

ข้อควรคำนึงทั้ง ๖ ประการ นี้ จะเป็นข้อคิดที่สำคัญสำหรับผู้สนใจจะศึกษาลึกลงกว่าหรือวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง "ความสนใจ"

เมื่อได้ศึกษาเอกสารและการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศแล้ว ทำให้ผู้วิจัยได้แนวคิดที่จะทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "ความสนใจในเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทยกับ มัธยมศึกษาปีที่ ๒" มากยิ่งขึ้น และผู้วิจัยได้เลือกสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความสนใจในการอ่านของนักเรียน เพียง ๓ ประการ คือ

๑. เพศ

๒. ภูมิปัญญา โดยดูจาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๓. ระดับการศึกษาของนิคมารคาหรือผู้ปกครอง

ทั้งนี้เนื่องจากผลการวิจัยทั้งของไทยและของต่างประเทศก็กล่าวมาแล้ว ส่วนมากแสดงให้เห็น
 เดชะว่า เพศ ภูมิปัญญา และระดับการศึกษาของนิคมารคา มีอิทธิพลต่อความสนใจในการอ่านของเด็ก
 มากกว่าสิ่งอื่น

การวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้เห็นความแตกต่างหรือความสอดคล้องกันระหว่างงาน
 ของผู้วิจัยกับเอกสารและการวิจัยที่ได้อ้างอิงถึงในเอกสารฉบับนี้

วิธีการเก็บการศึกษาก่อนหน้า

วิธีการเก็บการศึกษาก่อนหน้านี้ ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีสอบถามความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทยด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากเห็นว่าแบบสอบถามดังกล่าว จะเป็นเครื่องมือที่ใกล้เคียงที่สุด สำหรับความมุ่งหมายในการวิจัย นอกจากนี้ได้มีการพิสูจน์แล้วว่าการใช้แบบสอบถามได้ผลดีที่สุด เราความสนใจที่สุด และเป็นวิธีที่เชื่อมั่นได้ (Mehrens and Lehmann, 1959 : 218)

เพื่อให้การศึกษาก่อนหน้านี้เป็นไปตามจุดหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการเป็นขั้น ๆ ตามลำดับ ดังนี้

๑. สร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัย
๒. กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
๓. เก็บรวบรวมข้อมูล
๔. จัดกระทำกับข้อมูล
๕. วิเคราะห์ข้อมูล

๑. การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม "ความสนใจในเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒" โดยอาศัยแนวความคิดของเมห์เรนส์ และเลห์แมน ซึ่งกล่าวถึงเรื่องความสนใจและวิธีวัดความสนใจ ๔ วิธี (Mehrens and Lehmann, 1969 : 218 - 219) ของคาร์เตอร์ ว. กูด เรื่อง ลักษณะแบบสอบถามที่ดี (Carter V. Good, 1955: 614-622) และการจัดความสนใจของ ว.จ. ไมเคิล (W.J. Michaels, 1950 : 59)

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นแบ่งเป็น ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามขอเท็จจริงส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเรื่อง "ความสนใจในเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒" แบ่งออกเป็น ๕ ข้อใหญ่ คือ

๑. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน
๒. เหตุผลที่ชอบหรือไม่ชอบเรื่องบางเรื่องในแบบเรียน
๓. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อวรรณคดีประเภทที่กล่าวนำหรือเรื่องเต็ม (ฉบับสมบูรณ์)
๔. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องร้อยแก้วและร้อยกรอง
๕. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องอื่น ๆ นอกเหนือจากเรื่องในแบบเรียน

แบบสอบถามตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามประเภทวัดด้วยคุณภาพ (Rating scale) ซึ่งแบ่งออกเป็น ๕ อันดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จะดูรายละเอียดของแบบสอบถามไว้ว่าหากถามของปริมาณในระดับนี้

๒. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชาย และหญิง ของโรงเรียนรัฐมาจ และโรงเรียนราษฎร์ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน ๕๐๐ คน เป็นชาย ๒๕๐ คน หญิง ๒๕๐ คน รายละเอียดดังตาราง ๑ และ ๒ ต่อไปนี้

ตาราง ๑ จำนวนนักเรียนชายและหญิงจากโรงเรียนรัฐมาจำแยกตามเพศ

โรงเรียน	จำนวนนักเรียน		รวม
	ชาย	หญิง	
๑. วัดสังข์	๓๐	๓๐	๖๐
๒. เทพศิลา	๓๐	๓๐	๖๐
๓. ศรีวิทยา	—	๓๕	๓๕
๔. สำนักวิชาสัตววิชาการศึกษาปฐมวัน	๓๕	—	๓๕
๕. สายน้ำผึ้ง	—	๓๐	๓๐
๖. ปทุมมางกา	๓๐	—	๓๐
รวมทั้งสิ้น	๑๒๕	๑๒๕	๒๕๐

ตาราง ๒ จำนวนนักเรียนชายและหญิงโรงเรียนราษฎร จำแนกตามเพศ

โรงเรียน	จำนวนนักเรียน		รวม
	ชาย	หญิง	
๑. ณะคุงกีรัชวิทยา	๔๕	๔๕	๙๐
๒. สตรีประชาเพื่อวงวิทย์	—	๔๐	๔๐
๓. สันติราษฎร์บำรุง	๔๐	—	๔๐
๔. เนติศึกษาเบรียล	๔๐	—	๔๐
๕. วัฒนาวิทย เลีย	—	๔๐	๔๐
รวมทั้งสิ้น	๑๒๕	๑๒๕	๒๕๐

กลุ่มตัวอย่างที่นำมาวิจัยครั้งนี้เลือกจากระจำแนกตามเพศแล้วยังจำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และระดับการศึกษาของผู้ปกครองอีกด้วย ดังตาราง ๑๔ และตาราง ๑๕ ในภาคผนวก

๓. การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ รวมระยะเวลาที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ๑๐ วัน ได้ข้อมูลกลับคืนมา ๕๐๐ ฉบับ

๔. การจัดกระทำข้อมูล

ในการจัดกระทำข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเบื้องต้น ๆ ตามลำดับดังนี้

- ๑) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับจำนวน ๕๐๐ ฉบับ ได้ฉบับที่สมบูรณ์ ๔๔๐ ฉบับ ก็เป็นร้อยละ ๘๘ ของแบบสอบถามทั้งหมด
- ๒) ไทป์ส (Code) ข้อมูลทุกข้อ เพื่อนำไปเจาะบัตร
- ๓) นำบัตรที่เจาะเรียบร้อยแล้วจำนวน ๔๔๐ บัตรไปหาความถี่ด้วยเครื่องจักรดัดสีกา I.B.M. 101 เพื่อนำผลไปกำหนดค่าทางสถิติต่อไป
- ๔) รวบรวมเหตุผลที่นักเรียนชอบและไม่ชอบเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนวรรณคดี

๕. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยนำผลการจัดกระทำข้อมูลมาคำนวณค่าทางสถิติดังต่อไปนี้

- ๑) หาค่าร้อยละของข้อมูล โดยใช้สูตร

$$P = \frac{X}{N} \times 100$$

ในเมื่อ

$$P = \text{การร้อยละ}$$

$$X = \text{จำนวนความถี่ในแต่ละรายการ}$$

$$N = \text{จำนวนทั้งหมดที่ประกอบปัญหานั้น}$$

- ๒) ใช้วิธี Scaling Judgements หรือที่เรียกกันว่า Rating Scale (Garrett, 1967:323-327) หาค่าน้ำหนักของอันดับความสนใจในเรื่องต่างๆ ทั้ง ๕ อันดับ โดยดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

- ก. เปลี่ยนการร้อยละเป็นค่า ๐ โดยใช้ตาราง H (Garrett, 1967:

455-457)

ข. หาค่า $\bar{C}$ เฉลี่ยของเรื่องทั้งหมดในแต่ละอันดับ โดยรวมค่า $\bar{C}$ ในอันดับ
เกี่ยวกับของเรื่องทั้งหมด (๕๔ เรื่อง) แล้วเอาจำนวนเรื่องทั้งหมด (คือ ๕๔)หารผลรวม
นั้น ๆ ดังนี้

$$\text{ค่า } \bar{C} \text{ เฉลี่ย} = \frac{\text{ผลรวมของค่า } \bar{C} \text{ ในอันดับเกี่ยวกับ}}{\text{จำนวนเรื่องทั้งหมด}}$$

จะได้ค่า $\bar{C}$ เฉลี่ยทั้งหมด ๕ จำนวน (อันดับละ ๑ จำนวน)

ก. แปลงค่า $\bar{C}$ เฉลี่ยของทุกคะแนน เป็นคะแนนมาตรฐาน (Standard
score) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{คะแนนมาตรฐาน} = ๑๐๐ + ๕๐ \quad (\text{Garrett, 1967 : 327})$$

ค่าของคะแนนมาตรฐานจะเป็นค่านำหนักของอันดับความสนใจแต่ละเรื่อง

ง. หาค่าความสำคัญของเรื่องแต่ละเรื่อง เพื่อจะแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่าง
สนใจเรื่องดังกล่าวมากน้อยเพียงใด โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{ค่าความสำคัญของเรื่องแต่ละเรื่อง} = \frac{\sum (XY)}{N}$$

ในเมื่อ

$$\sum = \text{ผลรวม}$$

$$X = \text{ค่านำหนักความสนใจเรื่องของอันดับ}$$

$$Y = \text{ความถี่ของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความเห็นต่อเรื่องนั้น
ในแต่ละอันดับ}$$

$$N = \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่แสดงความเห็นต่อเรื่องนั้น}$$

จ. นำค่าความสำคัญของเรื่องทุกเรื่องในชุดเกี่ยวกับมาเปรียบเทียบกัน เพื่อ
วิเคราะห์ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ

บทที่ ๔

ผลการศึกษาค้นคว้า

หลังจากดำเนินการวิจัยตามวิธีการดังกล่าวแล้วในบทที่ ๓ ผู้วิจัยได้กำหนดหาค่าน้ำหนัก
แต่ละอันดับของความสนใจตามวิธี Scaling judgements ปรากฏค่าน้ำหนักดังตาราง ๓.

ตาราง ๓ ค่าน้ำหนักแต่ละอันดับของความสนใจ

อันดับความสนใจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การอ่านหนังสือ	๖๕.๐๕๓๗	๕๔.๐๘๗๐	๔๖.๗๕๘๒	๓๘.๖๑๔๑	๓๐.๐๑๘๕

เมื่อได้ค่าน้ำหนักดังตาราง ๓ แล้ว ผู้วิจัยจึงกำหนดค่าความสำคัญของเรื่องแต่ละเรื่อง
เพื่อวิเคราะห์ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ผลการวิจัยที่วิเคราะห์ปรากฏตามลำดับ
หัวข้อต่อไปนี้

๑. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนวรรณคดีไทย
๒. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน จำแนกตาม เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครองของนักเรียน
๓. เหตุผลที่นักเรียนชอบหรือไม่ชอบเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน
๔. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อวรรณคดีที่คัดตอนมาและวรรณคดีฉบับเต็ม (ฉบับสมบูรณ์)
๕. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องรอบแฉก และรอบกรอบ
๖. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ นอกเหนือไปจากเรื่องในแบบเรียน

๑. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนวรรณคดีไทย

การวิเคราะห์ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ๔ เรื่อง ในแบบเรียนวรรณคดีไทย
ปรากฏดังตาราง ๔

ตาราง ๔ ค่าและลำดับความสำคัญของเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน

เรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน	ค่าความสำคัญ	ลำดับความสำคัญ
อึเทนา	๕๖.๒๗	๑
เวนิสวานิช	๕๔.๔๕	๒
โคลงสุภาพนิพนธ์ภาคที่ ๕ และโลกนิติกำโคลง	๕๒.๐๐	๓
โกเถิก	๔๘.๖๘	๔
ทูตไทยไปอังกฤษ	๔๗.๔๔	๕
กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานและว่าควงงานนักขัตฤกษ์	๔๗.๓๕	๖
สมเด็จเจ้าแสงโม	๔๖.๘๔	๗
ธรรมจริยา	๔๕.๗๔	๘
พระพุทธรูปประวัติ	๔๕.๕๑	๙

ตาราง ๔ แสดงว่า บรรดาเรื่องต่าง ๆ ทั้ง ๙ เรื่องในแบบเรียนวรรณคดีไทย เรื่องที่นักเรียนสนใจมากที่สุดเป็นอันดับ ๑ คือ เรื่องอึเทนา โดยมีค่าความสำคัญ ๕๖.๒๗ เรื่องที่นักเรียนสนใจเป็นอันดับสองรองลงมา คือ เรื่อง เวนิสวานิช โดยมีค่าความสำคัญ ๕๔.๔๕ เรื่องที่นักเรียนสนใจลดหลั่นกันลงมาได้แก่ โคลงสุภาพนิพนธ์ภาคที่ ๕ และโลกนิติกำโคลง โกเถิก ทูตไทยไปอังกฤษ กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานและว่าควงงานนักขัตฤกษ์ สมเด็จเจ้าแสงโม ธรรมจริยา ส่วนเรื่องพระพุทธรูปประวัติได้รับความสนใจเป็นอันดับสุดท้ายโดยมีค่าความสำคัญ ๔๕.๕๑

เมื่อเปรียบเทียบค่าความสำคัญของเรื่องที่นักเรียนสนใจสูงสุด (๕๖.๒๗) และต่ำสุด (๔๕.๕๑) แล้ว ปรากฏว่ามีค่าไม่แตกต่างกันมากนัก คือ มีค่าเพียง ๑๐.๗๖ เท่านั้น ตัวเลขนี้แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความสนใจในเรื่องต่าง ๆ แตกต่างกันไม่มาก

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความสำคัญกับการรอยละของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเรื่องหนึ่ง ๆ เป็นเรื่องที่สนใจมากที่สุด ปรากฏว่า นักเรียนรอยละ ๔๒.๕๐ สนใจเรื่องอิเหนามากที่สุด รอยละ ๓๖.๖๗ สนใจเรื่องเวนิสวานิชมากที่สุด และรอยละ ๑๙.๐๘ เท่านั้น ที่สนใจเรื่องพระพุทธรูประวิคมากที่สุด หมายความว่า รอยละสอดคล้องกับค่าความสำคัญของเรื่องแต่ละเรื่อง

๒. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนจำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลละเอียดยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกตาม เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับการศึกษาของบิดามารดา หรือผู้ปกครองของนักเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังต่อไปนี้

ก. ความสนใจของนักเรียนจำแนกตามเพศ ปรากฏผลตามตาราง ๕

ตาราง ๕ ค่าและค่าสัมความสำคัญของเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน จำแนกตามเพศ

เรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน	ค่าความสำคัญ		ค่าสัมความสำคัญ	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
อิเหนา	๔๔.๘๖	๔๘.๑๖	๑	๑
เวนิสวานิช	๔๒.๘๘	๔๖.๐๒	๒	๒
โคลงสุภาษิตราชกาลที่ ๕ และโลกนิติคำโคลง	๔๐.๘๔	๔๓.๑๖	๓	๓
โคเณก	๔๘.๗๑	๔๘.๖๔	๖	๔
ทูตไทยไปลังกาน	๔๘.๔๘	๔๗.๐๐	๕	๖
ภาพเขียนเครื่องถ้วยชามและถ้วยชาม				
งานนักขัตฤกษ์	๔๗.๐๓	๔๘.๕๔	๗	๕
สมเด็จพระเจ้าตากสิน	๔๕.๓๒	๔๔.๖๖	๔	๘
ธรรมจริยา	๔๖.๒๐	๔๕.๒๕	๔	๗
พระพุทธรูประวิค	๔๖.๔๒	๔๔.๐๔	๘	๔

ตาราง ๔ แสดงให้เห็นว่า เพื่อดูว่า นักเรียนส่วนเท่าใดให้ความสนใจเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน แตกต่างกันไปว่า กล่าวคือ เมื่อพิจารณาจากความถี่จะเห็นว่า เรื่องอิเหนา เวณิศวรดิษ โกลงสุธานีตร รัชกาลที่ ๕ และโลกนิติคำโคลง นักเรียนหญิงให้ความสำคัญแก่เรื่องทั้งสามเรื่องสูงกว่านักเรียนชาย คือ ๒๕.๐๖, ๔๖.๐๖ และ ๔๓.๐๖ ตามลำดับ ในขณะที่นักเรียนชายให้ความสำคัญเพียง ๔๔.๔๖, ๔๖.๔๔ และ ๕๐.๔๔ ตามลำดับ ส่วนเรื่องสมเด็จพระเจ้าตากสิน นักเรียนชายให้ความสำคัญสูงกว่านักเรียนหญิง คือ ๒๕.๓๖ ในขณะที่นักเรียนหญิงให้ความสำคัญเพียง ๔๔.๔๖ เรื่องอื่น ๆ นอกนั้นทั้งชายและหญิงให้ความสำคัญใกล้เคียงกัน

เมื่อพิจารณาจากความถี่สูงสุด และต่ำสุดของเรื่องจากกลุ่มตัวอย่าง จะเห็นว่านักเรียน หญิงให้ความสำคัญสูงสุดและต่ำสุดแตกต่างกันมากกว่านักเรียนชาย คือ ๑๔.๐๓ (๕๕.๑๖ - ๔๔.๐๔) ในขณะที่นักเรียนชายให้ความสำคัญแตกต่างกันเพียง ๗.๕๐ (๕๔.๔๖ - ๔๖.๙๖) จึงอาจกล่าวได้ว่า ความสนใจของนักเรียนหญิงที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนแตกต่างกันมากกว่าความสนใจของนักเรียนชาย หรืออีกนัยหนึ่งความสนใจของนักเรียนย่อมแตกต่างกันตามเพศ

ถ้าพิจารณาความสนใจของนักเรียนจากการวัดค่าความถี่จะเห็นว่า เรื่องที่นักเรียน ชาย และหญิงสนใจตรงกับได้แก่เรื่องอิเหนา เวณิศวรดิษ และโกลงสุธานีตร รัชกาลที่ ๔ โดยจัดให้เป็น ลำดับที่ ๑ ถึง ๓ ตามลำดับ ส่วนเรื่องที่นักเรียนชายและหญิงสนใจต่างกัน คือ เรื่องสมเด็จพระเจ้าตากสิน โดยนักเรียนชายสนใจเรื่องนี้เป็นลำดับที่ ๔ ในขณะที่นักเรียนหญิงสนใจเป็นลำดับที่ ๕ ส่วนเรื่องอื่น ๆ นอกนั้น ทั้งนักเรียนชายและหญิงสนใจในลำดับใกล้เคียงกัน

ข. ความสนใจของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้วิจัยได้แบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม ตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังนี้

- กลุ่มที่ ๑ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่าง ๕๐ - ๖๐ %
- กลุ่มที่ ๒ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่าง ๖๐ - ๗๐ %
- กลุ่มที่ ๓ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่าง ๗๐ - ๘๐ %
- กลุ่มที่ ๔ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ ๘๐ % ขึ้นไป

ผลการวิจัยปรากฏผลการวาง ๒

ตาราง ๒ ค่าและสำคัญความสำคัญของเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน
จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน	ค่าความสำคัญ				ลำดับความสำคัญ			
	กลุ่มที่ ๑	กลุ่มที่ ๒	กลุ่มที่ ๓	กลุ่มที่ ๔	กลุ่มที่ ๑	กลุ่มที่ ๒	กลุ่มที่ ๓	กลุ่มที่ ๔
วิชา	๕๕.๕๒	๔๖.๓๗	๕๖.๕๐	๕๔.๕๐	๑	๑	๑	๒
เวนิสวานิช	๕๒.๓๐	๔๕.๖๑	๕๔.๒๕	๕๔.๕๕	๒	๒	๒	๑
โกลงสุธานีรัชกาลที่ ๔	๕๐.๖๔	๔๐.๗๗	๔๓.๐๓	๕๔.๐๓	๔	๓	๓	๓
โกเณ็ก	๔๑.๗๕	๔๗.๐๓	๔๘.๗๒	๔๖.๕๗	๓	๖	๔	๕
ทูตไทยไปอังกฤษ	๔๔.๔๑	๔๗.๗๐	๔๔.๐๑	๔๔.๔๒	๖	๕	๕	๖
การเย็บหมวกเครื่องทอ	๔๔.๓๔	๔๗.๗๖	๔๗.๐๔	๔๗.๖๔	๗	๔	๖	๔
สมเด็จพระเจ้าตากสิน	๕๐.๓๒	๔๖.๓๔	๔๖.๓๗	๔๔.๗๔	๕	๗	๗	๗
ธรรมชาติวิทยา	๔๗.๔๔	๔๔.๗๔	๔๔.๕๔	๔๓.๖๖	๘	๘	๘	๘
พระพุทธประวัติ	๔๕.๔๔	๔๔.๔๔	๔๖.๐๔	๔๓.๑๖	๕	๕	๘	๕

ตาราง ๒ แสดงว่านักเรียนทั้ง ๔ กลุ่ม สหใจเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนไม่แตกต่างกันมากนัก
ทั้งนี้โดยพิจารณาเปรียบเทียบค่าความสำคัญสูงสุดและต่ำสุดของทั้ง ๔ กลุ่ม ปรากฏว่ามีค่าความแตกต่างใกล้เคียงกัน
ตามค่ากับคั้งนี้ คือ ๕.๖๗, ๑๐.๔๔, ๑๑.๓๑ และ ๑๑.๗๕

เมื่อพิจารณา การจัดทำกับความสำเร็จ ปรากฏว่านักเรียนทั้ง ๔ กลุ่มจัดทำด้วยความสำคัญ
ของเรื่องต่าง ๆ ใกล้เคียงกัน ส่วนเรื่องโคเล็ก ภาพใหม่เครื่องควรวาน และสมเด็จเจ้าแสงโม
นักเรียนจัดทำด้วยความสำคัญแตกต่างกันดังนี้

โคเล็ก นักเรียนกลุ่มที่ ๑ จัดไว้ด้วย ๓ กลุ่มที่ ๒ อีกด้วย ๒ กลุ่มที่ ๓ อีกด้วย ๔ และ
กลุ่มที่ ๔ อีกด้วย ๕ ตามลำดับ

ภาพใหม่เครื่องควรวาน และวาทะถ้อยคำนักเรียน กลุ่มที่ ๑ จัดไว้ด้วย ๗ ในขณะที่กลุ่ม
ที่ ๒ และ ๔ จัดไว้ด้วย ๔ และกลุ่มที่ ๓ จัดเอาไว้ด้วย ๒

สมเด็จเจ้าแสงโม กลุ่มที่ ๑ จัดไว้ด้วย ๕ ในขณะที่กลุ่มอื่น ๆ อีก ๓ กลุ่มจัดไว้ด้วย ๗

การวางแผนกัน พอจะสรุปได้ว่า แผนการเรียนรู้ทางการเรียนสามารถทำให้ความสนใจของนักเรียน
แตกต่างกันไปบ้าง

ก. ความสนใจของนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษาของนักเรียน

ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม ตามระดับการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษา ดังกล่าว
แล้วในเขตที่ ๑ คือ

๑. กลุ่มนักเรียนที่มีคามารถหรืออุปการะโรงเรียน
๒. กลุ่มนักเรียนที่มีคามารถหรืออุปการะระดับประถมศึกษา
๓. กลุ่มนักเรียนที่มีคามารถหรืออุปการะระดับมัธยมศึกษา
๔. กลุ่มนักเรียนที่มีคามารถหรืออุปการะระดับอุดมศึกษา

การวิจัยปรากฏผลดังนี้

ตาราง ๗ กาและลำดับความสำคัญของเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน
จำแนกตามระดับการศึกษาของนิคมารทาหรือผู้ปกครอง

เรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน	กาความสำคัญ				ลำดับความสำคัญ			
	ไม่เกยตาท โรงเรียน	ประมาณ	มัธยม	อุดม	ไม่เกยตาท โรงเรียน	ประมาณ	มัธยม	อุดม
อึเเนา	๕๓.๓๘	๕๓.๓๖	๕๖.๐๔	๕๔.๔๔	๒	๑	๑	๒
เวนิสวาณิ	๕๖.๓๘	๕๔.๐๔	๕๓.๓๘	๕๔.๔๐	๑	๒	๒	๑
โคลงสุรนาทรราชกาลที่ ๕	๕๖.๒๓	๕๒.๓๘	๕๑.๒๖	๕๑.๔๕	๔	๓	๓	๓
ไคเก็ก	๔๐.๔๕	๔๔.๒๓	๔๔.๐๖	๔๔.๐๑	๓	๒	๕	๔
ทูทไทยไปอังกฤษ	๔๓.๔๖	๔๔.๓๓	๔๔.๔๕	๕๖.๓๔	๕	๕	๔	๕
กาพยเฒมเกรองการหวาน	๔๕.๒๔	๔๕.๔๔	๔๓.๖๒	๕๖.๓๓	๕	๔	๒	๖
สมเก็จเจาหงโม	๔๔.๑๔	๔๓.๑๓	๕๖.๖๖	๔๕.๔๓	๔	๓	๓	๓
ธรรมจริยา	๔๓.๑๐	๕๖.๖๔	๔๔.๖๔	๔๓.๓๕	๖	๔	๔	๔
พระพุทธรระวัก	๕๖.๔๖	๔๔.๔๔	๔๔.๔๔	๔๔.๑๐	๓	๔	๔	๔

ตาราง ๗ จะเห็นว่านักเรียนที่นิคมารทาหรือผู้ปกครองระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา
ให้ความสำคัญแกเรื่องลำดับแรกสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ กัด ๕๓.๓๖ ในขณะที่กลุ่มอื่นให้ ๕๖.๓๔, ๕๖.๐๔,
และ ๕๔.๔๐ ตามลำดับ ส่วนนักเรียนที่นิคมารทาหรือผู้ปกครองระดับอุดมศึกษาให้ความสำคัญแก
เรื่องอันดับสุดท้ายต่ำกวากกลุ่มอื่น ๆ กัด ๔๓.๓๕ ในขณะที่กลุ่มอื่น ๆ ให้ความสำคัญของเรื่องใกล้เคียงกัน
กิด ๕๕.๒๔, ๔๔.๔๕ และ ๔๕.๖๔ ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบความสำคัญของเรื่องที่นักเรียนสนใจสูงสุดและต่ำสุดแล้ว ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกันมากนัก คือมีค่า ๑๑.๕๐, ๑๑.๔๑, ๑๐.๔๐ และ ๑๒.๕๐ ตามลำดับ ตัวเลขนี้ แสดงให้เห็นว่านักเรียนให้ความสำคัญหรืออุปการะซึ่งระดับการศึกษาต่างกัน มีความสนใจเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนแตกต่างกันบ้างแต่ไม่มากนัก

ถ้าพิจารณาจากการจัดลำดับความสำคัญจะเห็นว่านักเรียนทั้ง ๔ กลุ่ม สนใจเรื่องต่าง ๆ ในลำดับใกล้เคียงกัน แต่มีเรื่องที่น่าสนใจแตกต่างกัน

๑. โคลงสุภาษิตรत्นาคที่ ๕ และโคลงโลกนิติ นักเรียนที่มีคามารคาหรืออุปการะ ไม่เคยเข้าโรงเรียน จัดเรื่องนี้ไว้ในลำดับที่ ๔ ในขณะที่นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ อีก ๓ กลุ่มจัดไว้ ลำดับที่ ๓

๒. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช นักเรียนที่มีคามารคาหรืออุปการะซึ่งไม่เคยเข้าโรงเรียน จัดเรื่องนี้ไว้ลำดับที่ ๔ ในขณะที่นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ อีก ๓ กลุ่มจัดเรื่องนี้ไว้ลำดับที่ ๗

๓. ภาพยนตร์เรื่องดาวหางและวงเวียนนักษัตร กลุ่มที่มีคามารคาหรืออุปการะ ซึ่งไม่เคยเข้าโรงเรียนจะจัดเรื่องนี้ไว้ลำดับที่ ๕ และกลุ่มที่มีคามารคาหรืออุปการะระดับประถมศึกษา จัดไว้ลำดับที่ ๔ ในขณะที่กลุ่มที่มีคามารคาหรืออุปการะระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาจัดไว้ลำดับที่ ๒

สิ่งที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่ง สำหรับการวัดลำดับความสำคัญ ปรากฏว่า กลุ่มที่มีคามารคาหรืออุปการะในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาจัดลำดับความสำคัญของเรื่องใกล้เคียงกัน รองลงมา ก็คือกลุ่มที่มีคามารคาหรืออุปการะระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

สรุปผลการวิจัยข้างต้น ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนแตกต่างกัน ไปบ้างตามระดับการศึกษาของนิคคามารคาหรืออุปการะ

๓. เหตุผลที่นักเรียนชอบหรือไม่ชอบเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน

การเรียนวรรณคดีเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน นักเรียนอาจจะชอบหรือไม่ชอบเรื่องเหล่านั้นก็ได้ ผู้วิจัยจึงอยากทราบเหตุผลที่นักเรียนชอบหรือไม่ชอบเรื่องดังกล่าว โดยผู้วิจัยได้กำหนดเหตุผลที่-
ชอบและไม่ชอบให้นักเรียนเลือกตอบไว้ดังนี้

เหตุผลที่ชอบ	เหตุผลที่ไม่ชอบ
๑. ไม่มีศัพท์ยาก ๒. อ่านเรื่องแล้วเข้าใจ ๓. ไม่ยาวหรือสั้นเกินไป ๔. มีสัทภาพหรือกลอนใจ ๕. เนื้อเรื่องสนุกสนาน ๖. เนื้อเรื่องไม่สับสนวุ่นวาย ๗. ให้ความรู้ใหม่ ๆ แปลก ๆ ๘. มีความสมจริงคือเรื่องอาจจะเกิดขึ้นได้ ๙. เคยมีความรู้หรือเคยประสบกับเหตุการณ์นั้น มาแล้ว	ก. ศัพท์ยาก ข. อ่านแล้วไม่เข้าใจ ค. สำนวนภาษาบาลีสันสกฤต ง. เนื้อเรื่องไม่สนุก จ. ขาดความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ฉ. ขาดความสมจริง ช. การบรรยายซ้ำซาก ยืดยาว น่าเบื่อหน่าย ซ. เนื้อเรื่องสับสนวุ่นวาย

ผลการวิจัยปรากฏตามตาราง ๔

ตาราง ๔ แนวทางการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่าง ๖ ภาคในสหประชาชาติ

[illegible]

ตาราง ๔ แสดงถึงเหตุผลที่นักเรียนชอบหรือไม่ชอบเรื่องในแบบเรียนมากน้อยต่างกัน

ดังนี้

๑. อุเทน นักเรียนชอบเรื่องนี้เป็นอันดับแรก กวญเหตุผลว่าเนื้อเรื่องสนุกสนาน (๕๓.๓๓%) อานแล้วเข้าใจดี (๑๒.๐๔%) ไม่ยาวหรือสั้นเกินไป (๕.๒๑%) มีสัทภาพหรือคติสอนใจ (๔.๕๔%) เนื้อเรื่องไม่สับสน (๔.๓๓%) เป็นต้น จะอย่างไรก็ตามมีนักเรียนบางคนไม่ชอบเรื่องอุเทน โดยให้เหตุผลว่า ศัพท์ยาก (๓.๔๔%) สำนวนภาษาล้าสมัย (๑.๔๓%) อานแล้วไม่เข้าใจ (๑.๒๓%) ขาดความสมจริง (๑.๒๓%) เป็นต้น

๒. เวณีสวรรณี นักเรียนชอบเป็นอันดับที่ ๒ กวญเหตุผลว่าเนื้อเรื่องสนุกสนาน (๓๓.๒๕%) อานแล้วเข้าใจดี (๑๓.๕๖%) มีสัทภาพหรือคติสอนใจ (๑๐.๒๑%) เนื้อเรื่องไม่สับสนวุ่นวาย (๔.๓๕%) เป็นต้น ส่วนนักเรียนที่ไม่ชอบเรื่องนี้ให้เหตุผลว่า อานแล้วไม่เข้าใจ (๒.๒๓%) เนื้อเรื่องไม่สนุก (๑.๔๓%) ศัพท์ยาก (๑.๒๓%) การบรรยายตัวละครยาว นานเบื่อหน่าย (๑.๒๓%) เป็นต้น

๓. โคลงสุภาพรวิภาติ ๕ และโลกนิติกำโลง นักเรียนชอบเรื่องนี้เป็นอันดับที่ ๓ กวญเหตุผลว่าให้ความรู้ใหม่ ๆ แปลก ๆ (๔.๓๕%) ไม่มีศัพท์ยาก (๕.๒๑%) มีสัทภาพหรือคติสอนใจ (๔.๓๑%) อานแล้วเข้าใจดี (๔.๕๔%) เป็นต้น สำหรับนักเรียนที่ไม่ชอบเรื่องนี้ให้เหตุผลว่าศัพท์ยาก (๔.๑๓%) อานแล้วไม่เข้าใจ (๒.๐๔%) เนื้อเรื่องไม่สนุก (๓.๓๓%) เป็นต้น

๔. โหมก นักเรียนชอบเรื่องนี้เป็นอันดับ ๔ โดยให้เหตุผลว่าเนื้อเรื่องสนุกสนาน (๑๔.๕๖%) มีสัทภาพหรือคติสอนใจ (๗.๒๕%) อานแล้วเข้าใจเรื่องดี (๖.๒๕%) ไม่สั้นไม่ยาวเกินไป (๕.๒๑%) เป็นต้น สำหรับนักเรียนที่ไม่ชอบเรื่องนี้ให้เหตุผลว่า เนื้อเรื่องสับสนวุ่นวาย (๑๑.๒๓%) ศัพท์ยาก (๗.๐๔%) อานแล้วไม่เข้าใจ (๖.๒๓%) ขาดความสมจริง (๕.๔๓%) เป็นต้น

๕. ทุกขโณปปัจจกฺข นักเรียนชอบเรื่องนี้กว่าเหตุผลที่ว่าให้ความรู้ใหม่ ๆ แปลก ๆ (๒๓.๕๐%) เนื้อเรื่องไม่สับสนวุ่นวาย (๒.๕๖%) ไม่มีศัพท์ยาก (๔.๕๔%) อ่านแล้วเข้าใจดี (๔.๑๓%) เป็นงาน ส่วนนักเรียนที่ไม่ชอบเรื่องนี้ให้เหตุผลว่า อ่านแล้วไม่เข้าใจ (๔.๓๓%) เนื้อเรื่องไม่สนุก (๓.๕๒%) ศัพท์ยาก (๓.๐๔%) ขาดความรู้ในเรื่องนั้น ๆ หรือไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน (๒.๒๔%) ส่วนงานภาษาสมัย (๕.๒๑%) เป็นงาน

๖. ภพฺยเหตุมเกวโรธกาหวนแคววณงานนคฺชณฺ นักเรียนชอบเรื่องนี้กว่าเหตุผลที่ว่าให้ความรู้ใหม่ ๆ แปลก ๆ (๒๒.๐๔%) อ่านเรื่องแล้วเข้าใจดี (๑๒.๕๐%) ไม่มีศัพท์ยาก (๓.๕๑%) เนื้อเรื่องสนุกสนาน (๕.๕๖%) เป็นงาน สำหรับนักเรียนที่ไม่ชอบเรื่องนี้ให้เหตุผลว่า ศัพท์ยาก (๔.๐๖%) อ่านแล้วไม่เข้าใจ (๔.๕๔%) เนื้อเรื่องไม่สนุก (๕.๕๓%) ขาดความรู้ในเรื่องนั้น หรือไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน (๕.๒๐%) เป็นงาน

๗. สมฺมเวจฺจเวทงโม นักเรียนที่ชอบเรื่องนี้ให้เหตุผลว่า ไม่มีศัพท์ยาก (๑๓.๕๖%) อ่านเรื่องแล้วเข้าใจดี (๑๖.๒๕%) มีสถานียตรหรือคติสอนใจ (๑๐.๐๐%) ไม่ยาวหรือสั้นเกินไป (๖.๔๓%) เนื้อเรื่องสนุกสนาน (๖.๒๓%) เป็นงาน สำหรับนักเรียนที่ไม่ชอบเรื่องนี้ให้เหตุผลว่า เนื้อเรื่องไม่สนุก (๑๓.๕๖%) อ่านแล้วไม่เข้าใจ (๓.๕๔%) ส่วนงานภาษาสมัย (๒.๓๑%) เป็นงาน

๘. ขรรณภริยา นักเรียนชอบเรื่องนี้กว่าเหตุผลที่ว่า มีสถานียตรหรือคติสอนใจ (๒๒.๓๑%) มีความสมจริง (๑.๔๓%) ไม่มีศัพท์ยาก (๓.๕๖%) ส่วนเหตุผลที่ไม่ชอบเรื่องนี้นักคือ เนื้อเรื่องไม่สนุก (๑๓.๓๕%) อ่านแล้วไม่เข้าใจ (๑๒.๐๔%) การบรรยายซ้ำซาก ยืดยาว น่าเบื่อหน่าย (๑๑.๔๖%) เป็นงาน

๑. เหตุผลประวัติดู นักเรียนชอบเรื่องนี้เป็นอันดับสุดท้าย เหตุผลที่ชอบเรื่องนี้คือ มีสื่อบท หรือกลีบใจ (๑๓.๐๔%) มีความสมจริง (๘.๑๒%) อ่านแล้วเข้าใจดี (๗.๕๕%) เคยมีความรู้หรือเคยประสบกับเหตุการณ์นั้นมาก่อน (๖.๒๕%) เป็นต้น สำหรับเหตุผลที่นักเรียนไม่ชอบเรื่องนี้คือ เนื้อเรื่องไม่สนุก (๑๓.๗๕%) อ่านแล้วไม่เข้าใจ (๑๒.๐๔%) การบรรยายซ้ำซาก ยืดยาว ไม่จบหนาย (๑๑.๘๖%) กึ่งพิศมัย (๕.๒๐%) เป็นต้น

นอกจากเหตุผลต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ แบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอื่น ๆ เพิ่มเติม เป็นเหตุของการชอบหรือไม่ชอบเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน ปรากฏผลดังนี้

๑. อธิบาย นักเรียนชอบเรื่องนี้เพราะมีความไพเราะ (๑.๘๖%) ชวนให้คิดตามอ่าน (๐.๘๓%) กึ่งพิศมัยทำให้ขบขัน (๐.๒๐%) ส่วนเหตุผลที่ไม่ชอบ คือ ไม่เข้าใจนักเรียนอ่านเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ (๐.๘๖%)

๒. เรื่องสั้น นักเรียนชอบเรื่องนี้เพราะ มีจำนวนใหม่ ๆ แปลก ๆ (๑.๖๗%) นานามาก (๐.๘๖%) รูปร่างจิตใจของบุคคล (๐.๘๓%) กึ่งพิศมัย (๐.๒๐%) ส่วนเหตุผลที่ไม่ชอบเรื่องนี้ คือ เนื้อเรื่องยาว ไม่ค่อยสำคัญ (๐.๘๖%)

๓. โครงสร้างนิทานที่ ๕ และโครงนิทานที่ ๑๐ นักเรียนชอบเรื่องนี้ เพราะมีความไพเราะ (๑.๖๗%) นิดจืดเป็นกวีนิพนธ์ว่าตัว (๐.๖๖%) จำง่าย (๐.๘๖%) ส่วนเหตุผลที่ไม่ชอบคือไม่รู้อะไร (๐.๘๓%) ไม่ชอบท่องจำ (๐.๖๖%)

๔. ใจเกิน นักเรียนชอบเรื่องนี้เพราะเรื่องสนุก (๑.๐๔%) มีกลีบใจ (๐.๐๔%) ส่วนเหตุผลที่ไม่ชอบคือ จำยาก กวีนิพนธ์มาก (๒.๐๔%) อดอ่านยาก (๐.๖๖%) หนังสือที่เรียนเป็นวรรณคดีไทยไปวรรณคดีจีน (๐.๖๖%) ยาวเกินไป (๐.๘๖%)

๕. คนไทยไปอังกฤษ เหตุผลที่นักเรียนชอบเรื่องนี้ ก็ ให้ความรู้ใหม่ ๆ แปลก ๆ (๑.๑๖%) ให้ความรู้เก่า ๆ (๐.๑๖%) ส่วนเหตุผลที่ไม่ชอบ คือ ไม่เข้าใจเท่าที่ควร (๐.๔๓%)

๖. ภาพยนต์เรื่องความหวานและวาทะงานนักตลก เหตุผลที่ชอบเรื่องนี้ ก็ มีความไพเราะ (๑.๔๗%) เข้าใจเนื้อเรื่องได้ง่าย (๑.๔๗%) ให้ความรู้เป็นอย่างดี (๐.๔๓%) ชอบอาหารแปลก ๆ (๐.๑๖%) สำหรับเหตุผลที่ไม่ชอบ ไม่มี

๗. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช นักเรียนชอบเรื่องนี้เพราะว่า อ่านสนุก (๐.๑๖%) น่าสนใจในวิถีชีวิต (๑.๐๔%) ทำให้รู้จักตัวที่ (๐.๖๖%) จำง่าย (๐.๑๖%) สำหรับเหตุผลที่ไม่ชอบ คือ ไม่น่าสนใจ (๐.๔๗%) ไม่สำคัญนัก (๐.๑๖%)

๘. วรรณคดี นักเรียนชอบเรื่องนี้ก็เพราะเหตุผลที่ว่า ให้ความรู้เพิ่มเติม (๑.๐๖%) สอนให้เป็นคนดี (๐.๑๖%) ส่วนเหตุผลที่ไม่ชอบเรื่องนี้ ก็ น่าเบื่อ (๒.๗๑%) รู้แล้ว (๐.๖๖%)

๙. ประวัติศาสตร์ เหตุผลที่นักเรียนชอบเรื่องนี้ ก็ ทำให้มีความรู้ทางศาสนา (๐.๖๖%) น่าอ่านมากเป็นพิเศษ (๐.๖๖%) ส่วนเหตุผลที่ไม่ชอบเรื่องนี้ ก็ ไม่สนุก (๑.๔๗%) ทราบกันมานานแล้ว (๑.๖๗%) กวราจะนำไปเรียนในวิชาศีลธรรม (๐.๖๖%) มีเรียนในวิชาศีลธรรม (๐.๑๖%) เกาและบกพร่อง (๐.๑๖%) เรียนไปไม่ได้ประโยชน์ (๐.๖๐%)

ผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ทำให้เราทราบถึงเหตุผลที่นักเรียนชอบและไม่ชอบเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน ฉะนั้นจึงเป็นการง่ายที่จะพิจารณาถึงความเหมาะสมและความบกพร่องของเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าว

๔. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อวรรณคดีประเภทที่คัดตอนมาและวรรณคดีฉบับเต็ม (ฉบับสมบูรณ์)

เนื่องจากแบบเรียนวรรณคดีไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ มี ๒ เล่ม คือ แบบเรียนวรรณคดีไทยเล่ม ๒ และบทพระราชนิพนธ์เรื่องเวนิสวานิช แบบเรียนทั้ง ๒ เล่มมีข้อแตกต่างกัน คือ เล่มแรกจะรวมพิมพ์วรรณคดีไทยโดยคัดตอนในตอนหนึ่งให้เห็นสมควรมา เว้น อีเหนา เวนิสวานิช โคลงสุภาภีรัชกาลที่ห้า และโลกวิภาโกโจลง ใจเถิก เป็นต้น ส่วนเล่มหลัง ก็ เวนิสวานิชนั้นเป็นวรรณคดีฉบับเต็มที่มิได้

คัดตอนใดตอนหนึ่งออก ผู้วิจัยใคร่ทราบว่านักเรียนสนใจวรรณคดีประเภทใด ประเภทใดควมมา หรือฉบับเต็มจึงศึกษาคู ผลวิจัยปรากฏตามตาราง ๔

ตาราง ๔ กาและลำดับความสำคัญของวรรณคดี ประเภทคัดควมมา และฉบับเต็ม

ประเภทของแบบเรียนวรรณคดี	กาความสำคัญ	ลำดับความสำคัญ
๑. ฉบับเต็ม	๕๗.๑๑	๑
๒. คัดคว มาจากวรรณคดีที่สำคัญ ๆ	๔๑.๔๗	๒

ตาราง ๕ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนสนใจวรรณคดีฉบับเต็มเป็นอันดับแรก โดยมีกาความสำคัญ ๕๗.๑๑ และสนใจวรรณคดีที่คัดควมาจากวรรณคดีที่สำคัญ ๆ เป็นอันดับสอง โดยมีกาความสำคัญ ๔๑.๔๗

เมื่อเปรียบเทียบคอรอยละของนักเรียนสนใจเรื่องทั้ง ๒ ประเภทนี้มากที่สุด ก็สอดคล้องกัน ก็นักเรียนร้อยละ ๔๔.๔๓ สนใจวรรณคดีฉบับเต็ม ส่วนนักเรียนร้อยละ ๑๔.๗๕ สนใจวรรณคดีฉบับคัดคว

สรุปได้ว่านักเรียนสนใจวรรณคดีฉบับเต็ม มากกว่าวรรณคดีที่คัดควมา

๔. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องรอยแก้วและรอยกรอง

เมื่อบริการบทหนังสือแบบเรียนวรรณคดีไทย เล่ม ๒ ปรากฏว่า มีเรื่องประเภทรอยแก้ว และ รอยกรอง ไว้ให้ทราบกันใกล้เคียงกัน ผู้วิจัยใคร่ทราบว่าในบรรดาเรื่องทั้งสองประเภทนี้ นักเรียนสนใจเรื่องประเภทใดมากกว่า ผลการวิจัยปรากฏดังตาราง ๑๐

ตาราง ๑๐ การวัดค่าความสำคัญของเรื่องประเภทรอยแก้วและรอยกรง

ประเภทเรื่อง	ค่าความสำคัญ	ลำดับความสำคัญ
๑. รอยแก้ว	๔๓.๗๖	๑
๒. รอยกรง	๕๒.๖๒	๒
ก. กตอน	๔๔.๗๗	๑
ข. โกลง	๕๒.๓๓	๒
ค. ภาพ	๔๕.๓๔	๓
ง. นันท์	๔๓.๘๒	๔

ตาราง ๑๐ แสดงว่านักเรียนสนใจเรื่องประเภทรอยแก้วเป็นอันดับแรก โดยให้ความสำคัญ ๔๓.๗๖ และรอยกรงเป็นอันดับหลัง โดยให้ความสำคัญ ๕๒.๖๒ จะอย่างไรก็ตาม ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องทั้งสองประเภท แตกต่างกันอย่างน้อยมาก คือแตกต่างกันเพียง ๑.๑๔ จึงสรุปได้ว่า นักเรียนสนใจรอยแก้วและรอยกรงพอ ๆ กัน

สำหรับรอยกรงนั้นเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแล้วก็น่าสนใจที่จะศึกษาว่าประจําตัวผู้ ผลปรากฏว่า นักเรียนชอบกตอนเป็นอันดับหนึ่ง และนันท์เป็นอันดับสุดท้าย

๖. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องอื่น ๆ นอกเหนือไปจากเรื่องในแบบเรียน

ผู้วิจัยพยายามว่า นอกเหนือไปจากเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนแล้ว นักเรียนสนใจเรื่องประเภทใดบ้าง ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งคำถามเกี่ยวกับแบบเรียนวรรณคดีต่อไปนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกประเภทรอยแก้ว รอยกรง) ตามเดิมคือกว่าเดิม กล่าวคือรอยแก้วและรอยกรงเป็น ๔ ชนิด ในเรื่อง และ ๒๔ ชนิดอยู่ ส่วนรอยกรงจำแนกออกเป็น ๔ ชนิด ผลการวิจัยปรากฏตามตาราง ๑๑, ๑๒ และ ๑๓ ตามลำดับ

ตาราง ๑๑ ค่าและค่าสัมพันธภาพของเรื่องร้อยละ ๔ ชนิดใหญ่

เรื่องประเภทต่าง ๆ	ค่าความสัมพันธ์	ค่าสัมพันธภาพ
๑. นิทาน	๕๕.๑๒	๑
๒. ประวัติบุคคลสำคัญ	๕๓.๒๔	๒
๓. ภูมิเขาย	๔๘.๓๐	๓
๔. นิสัย	๔๘.๓๐	๔
๕. ศาสนาและพฤติกรรม	๔๘.๓๔	๕
๖. ดัชนี	๔๗.๑๔	๖
๗. เรื่องสั้น	๔๖.๘๖	๗
๘. วรรณคดีและบันเทิงคดีประจำวัน (วรรณคดี)	๔๔.๖๖	๘

ตาราง ๑๒ การวิเคราะห์ความสำคัญของรายนาม ๒๕ รายนาม

รายนามรายนามต่าง ๆ

นวนิยาย

	ค่าความสำคัญ	ลำดับความสำคัญ
๑. ลัทธิสอสน	๕๔.๐๘	๑
๒. วิทยาศาสตร์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์	๔๓.๓๒	๒
๓. เศรษฐกิจ	๕๑.๘๖	๓
๔. ประวัติศาสตร์ และพงศาวดาร	๕๑.๑๘	๔
๕. สงคราม	๕๐.๘๖	๕
๖. ชีวิต	๕๐.๖๕	๖
๗. กีฬา	๔๘.๔๗	๗
๘. การเมือง	๔๖.๒๖	๘
๙. ศาสนาหรือลัทธิธรรมะ	๔๕.๑๖	๙
๑๐. ทั่วไป	๔๔.๔๓	๑๐

กีฬา

๑. กีฬาไทย	๕๔.๑๔	๑
๒. กีฬานานาชาติ	๕๔.๑๑	๒

สารคดีและบทความ

๑. วิทยาศาสตร์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์	๕๔.๘๖	๑
๒. ประวัติศาสตร์และโบราณคดี	๔๑.๘๘	๒
๓. กีฬา	๔๕.๓๑	๓
๔. การแพทย์	๔๔.๘๒	๔
๕. การเมือง	๔๔.๗๘	๕

ตาราง ๑๒ (ต่อ)

เรื่องเกณฑ์ต่าง ๆ	การวางตัว	ลำดับความสำคัญ
๖. สังคมศาสตร์	๔๘.๔๔	๖
๗. ธุรกิจการก	๔๘.๓๗	๗
๘. เทคโนโลยีและการช่าง	๔๗.๕๔	๘
๙. ภาษาและวรรณคดี	๔๖.๔๗	๙
๑๐. เศรษฐศรรม	๔๖.๓๔	๑๐
๑๑. เกษตและวัฒนธรรม	๔๖.๐๓	๑๑
๑๒. อุตสาหกรรม	๔๖.๒๓	๑๒

ตาราง ๑๑ และตาราง ๑๒ แสดงให้เห็นความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องรายนี้อย่าง

ในบรรการายเกณฑ์ให้ ๆ ๘ ชนิด นักเรียนสนใจนิทานเป็นอันดับหนึ่ง โดยมีค่าความ—
สำคัญ ๔๔.๑๒ รองลงมาคือ ประวัติบุคคลสำคัญ นวนิยาย หัสนคดี สารคดีและบทความ ละคร และ
เรื่องสัพพัญญู ส่วนเรื่องที่ได้รับความสนใจน้อยที่สุดคือ กวี จดหมาย และฉบับที่กล่าววัน
โดยมีค่าความสำคัญเพียง ๔๕.๖๖

เมื่อเปรียบเทียบค่าความสำคัญสูงสุดและต่ำสุดปรากฏว่า มีค่าต่างกันเพียง ๔.๔๐ แสดงว่า
ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อรายเกณฑ์ต่าง ๆ แตกต่างกันอย่าง แต่ไม่มากนัก

เมื่อพิจารณาให้ละเอียดลงไปอีกปรากฏดังนี้

๑. นวนิยาย ในบรรคานวนิยายชนิดต่าง ๆ นักเรียนสนใจนวนิยายที่ส่วนสอบสวน
เป็นอันดับหนึ่ง โดยมีค่าความสำคัญ ๔๔.๐๘ วิทยาศาสตร์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เป็นอันดับสอง

รองลงมาได้แก่เรื่องผจญภัย ประวัติศาสตร์พงศาวดาร, สงคราม, ชีวิต, เมือง, กาสหรือ
หัตถกรรมตามลำคัม ส่วนนวนิยายเรื่องเพศ ได้รับความสนใจเป็นอันดับสุดท้าย โดยมีค่าความ
สำคัญ ๔๔.๘๓

๒. นิทาน นักเรียนสนใจนิทานไทยและนิทานนานาชาติพอ ๆ กัน

๓. สารคดีและบทความ นักเรียนสนใจสารคดีและบทความทางวิทยาศาสตร์ และ
ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เป็นอันดับแรก โดยมีค่าความสำคัญ ๕๔.๘๖ ประวัติศาสตร์ และ
โบราณคดีเป็นอันดับสอง โดยมีค่าความสำคัญ ๕๐.๕๔ ส่วนบทความและสารคดีเกี่ยวกับศิลปะ
การแพทย์ การเมือง และอื่น ๆ รองลงมาตามลำดับ เรื่องที่ได้รับความสนใจอันดับท้าย ๆ
ได้แก่ บทความเกี่ยวกับสารคดีเกี่ยวกับเกษตรกรรม ศาสนา และวัฒนธรรม ส่วนเรื่องเกี่ยวกับ
อุตสาหกรรม ได้รับความสนใจเป็นอันดับสุดท้าย โดยมีค่าความสำคัญ ๔๓.๒๓

เมื่อเปรียบเทียบค่าความสำคัญสูงสุดและต่ำสุดของร้อยแก้วชนิดย่อย ๆ ปรากฏว่ามีค่า
เรียงตามลำดับดังนี้ นวนิยาย ๕.๖๖ นิทาน ๐.๐๓ สารคดีและบทความ ๑๑.๖๓ ตัวเลขเหล่านี้
แสดงว่าความสนใจของนักเรียนที่มีต่อนวนิยายแตกต่างกัน แยกต่างกันอย่างชัดเจน ส่วนนิทานนั้นว่า
ไม่แตกต่างกัน สำหรับสารคดีและบทความแยกต่างก็มากกว่านวนิยาย

ตาราง ๑๓ กาและลำดับความสำคัญของร่ายกรองชนิดต่าง ๆ

ร่ายกรองชนิดต่าง ๆ	กาความสำคัญ	ลำดับความสำคัญ
๑. ดะกร	๕๕.๐๗	๑
๒. บทเสภา	๕๖.๕๖	๒
๓. สุภาสิตและบทสอนใจ	๕๖.๗๑	๓
๔. โขนากำกลอน	๕๖.๕๕	๔
๕. บทร่ายกรองสั้น ๆ	๕๕.๕๔	๕
๖. เรื่องของพระเกียรติ	๕๕.๑๕	๖
๗. กาพย์เห่เรือ	๕๕.๑๐	๗
๘. นิราศ	๕๗.๒๗	๘

ตาราง ๑๓ แสดงว่าในบรรดาร่ายกรองทั้ง ๘ ชนิด นักเรียนสนิจะกระเป็นอันดับแรก โดยมีค่าความสำคัญ ๕๕.๐๗ บทเสภา เป็นอันดับสอง กาความสำคัญ ๕๖.๕๖ สุภาสิต และบทสอนใจ เป็นอันดับสาม ส่วนนิทานกำกลอน บทร่ายกรองสั้น ๆ เรื่องของพระเกียรติ กาพย์เห่เรือ เป็นอันดับสุดท้าย โดยมีค่าความสำคัญ ๕๗.๒๗

การวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าเราทราบถึงความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องอื่น ๆ นอกเหนือไปจากเรื่องในแบบเรียน

การวิจัยครั้งนี้พอจะสรุปได้ว่า วรรณกรรมส่วนใหญ่ที่นักเรียนสนิใจมักเป็นเรื่องที่ให้ความเพลิดเพลิน สนุกสนาน จะเป็นร้อยแก้ว หรือร้อยกรองก็ได้ นอกจากนี้ เพื่ ผลิตสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดั ษการที่กษมาของนิคาการคาหรือผู้ปกครองของนักเรียนก็มีผลทำให้ความสนใจของนักเรียนแตกต่างกันไปบ้างเหมือนกัน

บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาก่อนหน้านี้ เรื่อง "ความสนใจในแบบเรียนวรรณคดีไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒" ปรากฏผลจากทั่วโลกมาแล้วในบทที่ ๔ ในบทนี้ผู้วิจัยก็จะสรุปข้อสำคัญต่าง ๆ พร้อมทั้งอภิปราย และให้ข้อเสนอนี้เพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

บทย่อ

แบบเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน แบบเรียนที่ดีจะช่วยให้เด็กนักเรียนอ่านได้คล่อง และส่งเสริมให้เด็กนักเรียนรักการอ่านหนังสือมากขึ้น ตลอดจนช่วยพัฒนากระบวนการเรียน การสอน การศึกษาของแบบเรียนที่ดีจะต้องสนองความสนใจของเด็กนักเรียน ทั้งนี้เพราะความสนใจมีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมและกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ นอกจากนี้ความสนใจยังเป็นหัวใจสำคัญในการใฝ่หาความรู้ แสวงหาความรู้ จึงมีปัญหานี้ว่าแบบเรียนวรรณคดีไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ของกระทรวงศึกษาธิการ นั้น สอดคล้องกับความสนใจของเด็กนักเรียนเพียงใด เพื่อที่จะตอบปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาก่อนหน้านี้เกี่ยวกับเรื่องนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาก่อนหน้านี้

การศึกษาก่อนหน้านี้ ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายที่จะสำรวจความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ หลายประการ ได้แก่ความสนใจที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนวรรณคดีไทยเล่ม ๒ มีมากน้อยเพียงไร เพราะเหตุใด และนักเรียนที่มีเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของบิดามารดา หรือผู้ปกครองต่างกัน จะมีความสนใจในเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนแตกต่างกันหรือไม่ นักเรียนสนใจแบบเรียนวรรณคดีประเภทที่คัดลอกมาหรือฉบับเต็ม (ฉบับสมบูรณ์) สนใจร้อยแก้ว หรือร้อยกรอง นอกจากนี้ยังศึกษาถึงความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องอื่น ๆ นอกเหนือไปจากแบบเรียนที่กำหนดให้

วิธีดำเนินการศึกษาก่อนหน้า

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาก่อนหน้านี้ ได้แก่เด็กเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๑๔ ของโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์ในกรุงเทพมหานครรวม ๑๑ แห่ง จำนวน ๕๐๐ คน เป็นชาย ๒๕๐ คน หญิง ๒๕๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ๑ ชุด โดยผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๒ ตอน คือ ตอนที่ ๑ ถามขอเท็จจริง-ส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเรื่องความสนใจในเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทย มี ๕ ข้อ คือ

๑. ถามถึงความสนใจในเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน
๒. เหตุผลที่พร้อมหรือไม่วางเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน
๓. ความสนใจในวรรณคดีประเภทที่ศึกษามาและฉบับเดิม
๔. ความสนใจในเรื่องร้อยแก้วและร้อยกรอง
๕. ความสนใจในเรื่องอื่น ๆ ที่นอกเหนือไปจากเรื่องในแบบเรียน

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน ๕๐๐ ฉบับ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ถึงวันที่ ๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้ข้อมูลคืนครบ ๕๐๐ ฉบับ

การวัดกระทำกับข้อมูล

หลังจากการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสอบถาม ๕๐๐ ฉบับ ได้ฉบับที่สมบูรณ์ ๔๕๐ ฉบับ ถือเป็นร้อยละ ๙๐ ของแบบสอบถามทั้งหมด แล้วจึงให้รหัสข้อมูลทุกข้อเพื่อนำไปเจาะบัตร นำบัตรที่เจาะไปหาความถี่ด้วยเครื่องจักรกล I.B.M. 101

การวิเคราะห์ข้อมูล ทำด้วยวิธีดังนี้

๑. ทำการร้อยละของข้อมูล
๒. ทำการความสำคัญของเรื่องต่าง ๆ โดยวิธี Scaling judgements หรือ Rating scale
๓. ทำการความสำคัญของเรื่องต่าง ๆ ในชุดเดียวกันมาเปรียบเทียบกัน เพื่อวิเคราะห์ความสนใจของนักเรียนในเรื่องต่าง ๆ

สรุปผลการศึกษาก่อนหน้า

ผลการศึกษาก่อนหน้านี้สรุปได้ดังนี้

๑. เรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนวรรณคดี นักเรียนสนใจเป็นพิเศษเป็นอันดับที่ ๑ เวนิสวานิชเป็นอันดับที่ ๒ และอันดับที่สามคือเรื่อง ราก่อโกลนสุภาวดีรัชกาลที่ ๕ และโลกนิติคำโกลน ไทเล็ก ทุกไทยไปวังกฤษ ภาพยนตร์เรื่องแก้วหวาน และวาดวงงานนักชู้ตฤกษ์ สมเด็จพระเจ้าแสงโม ธรรมภริยา และระงูอประวัติเป็นอันดับสุดท้าย
๒. พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัยหรือผู้ปกครองมีส่วนทำให้ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนแตกต่างกันไปบ้าง
๓. นักเรียนสนใจวรรณคดีฉบับเดิม (ฉบับสมบูรณ์) มากกว่าวรรณคดีที่ดัดแปลงมา

๔. นักเรียนสนใจร้อยแก้วและร้อยกรองพอ ๆ กัน สำหรับร้อยกรองนั้น นักเรียนสนใจจากข้อ ๑ ข้อ ๑ โคลง ฉันท์ ๒ กาพย์ กับ ๓ และฉันท์เป็นอันดีสุดท้าย
๕. เรื่องอื่น ๆ นอกเหนือไปจากแบบเรียน ปรากฏดังนี้

ก. ร้อยแก้ว นักเรียนสนใจความสำคัญดังนี้ นิทาน ประวัตินักเลงสำคัญ นวนิยาย หัศคิ สวรรค์ และ ทศกวี เรื่องสั้น ตลอดจนจดหมายเหตุและบันทึกประจำวัน สำหรับ นิทาน นักเรียนสนใจนิทานไทยกับนิทานนานาชาติใกล้เคียงกัน ส่วนนวนิยายนักเรียนสนใจนวนิยาย ชนิดต่าง ๆ ดังนี้ นวนิยายลึกลับสอบสวน วิทยาศาสตร์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ผจญภัย ประวัติศาสตร์ และพงศาวดาร เป็นต้น สำหรับนวนิยายเกี่ยวกับศาสนาหรือหลักธรรมและเพศ สนใจเป็นลำดับสุดท้าย ส่วนสารคดีและบทความ ปรากฏว่านักเรียนสนใจสารคดี วิทยาศาสตร์ และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี ศิลปะ การแพทย์ การเมือง เป็นต้น สำหรับสารคดีเกี่ยวกับศาสนาและวัฒนธรรมสนใจเป็นลำดับสุดท้าย

ข. ร้อยกรอง นักเรียนสนใจละครเป็นอันดับ ๑ บทเสภาเป็นอันดับ ๒ ส่วน สุภาษิตและบทสวดในนิทานกล่าวกลอน บทร้อยกรองสั้น ๆ เรื่องของพระเกียรติ กาพย์เห่เรือ และ นิราศได้รับความนิยมรองลงมาตามลำดับ

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยขออภิปรายผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

๑. ความสนใจของนักเรียนที่ทบทวนเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน
๒. ความสนใจของนักเรียนที่ทบทวนเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน จำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง
๓. ความสนใจของนักเรียนที่ทบทวนวรรณคดีที่คัดลอกมาและวรรณคดีฉบับเต็ม

(ฉบับสมบูรณ์)

๔. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องรอยแก้ว และรอยกรอง

๕. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องอื่น ๆ นอกเหนือไปจากแบบเรียน

๑. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน

ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนสนใจเรื่องอุษาเป็นอันดับ ๑ เวฬุวาณิดเป็นอันดับ ๒ ตามเหตุผลที่ว่า เนื้อเรื่องสนุกสนาน อ่านแล้วเข้าใจดี มีสุนาธิและคติเตือนใจเป็นต้น จะเห็นได้ว่านักเรียนสนใจเรื่องที่ให้ความเพลิดเพลินสนุกสนานเป็นอันดับแรก ๆ นอกจากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยเชื่อว่าน่าจะมีเหตุผลอื่น ๆ อีก เช่น คุณลักษณะที่งามและความดีเด่นของวรรณกรรมทั้งสองในแง่ความไพเราะของภาษาและศิลปะการประพันธ์ ใฝ่หรรษาในการแก้ปัญหาของตัวละครในเรื่อง ตลอดจนความสามารถในการเอาชนะของกุญเป็นต้น

เมื่อกิจการหลักขณะกำลังประพันธ์ของวรรณกรรมดังกล่าวจะเห็นว่า เป็นกลอนบทละคร นับว่าสอดคล้องกับผลการวิจัยข้อ ๔ และข้อ ๕ ของปริศนา พิณสัมพันธ์นี้ กล่าวคือ วรรณกรรมประเภทร้อยกรองนักเรียนสนใจอันดับเป็นอันดับ ๑ (ข้อ ๔) และร้อยกรองประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากเรื่องในแบบเรียน นักเรียนสนใจละครเป็นอันดับ ๑ (ข้อ ๕) และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของบุปผา ทวีสุข กวบ (บุปผา ทวีสุข, ๒๕๖๖ : ๔๓, ๔๔) แต่ขัดแย้งกับผลการวิจัยของ จัตุมา อาษารัฐ ที่ว่า วิทยุสถานีวิทยุวรรณกรรมประเภทบทละครและเสภาเป็นอันดับสุดท้าย (จัตุมา อาษารัฐ, ๒๕๖๔ :

๑๐๓)

โคลงสุภาภิรัชกาลที่ ๕ และโลกดึกดำโลง นักเรียนสนใจเป็นอันดับ ๓ โดยให้เหตุผลว่าเป็นเรื่องที่ให้ความรู้ใหม่ ๆ แปลก ๆ ไม่น่าเบื่อ มีสุนาธิและคติสอนใจ อ่านแล้วเข้าใจเรื่องดีเป็นต้น นอกจากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยคิดว่า การที่นักเรียนสนใจโคลงสุภาภิรัชกาลที่ ๕ เพราะวาทะโคลงต่าง ๆ ลึกซึ้งมาเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของนักเรียนทั้งสิ้น เช่น เรื่องความรัก ความกล้าหาญ ความเพียร ความอดทน ความซื่อตรง เป็นต้น ส่วนโลกดึกดำโลงจัดว่าเป็นบทประพันธ์ที่นักเรียนอาจจะเคยได้ยินได้ฟัง และได้อ่านจากที่ต่าง ๆ มาก่อน นักเรียนจึงสนใจ ผลการวิจัยข้อ ๔ ของผู้วิจัยปรากฏว่านักเรียนสนใจโคลงเป็นอันดับที่ ๒ รองจากกลอน นับว่าผลการวิจัยข้อนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยดังกล่าว ส่วนผลการวิจัยของ บุปผา ทวีสุข ปรากฏว่า นักเรียนสนใจโคลงเป็นอันดับ ๑

กลอนเป็นอันดับ ๒ (บุปผา ทวีสุข, ๒๕๑๖ : ๓๕)

เรื่องไฉนเก็ก ซึ่งเป็นเรื่องพงศาวดารจีน นักเรียนสนใจเป็นอันดับ ๔ ด้วยเหตุผลที่ว่า เนื้อเรื่องสนุกสนานมีสุภาษิตและคติสอนใจ อ่านแล้วเข้าใจก็เป็นกัน นอกจากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยคิดว่า การที่เก็กสนใจเรื่องนี้ อาจเนื่องมาจากมีความคุ้นเคยกับเรื่องพงศาวดารจีนและญี่ปุ่น เช่น เคยชมภาพยนตร์โทรทัศน์ ฟังละครวิทยุ หรืออ่านเรื่องเกี่ยวกับเรื่องพงศาวดารจีนและญี่ปุ่นมาก่อน นอกจากนี้ตอนที่คัดมาเป็นชีวประวัติของพระเจ้าขุนเณรสองได้ มีผลการวิจัยของนักวิจัยหลายท่าน สนับสนุนว่านักเรียนสนใจเรื่องเกี่ยวกับชีวประวัติ เช่นผลการวิจัยของไวท์เฮดที่ว่าเด็กหญิงและเด็กชายอายุ ๑๒ - ๑๔ ปี สนใจเรื่องชีวประวัติ เรื่องเกี่ยวกับวีรบุรุษ (Whitehead, 1968 : 13) และผลการวิจัยของวอฟฟอร์ดที่ว่า ความสนใจของเด็กในชั้น ๘ ถึง ๙ (เทียบเท่าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๘ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒) ขยายเป็นเรื่องในวงกว้างขึ้น ซึ่งได้แก่ ชีวประวัติบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์ หรือบุคคลผู้ได้ประสบความสำเร็จทางก้านในด้านหนึ่ง (Wofford, 1962 : 44) นอกจากนี้ยังใกล้เคียงกับผลการวิจัยของวรรณเพ็ญ ชีรากร (วรรณเพ็ญ ชีรากร, ๒๕๑๔ : ๑๑๔) และของผู้วิจัยเองที่ปรากฏว่านักเรียนสนใจเรื่องชีวประวัติเป็นอันดับ ๒

เรื่องทูตไทยไปอังกฤษ นักเรียนสนใจเป็นอันดับ ๕ ด้วยเหตุผลที่ว่า เป็นเรื่องที่ให้ความรู้ใหม่ ๆ แปลก ๆ เนื้อเรื่องไม่ซับซ้อนเกินไป ไม่มีศัพท์ยาก อ่านแล้วเข้าใจ แต่การที่นักเรียนเลือกเรื่องนี้เป็นอันดับกลาง ๆ ก็คงเนื่องมาจากเนื้อเรื่องไม่สนุกสนานเท่าเรื่องดิเนนาหรือเวนิสวานิช และนักเรียนอาจจะขาดความรู้เกี่ยวกับประเทศอังกฤษ นอกจากนี้ครูผู้สอนอาจจะไม่สามารถจูงใจให้นักเรียนสนใจเรื่องนี้ได้ เป็นต้น

การพหุเพิ่มเกร็ดเรื่องควหาวน และว่าด้วยงานนักชัฏกษ นักเรียนสนใจเป็นอันดับ ๖ โดยให้เหตุผลว่า เป็นเรื่องที่ให้ความรู้ใหม่ ๆ แปลก ๆ อ่านแล้วเข้าใจ ไม่มีศัพท์ยากเป็นต้น การที่นักเรียนสนใจเรื่องนี้เป็นอันดับกลาง ๆ อาจจะเป็นเพราะนักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับอาหารหวานคาว

หลายชนิดที่กล่าวถึงในเรื่อง เบน หนูแฮม ลาเก็ง ทรัม บัสรงวา สมณูณ ฉมนล่ำเจียก มีกอด
จามงกุด เป็ตบ นอกจากนี้กรหรือผู้ปกครองหลายคนไม่สามารถจะอธิบายให้เด็กเข้าใจ
ได้ทว่าตนเองก็ขาดความรู้และประสบการณ์เช่นกัน

สมเด็จเจ้าทรงโม ได้รับความสนใจเป็นพิเศษ ๗ เหตุผลที่เด็กสนใจเรื่องนี้คือไม่แพ้ที่หาก
อ่านเรื่องแล้วเข้าใจก็เป็นต้น ส่วนพวกที่ไม่ชอบเรื่องนี้ให้เหตุผลว่า เนื้อเรื่องไม่สนุก อ่านแล้วไม่เข้าใจ
สำนวนภาษาคล้าย เป็นต้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของลาซาร์ว่าเด็กเลือกเรื่อง
ชีวิตประวัติไว้เป็นพิเศษ (Lazar, 1937 : 122) แต่ขัดแย้งกับผลการวิจัยของ
ไวท์เฮด (Whitehead, 1960 : 13) วูล์ฟอร์ด (Wolford, 1962 : 44)
วรรณเพ็ญ อีรากร (วรรณเพ็ญ อีรากร, ๒๕๐๔ : ๑๖๔) และของผู้วิจัยเอง ดังที่ได้อภิปรายไว้
แล้วในเรื่องไถ่ถอนข้างต้น การที่เป็นเหตุนี้เพราะเรื่องมาจาก เรื่องสมเด็จเจ้าทรงโมเป็นเรื่องที่
ไม่คาดใจในทัศนะของนักเรียน ไม่เห็นคุณค่าการวิจัยของวรรณเพ็ญ อีรากร ที่นำเรื่องเกรง การตั้ง
และเรื่องหมอเอ็ดวาร์ด เจนเนอร์ ซึ่งเป็นเรื่องน่าสนใจ มาสอบถามความเห็นของนักเรียน

ธรรมชาติวิทยา ได้รับความสนใจเป็นพิเศษ กับเรื่องลูกตาย ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัย
ของวาสนา วิวัฒินว่า หนังสือที่ได้รับความสนใจมากที่สุด จากนักเรียนชายหญิง คือ หนังสือศาสนา
(วาสนา วิวัฒิน, ๒๕๐๔ : ๒๐) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของวรรณ สุทรเวชที่ว่า เรื่องศาสนานั้น
ก็สนใจบ้าง แต่เป็นจำนวนน้อย (วรรณ สุทรเวช, ๒๕๐๐ : ๑๑๐) การที่เด็กไม่สนใจเรื่องศาสนา
หรือธรรมชาติเป็นเพราะว่าเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องราวธรรมชาติของอาศัยเวลา วัย ประสบการณ์
ตลอดจนการยอมรับสิ่งสอนแนะนำที่ถูกต้องจากครูและผู้ปกครองจึงจะได้ผลตามต้องการ

ประวัติศาสตร์ ได้รับความสนใจน้อยที่สุดไปเพราะเรื่องราวทั้งหมดในแบบเรียน โดยนักเรียน
สนใจเรื่องที่เป็นที่คุ้นเคย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของวาสนา วิวัฒิน และ
วรรณ สุทรเวช ดังที่ได้กล่าวแล้วตอนอภิปรายเรื่องธรรมชาติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการ
วิจัยของบุปผา ทวีสุข (บุปผา ทวีสุข, ๒๕๐๖ : ๔๔) และผลการวิจัยล่าสุดที่สุดของผู้วิจัยที่ว่า

เรื่องศาสนาได้รับความสนใจเป็นอันดับท้าย ๆ หรืออันดับสุดท้าย การที่นักเรียนไม่สนใจเรื่องนี้เท่าที่ควร อาจเป็นเพราะเคยเรียนมาแล้วในวิชาศีลธรรม โดยปกติผลการวิจัยส่วนมาก แสดงให้เห็นว่านักเรียนสนใจเรื่องชีวประวัติ (ดูการอธิบายข้างต้นเรื่องโคเก็ก) แต่ทั้ง ๆ ที่เรื่องนี้เป็นเรื่องชีวประวัติ นักเรียนกลับไม่สนใจหรือสนใจเป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้ถ้าประสงค์จะให้ นักเรียนเรียนเรื่องนี้ การเลือกหนังสือที่นักเรียนจะอ่านก็ควรเลือกเรื่องที่นักเรียนสนใจมากที่สุด เช่น เรื่อง วิญญาณ นรก สวรรค์มากกว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และ ๔ สนใจเรื่อง วิญญาณ นรก สวรรค์มากกว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ถึง ๕ จึงจะสนใจประวัติและหลักธรรมะ (วิจัย ชัยศักดิ์, ๒๕๑๔ : ๘๖)

จะเห็นว่าผลการวิจัยทั้งหมดก็สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ว่า เรื่องที่นักเรียนสนใจมากที่สุดคือ อธิษฐาน เวฬุวาทิษ โกลสงสุภาภิรัชกาลที่ ๔ และโลกนิกรำโคลง เรื่องที่นักเรียนสนใจปานกลางคือ โคเก็ก ตามลำดับเรื่องความยาวและความยากง่าย สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ส่วนเรื่องที่นักเรียนสนใจน้อยคือเรื่อง วรรณคดี และ พระพุทธประวัติ

จะอย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงความยากง่ายที่สุดและต่ำสุดแล้ว ปรากฏว่า มีค่าไม่แตกต่างกันมากนัก คือ ค่าเฉลี่ย ๑๐.๘๖ ตัวเลขนี้แสดงว่านักเรียนสนใจเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนแตกต่างกันไม่มาก จึงเห็นว่าเรื่องต่าง ๆ ที่นำมาให้เด็กเรียนอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้

๒. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียน ว่าแตกต่างเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

ผลการวิจัยปรากฏว่า เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครองของนักเรียน มีผลทำให้ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนแตกต่างกันไปบ้าง

เมื่อว่าแนกกลุ่มตัวอย่างตามเพศ ปรากฏว่าความสนใจของนักเรียนหญิงที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ แตกต่างกันมากกว่าของนักเรียนชาย ทั้งนี้โดยพิจารณาจากค่าความสำคัญสูงสุดและต่ำสุด จึงอาจกล่าวได้ว่า เพศ เป็นองค์ประกอบอันหนึ่งที่ทำให้เกิดความสนใจของนักเรียนแตกต่างกัน ถ้าพิจารณาจากการจัดลำดับความสำคัญจะเห็นว่านักเรียนชายและหญิงจัดลำดับตรงกัน คือ เรื่องอิเหนา เวนิสวานิช กับโคลงสุภาษิตรัชกาลที่ ๕ และโลกศีกาโคลง ส่วนเรื่องอื่น ๆ นั้น เรียงลำดับต่างกันไปบ้าง ที่น่าสนใจคือ เรื่องสมเด็จพระเจ้าตากสิน กษัตริย์แห่งกรุงธนบุรีและวาทะกรรมนักชกชกโกเล็ก และธรรมจริยา เพราะปรากฏว่านักเรียนชายสนใจเรื่องสมเด็จพระเจ้าตากสินเป็นอันดับ ๔ ในขณะที่นักเรียนหญิงสนใจเป็นอันดับ ๕ ที่น่าสนใจจะเป็นไปตามผลการวิจัยของนอร์เวลล์ที่ว่า เด็กชายชอบตัวละครที่เป็นชายมากกว่าเป็นหญิง (Norvell, 1950 : 6) แต่ที่น่าแปลกที่ว่า เรื่องโกเล็ก มีตัวละครเป็นชายเหมือนกัน นักเรียนชายกลับสนใจเรื่องนี้เป็นอันดับ ๖ ในขณะที่นักเรียนหญิงสนใจเป็นอันดับ ๕ ทั้งนี้จะเป็นเพราะว่าเรื่องโกเล็กตอนที่ศึกษา ไม่มีเรื่องกำลังภายใน การต่อสู้ การใช้อาวุธวิเศษ อันเป็นสิ่งที่นักเรียนชายชอบเป็นพิเศษ สำหรับภาพยนตร์เรื่องลาวหวานและวาทะกรรมนักชกชกโกเล็ก นักเรียนหญิงสนใจเป็นอันดับ ๔ ในขณะที่นักเรียนชายสนใจเป็นอันดับ ๗ ที่น่าสนใจจะเป็นเพราะว่านักเรียนหญิงสนใจเรื่องการปรุงอาหาร การกินมากกว่านักเรียนชายก็ว่าได้

เมื่อว่าแนกนักเรียนตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรากฏว่า ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ แตกต่างกันไปบ้าง แต่ไม่มากนัก เรื่องอิเหนา เวนิสวานิช กับโคลงสุภาษิตรัชกาลที่ ๕ และโลกศีกาโคลง ยังคงอยู่ในอันดับ ๑, ๒, ๓ ตามลำดับ มีนักเรียนบางกลุ่มที่จัดอันดับต่างกันบ้าง คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ๘๐ % ขึ้นไป จัดเรื่องเวนิสวานิชเป็นอันดับ ๑ และอิเหนาเป็นอันดับ ๒ ในขณะที่กลุ่มอื่น ๆ จัดอิเหนาอันดับ ๑ เวนิสวานิช อันดับ ๒ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ๔๐ - ๖๐ % จัดโคลงสุภาษิตรัชกาลที่ ๕ และ โลกศีกาโคลงเป็นอันดับ ๔ ในขณะที่อีก ๓ กลุ่มจัดเรื่องนี้ไว้วันท้าย ๓ สำหรับเรื่องอื่น ๆ ปรากฏว่านักเรียนสนใจแตกต่างกันมากกว่าเรื่องตัวอื่น ๆ ส่วนเรื่องอื่น ๆ ปรากฏว่านักเรียนจัดลำดับความสำคัญไม่แตกต่างกันมากนัก จึงอาจกล่าวได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีส่วนทำให้ความสนใจของนักเรียน

ทั้งหมดเรื่องต่าง ๆ แตกต่างกัน การวิจัยครั้งนี้ออกต่างกับผลวิจัยของลาซาร์ ที่ว่า เด็กที่มีสติปัญญาแตกต่างกันย่อมมีความสนใจต่างกัน (Lazar, 1937 : 122) และรัสเซลล์กล่าวว่า การอ่านมารดทางสมองเป็นองค์ประกอบอันหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความสนใจในการอ่าน (Russell, 19๐1 : 394)

เชื่อว่าเด็กนักเรียนตามระดับการศึกษาของนิลามาการค้าหรือผู้ปกครอง ปรากฏว่า ระดับการศึกษาของนิลามาการค้า มีผลทำให้ความสนใจของเด็กนักเรียนแตกต่างกัน ที่น่าสนใจก็คือ นักเรียนที่มีผู้ปกครองไม่เคยเข้าโรงเรียน จะเลือกเรื่องประเภทรอยแก้วไว้นับสูงกวารอยกรอง (ยกเว้นเรื่องเวฬุวาจิรและอิเหนาที่เด็กกลุ่มนี้สนใจเป็นอันดับ ๑ และ ๒ ตามลำดับ) กล่าวคือเลือกเรื่องโกเล้ง ส้มเค็รเจ้าบงโม ทูตไทยไปอังกฤษ ธรรมจริยา และพระพุทธรูประวิ เป็นอันดับ ๓ ถึง ๗ ส่วนเรื่องโคลงสุภานิก รัชกาลที่ ๕ และโจกพิทิกำโกลง ภาพยนตร์เรื่องควาหวาน และวากยบาลกัศัตถุณกัศยเลือกเป็นอันดับ ๘ และ ๙ ซึ่งจัดว่าเป็นอันดับสุดท้าย จะเห็นว่านักเรียนกลุ่มนี้ให้ความสนใจเรื่องรอยกรองเหนือกวารอยแก้ว ดังนั้นอาจจะเป็นเพราะว่านักเรียนในวัยนี้มีโอกาสที่จะเคยกับวรรณกรรมประเภทรอยกรอง หรือไม่เคยได้ยินได้ฟังจากผู้ปกครอง ผู้ปกครองอาจจะไม่ได้จัดหาหนังสือประเภทไว้นับให้เด็กอ่าน เป็นต้น สำหรับนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ให้ความสนใจเรื่องต่าง ๆ ในแบบเรียนใกล้เคียงกัน

ผลการวิจัยทั้งหมดที่กล่าวมาแล้วใกล้เคียงกับผลวิจัยของ อรพินท์ สวาสดิ์พันธ์ ที่ว่า เด็กในกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามเพศ ระดับอายุ ประเภทครอบครัวของบิดา มารดา และระดับความสามารถในการอ่านแล้ว ปรากฏว่ามีความสนใจในการอ่านเรื่องต่าง ๆ ใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาว่าเด็กแต่ละกลุ่มชอบอ่านเรื่องประเภทหนึ่ง ๆ แตกต่างกันหรือไม่ ปรากฏว่าชอบอ่านเรื่องธรรมาติ-ศึกษา ประวัติศาสตร์ ประเพณีของชาติต่าง ๆ และเรื่องเกร็ดสลดใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (อรพินท์ สวาสดิ์พันธ์, ๒๕๐๐ : ๕๔ - ๕๖)

๓. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อวรรณคดีภาคตอนจบละครวรรณคดีฉบับเดิม (ฉบับสมบูรณ์)

นักเรียนสนใจวรรณคดีฉบับเดิม (ฉบับสมบูรณ์) มากกว่า วรรณคดีที่คัดตอนมา ผลการวิจัยนี้ตรงกับผลการวิจัยของ กอง เกือบพิชกุล (กอง เกือบพิชกุล, ๒๕๖๖ : ๒๓) แต่ขัดแย้งกับผลการวิจัยของ บุญมา ทวีสุข ก้าวก่อ นักเรียนชอบวรรณคดีประเภทที่คัดลอกมาเรียนมากกว่าฉบับเดิม (บุญมา ทวีสุข, ๒๕๖๖ : ๓๔) และวิจัย รักกุศล วิจัยพบว่าหนังสือวรรณคดีที่นักเรียนชายและหญิงสนใจว่ามากที่สุดคือ วรรณคดีที่มีหลายแบบรวมอยู่ในเล่มเดียวกัน คือมีทั้งความเรียง บทละคร และกวีนิพนธ์ (วิจัย รักกุศล, ๒๕๖๕ : ๔๗) ว่าจะอย่างไรก็ตามผลการวิจัยครั้งนี้แม้ว่าความสนใจของนักเรียนที่มีต่อวรรณคดีทั้งสองประเภทจะแตกต่างกันบ้าง แต่ก็ไม่มากนัก ดังนั้นจึงสามารถกล่าวถึงความสำคัญซึ่งแตกต่างกันเพียง ๕.๖๔ ดังนั้นการที่ให้นักเรียนเรียนวรรณคดีทั้งสองแบบ อย่างที่ใดกำหนดอยู่แล้ว จึงไม่มีปัญหาอะไร อีกประการหนึ่ง กอง เกือบพิชกุล ได้กล่าวถึงผลดีและผลเสียของวรรณกรรมทั้งสองประเภทเอาไว้ โดยวิเคราะห์จากความรู้สึกเห็นของครูผู้สอน สรุปได้ดังนี้

การเรียนเรื่องฉบับสมบูรณ์ มีผลดีและผลเสีย คือ

ก. ผลดี

๑. ผู้เรียนได้รับความรู้จริง รู้อย่างละเอียด จนเข้าใจลึกซึ้ง
๒. เรียนไปจนจบเรื่องเข้าใจจดจำเรื่องได้แม่นยำ และเกิดความประทับใจ
๓. ผู้เรียนได้รับรสทาง ๆ กระทบตามตามที่ผู้เขียนกำหนดไว้
๔. ผู้เรียนเห็นคุณค่าของเรื่องทั้งด้านอย่างชัดเจนและประเมินค่าได้ถูกต้อง
๕. ทำให้ผู้เรียนสนใจและเข้าใจเนื้อเรื่องโดยตลอดเกิดความรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินดีกว่า
๖. ผู้เรียนทราบรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะภาพประพันธ์ จึงทำให้สามารถเปรียบเทียบวรรณคดีได้ถูกต้อง
๗. ได้รับรสวรรณคดีครบถ้วน เป็นการส่งเสริมวิจาร์ญาณได้ดี

ว. ผลเสีย

๑. ผู้เรียนอาจเกิดความเบื่อหน่ายได้ เพราะรอบคองมากเกินไป
(สำหรับเรื่องที่เป็นรายกรอง)
๒. ได้เรียนรู้ในทางต่าง ๆ น้อยไป เพราะเรียนไปจนจบเรื่อง

การประเมินผลตามตัวชี้วัดพัฒนา ผลดีและผลเสียดังนี้

ก. ผลดี

๑. ถ้าคัดเลือกคัดเอาเฉพาะบางตอนที่มีลักษณะเด่น ก็จะเป็นแนวทางให้ผู้เรียนสนใจอยากติดตามเรื่องฉบับสมบูรณ์
๒. ผู้เรียนได้เรียนรู้ข้อประวัติด้าน สังคม เศรษฐกิจ ผลงาน ความเป็นมาของเรื่องและข้ออ้างอิงอื่น ๆ ในบทนำเรื่อง นำมาเปรียบเทียบกับได้หลาย ๆ เรื่อง ทำให้เกิดความสนใจและมีความรักเริ่มสร้างสรรค์
๓. ผู้เรียนได้รับความรู้จากเรื่องหลาย ๆ เรื่อง หลาย ๆ รัช ทำให้เกิดความสนุกสนาน เกิดความสนใจต่อการเรียน
๔. ผู้เรียนได้รับความรู้กว้างขวาง มีแนวความคิดมากกว่า ทั้งประเภทรอบแวงและรอบกรอง
๕. การคัดเลือกคัดมาเฉพาะบางตอนบางที่มีความไพเราะ เหมาะสมกับผู้เรียนก็ทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายซึ่ง ไม่เกิดความเบื่อหน่าย

ข. ผลเสีย

๑. ผู้เรียนจะเรียนรู้เฉพาะเนื้อเรื่องในตอนนั้น ๆ ไม่เข้าใจเรื่องใดก็ตั้งเพียงพอ
๒. เรียนหลายเรื่องทำให้จำไม่ได้เรื่องไหน
๓. จำเรื่องใดแต่เพียงผิวเผิน ไม่ค่อยประทับใจเรื่องใด ขาดความซาบซึ้งในเนื้อหาและยกย่องสำนวน

๔. ผู้เขียนหากรู้ว่างานนี้จะไม่เข้าใจเลยก็ควรไปอยู่กับครูที่โรงเรียน
 ๕. ไม่มีความรู้ทางวิชาการที่ดี แม้แต่ศิษย์ของตัวละครไม่เห็นความสำคัญของวรรณคดี
 ๖. เหมาะสำหรับเรื่องรวมกรงสมัยใหม่เรื่องชานกยาว แต่ไม่เหมาะสำหรับร้อยแก้ว
 หิมโละเรื่องชานกยาว

(กอง เกือบพิชิตกุล, ๒๕๑๖ : ๗๔ - ๗๕)

ผู้วิจัยก็ว่าการเลือกแบบเรียนให้นักเรียนเรียนควรจะมีทั้งวรรณคดีที่คัดลอกมาและฉบับแก้ไข
 ทั้งนี้เพราะว่าแบบเรียนทั้งสองชนิดมีผลดีและผลเสียถึงกล่าว

๔. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องร้อยแก้วและร้อยกรอง

ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนสนใจร้อยแก้วและร้อยกรองพอ ๆ กัน เมื่อพิจารณาเป็น ๆ
 ดูเหมือนว่าผลการวิจัยชี้ชัดแย้งกับผลการวิจัยข้อ ๑ กล่าวคือ นักเรียนสนใจร้อยกรอง (ใกล้กับเรื่อง
 อธิษฐาน เวณิสวาณีย์ โกลงสุภาภรณ์รัตนกุลที่ ๔ และโลกวิจิตรโกศล) มากกว่าร้อยแก้ว (ใกล้กับเรื่อง
 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ธรรมวินัย และพระพุทธรูปพระวิจิตร) ที่เป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะเรื่องต่าง ๆ
 ในแบบเรียนเรื่องร้อยกรองมาสนใจความหมาย เรื่องร้อยแก้วที่นำมาให้เรียนเป็นเรื่อง
 ทางศาสนาและหลักธรรม เรื่องดังกล่าวยังมีผู้วิจัยว่าเกิดจากความสนใจ (วรวิ สุพรรณเวช, ๒๕๑๐ : ๑๑๐)
 (วราณา วิวัฒน์, ๒๕๐๔ : ๖๑) และผลการวิจัยของสุภาภรณ์รัตนกุลของผู้นิพนธ์และของบุปผา ทวีสุข ก็ปรากฏว่า
 เกิดสนใจเรื่องศาสนาและธรรมะอยู่ในอันดับแรก (บุปผา ทวีสุข, ๒๕๑๖ : ๕๔) ว่าจะอย่างไรก็ตาม
 ผู้วิจัยเชื่อว่าเกิดจากความสนใจร้อยแก้วและร้อยกรอง-๒ ๆ กัน แม้ว่า กอง เกือบพิชิตกุล และบุปผา ทวีสุข
 พบว่า นักเรียนสนใจร้อยกรองมากกว่าร้อยแก้ว (กอง เกือบพิชิตกุล, ๒๕๑๖ : ๕๔, ๕๕)
 (บุปผา ทวีสุข, ๒๕๑๖ : ๓๔) ดังนั้นการคัดเลือกเรื่องให้นักเรียนเรียน จึงควรมีทั้งร้อยแก้วและ
 ร้อยกรอง แบบเรียนวรรณคดีไทยเดิม ๖ ก็คิดว่าคัดเลือกเรื่องทั้งสองประเภทในสัดส่วนที่เหมาะสมแล้ว

สำหรับร้อยกรอง นักเรียนสนใจกลอน โคลง กาพย์ และฉันท์ตามลำดับ ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยข้อ ๑ กล่าวคือ เมื่อเรียงลำดับเรื่องร้อยกรองในแบบเรียน ผลปรากฏว่าเรื่อง อีเหนา เวทีสงฆาธิษฐาน ฝั่งใจกำประพันธ์ประเภทกลอนได้รับความนิยมสนใจอันดับ ๑ และ ๒ เรื่องโคลงสุภาพิต และโลกิติกำโคลงใจกำประพันธ์ประเภทโคลงได้รับความนิยมรองลงมา ส่วนเรื่องกาพย์เพ็ญเกรียง- กาวหาญและว่าควงงานนักขัตฤกษ์ใจกำประพันธ์ประเภทกาพย์เพ็ญเรื่อ ได้รับความนิยมรองลงมาอีก ส่วนฉันท์ไวไยแบบเรียนและใบคำประพันธ์ได้รับความนิยมสนใจเป็นอันดับสุดท้าย การที่นักเรียนสนใจ กลอนมากที่สุด คงจะเป็นเพราะว่า กลอนอ่านง่าย เข้าใจได้ง่าย และตอบคำถามที่ไรท์เป็นคำตอบง่าย ๆ ไม่มีที่พิงยาก นอกจากนี้ นักเรียนได้มีโอกาสได้เห็นผลงานสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น วารสาร นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น สำหรับฉันท์ได้รับความนิยมรองที่สุด เพราะฉันท์อ่านยาก เข้าใจยากกว่า คำประพันธ์ประเภทอื่น ๆ เข้าใจยากพิงยาก ๆ คงอาจกับความไม่เข้าใจทางภาษา ลักษณะคำประพันธ์ กวีประพันธ์ประพันธ์เป็นอย่างมากจึงจะเข้าใจได้ นอกจากนี้ นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยมีโอกาสได้ศึกษา จึงไม่มีความรู้และประสบการณ์

๕. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเรื่องอื่น ๆ นอกเหนือไปจากเรื่องในแบบเรียน

ผู้วิจัยได้กำหนดเรื่องร้อยแก้วและร้อยกรองชนิดต่าง ๆ ให้นักเรียนเลือกตามความสนใจ ผลปรากฏดังนี้

ก. ร้อยแก้ว ปรากฏว่านักเรียนสนใจนิทานเป็นอันดับ ๑ ประวัตินักกตัญญูอันดับ ๒ นวนิยายอันดับ ๓ ส่วนศักดิ์ สารคดี และบทความ ละคร เรื่องสั้นได้รับความนิยมรองลงมา ตามลำดับ วรรณคดีและบทกวีประจำวันได้รับความนิยมรองลงมา การที่นักเรียนสนใจ นิทานเป็นอันดับ ๑ อาจจะเป็นเพราะเนื้อเรื่องสนุกสนานให้ความเพลิดเพลิน ผลการวิจัยนี้ตรงกับ ผลการวิจัยของวรรณเพ็ญ ชีรากร (วรรณเพ็ญ ชีรากร, ๒๕๐๔ : ๑๑๓) และใกล้เคียงกับผลการวิจัย ของ วัน สังขสวด กุลาวดี เกิดอายุ ๑๒ ถึง ๑๘ ปี สนใจอ่านเรื่องเบาสบาย นิทาน นิยาย และ นักเรียนหญิงสนใจอ่านเรื่องประเภทตลกสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (วัน สังขสวด , ๒๕๐๕ : ๑๐๔) ส่วน วรณี สุนทรเวช พบว่า เกิดอายุ ๑๔ ถึง ๑๖ ปี สนใจนิทาน นิยายเป็นอันดับ ๒

เด็กหญิงชอบนิทานผีไม่ว่าจะนิทานผีกลั้ว ส่วนเจ้าชายชอบนิทานโบราณคดี และนิทานที่แปลจากภาษาต่างประเทศ สำหรับนิทานภาคขอบเป็นนิทานที่ทั้งสองกลุ่ม (วรณี สุเมธธเวศ, ๒๕๑๐ : ๑๑๐ - ๑๑๕) จะเห็นว่ากรมประเภตนิทานของวรณี สุเมธธเวศ แตกต่างจากของผู้วิจัย

สำหรับประวัติกุศลกสำคัญได้รับความสนใจเป็นอันดับ ๒ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไวฑูรย์ วรพชรต วรณเพ็ญ ชีรากร ถึงได้กล่าวแล้วในข้อ ๑ (เรื่องใจเด็ก) การที่นักเรียนสนใจอาจจะเนื่องมาจากนักเรียนเคยเรียนเกี่ยวกับเรื่องประเภทนี้ ได้เห็นความทุกข์ยากลำบาก ความยากลำบาก ความเก่งกล้าสามารถ ตลอดจนความมั่งคั่งร่ำรวยของเจ้าของประวัติกุศลก ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจเรื่องดังกล่าว

นวนิยาย นักเรียนสนใจเป็นอันดับ ๓ และเมื่อแบ่งนวนิยายออกเป็นชนิดย่อย ๆ แล้ว นวนิยายก็ได้รับความสนใจเป็นอันดับ ๑ นวนิยายเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์อันดับ ๒ นวนิยายผจญภัย อันดับ ๓ นวนิยายเกี่ยวกับประวัติศาสตร์พงศาวดาร สงคราม วิถีชีวิต การเมือง ศาสนาหรือหลักธรรมะ รองลงมาตามลำดับ ส่วนนวนิยายเรื่องแฟน ได้รับความสนใจเป็นอันดับท้ายสุด ผลการวิจัยครั้งนี้ตรงกับของทวี มุขระโกษา กล่าวคือ ปรากฏว่าเด็กอายุ ๑๑ ถึง ๑๖ ปี แล้วนวนิยายที่ชื่นชอบสวายเป็นอันดับ ๑ (ทวี มุขระโกษา, ๒๕๑๐ : ๑๕๐) ส่วนผลการวิจัยของวาสนา วีรณลิน ปรากฏว่าหนังสือนวนิยาย และวรรณคดีทั้งชายและหญิง นิยมอ่านมากที่สุดเป็นอันดับ ๑ นักเรียนหญิงนิยมอ่านมากที่สุดไปทางนิยายรัก นิยายชีวิต ใ้ส่วนใหญ่อัดคงไปอยู่กับหนังสือแนวสืบสวนคดีอาชญากรรมต่าง ๆ และหนังสือคอลกชนชั้นเบาสมอง นักเรียนชายชอบกาหนังสือที่เกี่ยวกับการผจญภัย สืบสวน อาชญากรรม ประเภทรองลงไปได้แก่เรื่องคอลกชนชั้น นิทาน นิยายรัก และนิยายต่าง ๆ (วาสนา วีรณลิน, ๒๕๐๔ : ๖๐ - ๖๑) และผลการวิจัยของ อรุณรัสมิ์ บุญปัทมา ปรากฏว่าเด็กชายสนใจนวนิยายประเภทผจญภัย และชีวประวัติ ประวัติศาสตร์สำคัญ เด็กหญิงสนใจนวนิยายประเภทคอลกชนชั้น และชีวประวัติรอบรู้ตามลำดับ (อรุณรัสมิ์ บุญปัทมา, ๒๕๑๔ : ๒๕)

เวทียาขได้วิทยการศาสนาเร็วหัดกรรม และเวทียาขเรื่องเพกได้รับความสนใจน้อยที่สุด ผลการศึกษากครั้งนี้ออกคองกับผลการวิจัยของ วรณี สุนทรเวช และวาสนา วีรณิน ที่ว่า เรื่องกาชาได้ได้รับความสนใจมา่งแก่เป็นจำเวาเคย (วรณี สุนทรเวช, ๒๕๑๐ : ๑๑๐) ถึงน้อยที่สุด (วาสนา วีรณิน, ๒๕๐๘ : ๒๑) จะอย่างไรก็ตามวิจัย รักกุศล ได้วิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมปีที่ ๑ และ ๒ ชอบวาทเรื่องวิญญาน นรก สวรรค (วิชัย รักกุศล, ๒๕๑๕ : ๔๖) การที่เด็กสนใจเรื่องเพกเป็นอันดั้สุดท่าย อาจจะเนื่องมาจากกรได้รับคำอบรมสั่งสอนหรือคำแนะนำว่า เด็ก ๆ ไม่ควรสนใจเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ หรือเรื่องเพกเป็นเื่องที่ไม่ดี ไม่เหมาะแก่เด็กจะอ่านเป็นต้น

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยคิดว่าควรระกำหนดนโยบายประเภทที่นักเรียนสนใจให้นักเรียน ได้อาขประกบการเรียนการสอน ทั้งนี้เนื่องด้วยนโยบายมีคุณภาพหลายประการ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ ได้กล่าวถึงเรื่องว่า "คุณภาพของนโยบายทั่วไปก็คือ การให้ประสบการณ์เต็ม คนเรา ทั่ว ๆ ไปชอบก่นักจะมีประสบการณ์โดยตรงอย่างกว้างขวาง และมากประเภท ประสบการณ์ของเรา มักจำแะแบบ หนึ่งชีวิตตามไร้เท่าไร ประสบการณ์น้อย ประสบการณ์ต่าง ๆ มีความสำคัญในวิถี ของสังคม คนที่รู้จักตามนโยบายย่อมมีประสบการณ์เต็มไคยานการณ์ต่าง ๆ จึงมีความรู้เรื่องชีวิต ดีกว่าคนที่ไม่ได้อาข นอกจากประสบการณ์แล้ว เวทียาขยังให้ความรู้ทางภาษา กติสอนใจ และ เป็นทางทำนุอานเข้าใจวัฒนธรรมของคน เข้าใจธรรมะในศาสนาของตน ได้ทราบถึงขอบประเพณี บางอย่าง และเข้าใจจิตใจของมนุษย์กันวาย" (ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ๒๕๑๒ : ๒๑) นอกจากนี้ เพื่อก กุสุมา ณ อยุธยา ได้เสนอความกิดเห็นที่นารับฟังอย่างยิ่ง กล่าวคือ ั้จวบกับนิยม อานเวทียาขยิ่งกว่า วรณคดีประเภทอื่น รสนิยมของกษยอมเป็นเกร็ดรู้ระกัขของเวทียาข โรงเรียน การสร้างรสนิยมของนักเรียนให้สูงขึ้นกวยการบะรา่งเสริมในทางที่ถูก นโยบายที่ดีสามารถปรุงแต่ง ความรู้สึกนึกคิด อุดมคติ ศักดิ์คติ รสนิยมของผู้อานได้" (เือก กุสุมา ณ อยุธยา, ๒๕๑๑ : ๔๔ - ๔๓)

เรื่องที่น่าสนใจอีกเรื่องหนึ่ง คือ สารคดี และบทความ ซึ่งนักเรียนสนใจเป็นอันดับ ๕ แต่ผลการวิจัยของ จักรมา อาษาวิรัฐ ปรากฏว่า เด็กวัยรุ่นสนใจงานเป็นอันดับ ๑ (จักรมา อาษาวิรัฐ, ๒๕๖๔ : ๑๐๓) และผลการวิจัยของวาสนา วีรผดิลก นักเรียนสนใจสารคดี เป็นอันดับใกล้เคียงกับความรู้ทางวิชาการและรองลงมาจากนวนิยายและวรรณคดี (วาสนา วีรผดิลก, ๒๕๖๔ : ๖๐)

เมื่อจำแนกสารคดีและบทความออกเป็นวิทยะย่อย ๆ ๑๒ ชนิด ปรากฏว่า สารคดี วิทยาศาสตร์ และบทความทางวิทยาศาสตร์ ได้รับความสนใจเป็นอันดับ ๑ ประวัติศาสตร์ และโบราณคดีเป็นอันดับ ๒ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิชัย รักภูผล บางประการ กล่าวคือ นักเรียนสนใจงานสารคดี หมวดวิทยาศาสตร์มากที่สุด ส่วนนักเรียนหญิงสนใจงานสารคดีหมวดประวัติศาสตร์มากที่สุด (วิชัย รักภูผล, ๒๕๖๕ : ๘๖) ผู้วิจัยก็เห็นว่าสาระคดีและบทความทั้งกล่าวให้เด็กอ่าน เพื่อได้กะเลาะหาทันโลก ทราบถึงความก้าวหน้าทางงานวิทยาศาสตร์อยู่ตลอดเวลา สำหรับสารคดีและบทความชนิดอื่น ๆ ที่ได้รับความสนใจรองลงไป คือ สารคดี และบทความทางศิลปะ การแพทย์ การเมือง เป็นต้น ส่วนสารคดีและบทความชนิดที่ได้รับความสนใจน้อยได้แก่สารคดี และบทความเกี่ยวกับเกษตรกรรม ศาสนา และวัฒนธรรม รวมทั้งสารคดี และบทความเกี่ยวกับอุตสาหกรรมซึ่งได้รับความสนใจอันดับท้ายสุด จักรมา อาษาวิรัฐ ก็วิจัยไว้ว่า เด็กสนใจน้อยมาก เช่นกัน (จักรมา อาษาวิรัฐ, ๒๕๖๔ : ๑๐๓)

๒. ร้อยกรอง

นักเรียนสนใจละครเป็นอันดับ ๑ บทเสภาเป็นอันดับ ๒ นิทานกลอนเป็นอันดับ ๓ และสนใจร้อยกรองสั้น ๆ เรื่องของพระเกียรติ นิราศ กาพย์เห่เรือ เป็นอันดับ ๔ ถึง ๗ ตามลำดับ ส่วนสุภาพบุรุษและบทสอใจได้รับความสนใจเป็นอันดับสุดท้าย ผลการวิจัยครั้งนี้แยกทางไปจากของ จักรมา อาษาวิรัฐ กล่าวคือ เด็กสนใจร้อยกรองกวีเป็นร้อยละ ๓.๖๓ และบทละครและเสภา ร้อยละ ๒.๔๗ (จักรมา อาษาวิรัฐ, ๒๕๖๔ : ๑๐๓) ซึ่งเห็นว่าได้รับความสนใจต่ำสุดในขณะนั้น ผลการวิจัยของผู้วิจัย นักเรียนสนใจละครมากที่สุดกวีเป็นร้อยละ ๓.๕๔ เสภา ๒.๕๔ ตามลำดับที่นำสังเกต คือ เด็กสนใจสุภาพบุรุษ และบทสอใจน้อยมาก ทั้งนี้เนื่องจากเด็กส่วนใหญ่อาจไม่ชอบให้สอบโขนมารอง และเนื้อหาของสุภาพบุรุษบทสอใจไม่สนุก

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้กรเสนอแนะไว้ ๒ ประเด็น คือ

๑. เสนอแนะเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา
๒. เสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา

ถ้าจะให้การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ในหลักสูตรที่กำหนดอาศัยความร่วมมือจากทุกกลส่วนฝ่าย เช่น ผู้บริหาร ครูอาจารย์ ผู้ปกครอง ตลอดจนคณะกรรมการจัดทำแบบเรียนเป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยได้กรเสนอแนะตามลำดับดังนี้

ก. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

กล่าวหา "ผู้บริหารในพื้นที่ยังมี ผู้ที่มีอำนาจหน้าที่สั่งการโรงเรียน" ใกล้เคียง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ เป็นต้น ขอเสนอแนะดังนี้

๑) การบรรจุครูสอนวิชาภาษาไทย ผู้บริหารควรพิจารณาอย่างรอบคอบ เกี่ยวกับความรู้ ความสามารถทางวิชาการ และความสนใจในวิชาภาษาไทย มิใช่บรรจุครูโดยถือคติว่า วิชาภาษาไทยนั้นใครก็สอนได้ เพราะว่าอาจจะทำให้เกิดมีเทคนิคที่ไม่ดีวิชาภาษาไทย ทั้งนี้เนื่องจากครูเป็นต้นเหตุ

๒) สนับสนุนและให้ความสะดวกแก่ครูเกี่ยวกับเวลา การเงิน และให้กำลังใจครูที่สอนภาษาไทย ในการจัดกิจกรรม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการเรียน การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมและกระตุ้นให้ครูได้พัฒนาความรู้เพื่อนำมาปรับปรุงใช้ในการสอนภาษาไทย เช่น อนุญาตให้ลาศึกษาต่อ ให้เข้าอบรมสัมมนา เป็นต้น

๔) จัดหาหลักสูตร ประมวลการสอน หนังสือ และเอกสารต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์แก่ครูให้พอเพียง เพื่อครูจะได้ศึกษาและเพิ่มพูนความรู้

๕) ศึกษาปัญหาและความต้องการของครูจากข้อเขียน และจากผลการสัมมนา รวมทั้งผลการวิจัยของนิสิตนักศึกษาที่ได้อำไว

๖) จัดวางงบประมาณในการวัดผลอยู่ประจำเป็น และมีประโยชน์ต่อการสอนภาษาไทย เช่น เครื่องบันทึกเสียง แผนเสียงการอ่านหนังสือเฉพาะ เป็นต้น

๓. ข้อเสนอแนะสำหรับครูสอน

มักเรียนว่ามีเวลาจำกัดหรือเวลาสอนวิชาภาษาไทยมากขึ้นเพียงไรนั้น นอกจากจะขึ้นอยู่กับตัวเด็กเองแล้วยังขึ้นอยู่กับครูและวิธีการสอนของครูอีกด้วย ดังนั้นจึงใคร่เสนอความคิดเห็นต่าง ๆ สำหรับครูสอน ดังนี้

๑) ครูควรตระหนักถึงคุณค่าวิชาภาษาไทย อันมีเพราะเจตคติและความสนใจสามารถถ่ายทอดกันได้ (Mehrens and Lehmann, 1969 - 219)

๒) สำหรับการเรียนการสอนวรรณคดี

ก.) ครูควรศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการสอนวิชาภาษาไทย ที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรให้แจ่มแจ้ง เพื่อที่ ครูมา ณ อยู่ยาก ใคอธิบายเกี่ยวกับเรื่องนี้ พร้อมทั้ง -- ยกตัวอย่างการสอนเพื่อหวังจุดมุ่งหมายแต่ละข้อไว้ ในบทความเรื่อง "นำวิชาเข้ามา นำลงลงเข้ามา" ซึ่งผู้วิจัยไ้รู้ความกรุณาจากคุณเวียนวิ หน้าผาใจ ไว้ในภาคผนวกของปฏิทินพจนานุกรมฉบับนี้แล้ว นอกจากนี้ กุหลาบ มีลิกะมาส แนะนำว่า การเรียนวรรณคดีไม่ใช่เป็นการอ่านเอาเรื่อง และไม่ใช่อ่านเพียงเพื่อศึกษาวัฒนธรรมและประเพณี จุดมุ่งหมายของการอ่านวรรณคดีเอสรูปไว้ว่า

(๑) อ่านเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน

(๒) ส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมและของตนเอง

(๓) ให้อ่านเพื่อเข้าใจลักษณะวรรณคดีเก่าและใหม่

(๔) ให้อ่านเพื่ออรรถรส หรือความเพลิดเพลินบันเทิงใจ (กุหลาบ มีลิกะมาส .

ถึงแม้ครูควรถามตนเองว่าใครสมควรจะบอกให้บรรดาคณะผู้คุมหมายข้างต้นหรือไม่

เพียงไร

ข.) การสอนนิชาวรรณคดี ครูควรเน้นให้เด็กศึกษาหนักที่สุดและควรปลูกฝัง รสนิยมที่ดี แก่นักเรียนไปพร้อม ๆ กันด้วย พระวรวงศ์เธอกรมหมื่นประจักษ์ศิลปาคม ตรีศวา "รสนิยมในการอ่าน ก็เหมือนกับรสนิม้วน ๆ เช่น กนกศรี ภาพเขียน ฯลฯ ในชั้นแรกขณะที่ยังไม่เคยชินและเข้าใจก็ยังไม่รู้สึกชอบ แต่ของอันมีค่าย่อมไต่มาด้วยความยากลำบาก และรสนิยมในการอ่านก็ไต่มาด้วยการฝึกฝนอบรม ความบากบั่นเพียรที่กว่าได้ . . . รสนิยมเกี่ยวข้องกับความสนใจ เพราะรสนิยม คือ ความนิยมชมชอบต่อสิ่งใดสิ่งใด อันเป็นผลเนื่องมาจากความสนใจ ดังนั้นการปลูกฝังรสนิยมการอ่านเรื่องที่ดี ก็คงมีความสนใจเรื่องนั้น ๆ " (กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์, ๒๕๐๔ : ๒๓๕) จากผลการวิจัย ปรากฏว่านักเรียนสนใจเรื่องอุเทน เทวิลสาธิต โกลดสูภาภิรัชกาลที่ ๕ และโกลดนิกรโกโกล แสดงว่านักเรียนมีรสนิมที่ดีในการอ่านแล้ว ถึงแม้ครูควรส่งเสริมและสนับสนุน จะอย่างไรก็ตาม ปรากฏว่าเรื่องที่นักเรียนสนใจน้อยคือเรื่อง สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และพระพุทธรูปประวัติ ดังนั้นครูหาแนวทางแก้ไขและช่วยเหลือนักเรียนเท่าที่ควร ครูอาจจะต้องใช้เทคนิคการสอน มากกว่าเรื่องอื่น ๆ ความจริงเรื่องพระธรรมและศาสนาเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการยกระดับ จิตใจของนักเรียน ดังนั้นนักเรียนรู้สึกเบื่อหน่าย และไม่สนใจย่อมจะเป็นผลร้าย ทั้งต่อตัวนักเรียน และต่อสังคมไทยในอนาคต จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องสนใจเรื่องนี้เป็นพิเศษ และพยายามหาทางแก้ไข

ก.) การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินงาน จากผลการวิจัยพบว่า เพศ ผดุงสันตติทางเรียนและระดับการศึกษาของนิคมารทหรือผู้ปกครอง มีส่วนทำให้ความสนใจในการอ่านของนักเรียนแตกต่างกัน ดังนั้นก่อนที่ครูจะมอบหมายงานให้นักเรียน ทำ ครูควรนำเรื่องนี้ไปพิจารณาด้วย โดยศึกษาว่านักเรียนกลุ่มใดสนใจเรื่องใดเป็นพิเศษ ความจริง เรื่องการจัดกิจกรรมทุกคนทราบว่ามีประโยชน์และช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่เด็กนักเรียน แต่ก็ยังมีครูเป็นจำนวนมากที่ไม่สนใจและไม่ให้ความสนใจต่อเท่าที่ควร

๓) การร่วมมือกับบรรณรักของสังคม ตำรวจและหน่วยราชการอื่นซึ่งมีหน้าที่สนใจและเป็นประโยชน์สำหรับนักเรียน โดยพิจารณาจากความสนใจของเด็กประกอบด้วย เช่น การวิจัยเกี่ยวกับเด็กในวัยเรียน, ข้อปฏิบัติ และนโยบาย ๘. ใจที่ร้อยแก้วและร้อยกรอง เป็นต้น

สำหรับข้อเสนอแนะอื่น ๆ จะไม่ขอกล่าวถึง กวบเชื่อว่าครูผู้สอนอาจจะหาอ่านได้จากประมวลการสอบ ตำราต่าง ๆ และเอกสารการสัมมนาภาษาไทย ซึ่งหน่วยศึกษานิเทศก์จัดพิมพ์ไว้

ก. ข้อเสนอแนะสำหรับครูปกครอง

๑) จัดหาและจัดแบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ หนังสือคู่มือ และอื่น ๆ ไว้ให้เด็กได้ศึกษาค้นคว้าความรู้ และเพิ่มพูนประสบการณ์ ถ้าครูปกครองศรัทธาในความคิดที่ว่า "ความรู้ความสามารถทางภาษาเป็นรากฐานที่สำคัญในการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ " และ "คนเราสามารถพัฒนาความคิดพัฒนาตนเอง บดบังคมได้ด้วยการอ่าน"

๒) สนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสอ่านอย่างกว้างขวาง เปิดโอกาสให้เด็กซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ ได้

๓) ให้ความร่วมมือและสนับสนุนเด็กในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เท่าที่จะสามารถทำได้

ง. ข้อเสนอแนะสำหรับคณะกรรมการหรือผู้จัดทำแบบเรียน

มีผู้กล่าวว่า แบบเรียนควรได้รับการปรับปรุงอยู่เสมอ ทั้งนี้เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์และความสนใจของเด็ก ทำให้ผู้วิจัยเชื่อว่า แบบเรียนวรรณคดีไทย จะได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับโอกาสต่อไป นอกจากนี้ยังทราบว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขหลักสูตรระดับมัธยมศึกษา ฉะนั้นโอกาสที่จะปรับปรุงแก้ไขแบบเรียนย่อมมีมากขึ้น ผู้วิจัยจึงใคร่เสนอแนะต่อคณะกรรมการหรือผู้จัดทำแบบเรียนดังนี้

๑) เรื่องที่ควรใส่มีอยู่ในแบบเรียนก็คือ เรื่องอิเหนา เวณิสวาณิช โกลสสุภาภิมิตรชาติ ๕ และโลกนิติกำโกศล เป็นต้น

๒) เรื่องที่นักเรียนสนใจน้อยได้แก่เรื่อง สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และพระพุทธรูปประวัติควรนำมาให้เด็กเรียนภาคใดภาคหรือไม่

๓) แบบเรียนที่กำหนดให้เด็กอ่าน ควรจะมีทั้งวรรณคดีที่คัดลอกมา และวรรณคดีฉบับเต็ม ทั้งที่เกยจึกทำมาแล้ว สำหรับวรรณคดีที่คัดลอกมา ควรมีทั้งรอยแก้วและรอยกรอง ในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน

๔) ผู้จัดทำควรศึกษารายงานการสัมมนาเรื่องการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก ซึ่งกรมวิสามัญศึกษา (ปัจจุบันคือกรมสามัญศึกษา) ได้จัดขึ้นในต่าง ๆ ตลอดจนผลการวิจัยเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านของเด็ก ซึ่งนักวิจัยได้จัดทำขึ้นมาประกอบการพิจารณา

๖. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรวิจัยเกี่ยวกับความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทย ในระดับชั้นต่าง ๆ

๒. ควรวิจัยเกี่ยวกับความสนใจของนักเรียน ที่มีต่อเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากแหล่งอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการวิจัยครั้งนี้ เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยว่าสอดคล้องกันหรือไม่

๓. ควรวิจัยเกี่ยวกับความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โดยจำแนกตามภูมิลำเนาและเจตคติของครูผู้สอนที่มีต่อวิชาภาษาไทย กระแสนิยมวิชาภาษาไทยของนักเรียน เป็นต้น

๔. ควรวิจัยเกี่ยวกับความสนใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดทำรูปเล่มของแบบเรียนวรรณคดีไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

13 วรรณกรรม

บรรณานุกรม

ทอง เกือบพินิจกุล การศึกษาเรื่องความเหมาะสมของเนื้อหาในแบบเรียนวรรณคดีไทย -
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
๒๕๑๖, ๔๔ หน้า.

✕ กำธร สติรกุล "ปัญหาทางการพิมพ์หนังสืออ่านสำหรับเด็กและเด็กวัยรุ่น" รายงานการสัมมนา
เรื่องหนังสืออ่านสำหรับเด็กกลุ่มอายุ ๑๑ - ๑๖ ปี หน้า ๕๕ - ๕๖ กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๐๔.

กฤษดา มัลลิกะมาส เอกสารการสัมมนาครูสอนวิชาภาษาไทย ม.ป.ท. ๒๕๑๖, ๓๗๐ หน้า.

จรรยา มลิทร และคณะ อธิบายคำในวิชาการศึกษา ปรชญา จิตวิทยา สติธิ โรงพิมพ์สามมิตร
๒๕๐๖, ๒๒๕ หน้า.

✓ ฉัฐมา อาบารัฐ การศึกษาค้นคว้าที่สัมพันธ์กับการพัฒนาประเทศจากวรรณกรรมที่วัยรุ่นสนใจ
ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๔, ๑๑๗ หน้า.

ทวี มุขระโกษา "ทัศนคติ และความสนใจในการอ่านของเด็กอายุ ๑๑ - ๑๖ ปี โรงเรียน
มัธยมสาธิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน" รายงานการสัมมนาเรื่องหนังสืออ่านสำหรับเด็ก
กลุ่มอายุ ๑๑ - ๑๖ ปี หน้า ๑๔๗ - ๑๕๓. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๐๔.

เทือก กุสุมา ณ ออยุธยา "เรื่องอ่านเล่น ทวี . . . นวนิยายในวรรณคดีไทย" จันทร์เกษม
๔๔ : ๔๔ - ๕๓ พฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๑๑.
"น้ำชาตามน้ำ น้ำลงตามน้ำ" ส่อภาษา ชุมชนภาษาไทย ตุลาคม ๔ : ๔๑ - ๔๔
กรกฎาคม ๒๕๑๔.

ชาลาเก็ดดี วิจิตรปรีชาพงษ์ การวิเคราะห์หนังสือแบบเรียนวิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
ในแง่รูปแบบและวิธีการเสนอเนื้อหา ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร ๒๕๑๕, ๕๐ หน้า.

นราธิปพงศ์ประพันธ์, กรมหมื่น ถาวรรณคดีและวิทยาการ ก้าวหน้า ๒๕๑๔, ๔๔๕ หน้า.

บรรจง นิเวศบุตร "ผลการสำรวจความถี่ของการของนักเรียนโรงเรียนสตรีวัดพัฒนาศรัย"
รายงานการสัมมนาเรื่องหนังสืออ่านสำหรับเด็กกลุ่มอายุ ๑๑ - ๑๒ ปี หน้า ๑๐๕ - ๑๐๘
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๐๕.

บุญเหลือ เทพสุวรรณ, ม.ล. แนะแนวทางอ่านนวนิยาย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
๒๕๐๒, ๔๗ หน้า.

บุปผา ทวีสุข ความสนใจในเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
ปริญญาณินันท์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๒, ๗๔ หน้า.

ประทีป จรัสรุ่งจักร การวิเคราะห์แบบเรียนวิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ในแง่รูปแบบ
และวิธีการเสนอเนื้อหา ปริญญาณินันท์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
๒๕๑๔, ๑๐๑ หน้า.

X ประเพ็ญ มหาจันทร์ หลักการสอนภาษา ม.ป.ท. บ.ป.ป. ๑๔๕ หน้า.

X บัว ยั้งลาภรณ์ "คำบรรยายพิเศษ เรื่อง โครงการส่งเสริมการจัดพิมพ์และเผยแพร่
หนังสือเด็กทั่วประเทศ" รายงานการสัมมนาเรื่องหนังสืออ่านสำหรับเด็กกลุ่มอายุ
๑๑ - ๑๒ ปี หน้า ๓๖ - ๔๖ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๐๕.

✓ ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สถานการณ์ศึกษาแห่งชาติ ๒ (๓) : ๕๕
กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕.

✓ วรณี สุนทรเวช "ความสนใจและความต้องการในการอ่านของเด็กอายุ ๑๑ - ๑๒ ปี" รายงาน
การสัมมนาเรื่องหนังสืออ่านสำหรับเด็กกลุ่มอายุ ๑๑ - ๑๒ ปี หน้า ๑๐๐ - ๑๐๔.
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๐๕.

วรรณคดี อรรถาธิบาย การเปรียบเทียบความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ที่ชอบทบทวน
 อ่าน (Reading Passage) ระหว่างหนังสือแบบเรียน A Direct
 Method English Course, Book Two กับ English for Thai Students,
 Book Two ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
 ๒๕๐๔, ๑๓๕ หน้า.

X วัน สังเกตการณ์ การสำรวจการใช้เวลาว่างของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา และ
 อาชีวศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
 ประสานมิตร ๒๕๐๔, ๑๔๖ หน้า.

X วิชา วารสาร หนังสือประเภทที่เกี่ยวกับงาน ปริญญาโท คบ. คณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๐๔, ๔๐ หน้า.

วิจัย รักฤกษ์ การศึกษาความสนใจในการใ้เองสมุคและความสนใจในการเลือกอ่านของนักเรียน
 โรงเรียนนานาชาติวิทยาคม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา ๒๕๐๔ ปริญญาโท กศ.ม.
 วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๐๕, ๔๔ หน้า.

ศึกษาธิการ, กระทรวง คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการกำหนดแบบเรียนบังคับใช้ใน
 ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา พ.ศ. ๒๔๔๐ - ๒๔๖๓
 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๔๔๐ - ๒๕๐๓
 ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๔๓๕ - ๒๕๐๓ พิมพ์เป็นที่ระลึกในวันครบรอบ
 ๗๖ ปีของกระทรวง รวบรวมโดยคณะกรรมการจัดทำหนังสือประวัติกระทรวงศึกษาธิการ
 กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๐๓, ๑๑๓๓ หน้า.
 หลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๐๓ โรงพิมพ์บรรหาร ๒๕๐๓, ๓๓ หน้า.
 แบบเรียนวรรณคดีไทย เล่ม ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงพิมพ์สุริยง ๒๕๐๔, ๓๖๖ หน้า.

X สมบัติ พรหมไทย การสำรวจความสนใจในการอ่านหนังสือประกอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
 ปริญญาโท กบ. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๐๓, ๔๔ หน้า.

X อรุณ สวัสดิวัตน์ ความสนใจในการอ่านเรื่องต่าง ๆ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ในโรงเรียนประชาบาล ๒ แห่งของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปริญญาโท กศ.ม.
 วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๐, ๑๒๘ หน้า.

อรุณศรี บุญปลั่ง คุณภาพของนิยายที่เลือกการศึกษานักเรียนไทยในระดับ ๑.๑๓.
 ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา, ประสานมิตร ๒๕๑๔, ๔๘ หน้า.

Arbuthnot, M.H., Children and Books, Scott Foresman and Company,
 New York, 1947, 626 pp.

X Bingham, Walter V.D., Aptitudes and Aptitude Testing, Harper &
 Brothers, New York, 1937, 390 pp.

Douglass, Harl R., The High School Curriculum, The Ronald Press
 Company, New York, 1956, 582 pp.

/ Garrett, Henry E., Statistics in Psychology and Education, David
 McKay Company, New York, 1967, 491 pp.

X Good, Carter V., Dictionary of Education, McGraw-Hill, New York,
 1959, 676 pp.

Lazar, May, The Reading Interests of Bright, Average and Dull Children,
 1937 (Citing by Hunnicutt and William J. Iverson, Research in
the three R's, Harper & Brothers, New York, 1958, 446 pp.)

Lyness, Paul L., "Patterns in the Mass Communication Tastes of the Young
 Audience," Journal of Educational Psychology, 42: 449-67,
 December, 1951.

Mead, Magaret, "Reading Interests of First Grades," Elementary English
 xxx : 707 - 711 November, 1963.

Mehrens, William A. and Lehmann, Irvin J., Standardized Tests in Education,
 Holt, 1969, 323 pp.

Micheels, W.J., Measuring Educational Achievement, McGraw-Hill, New York, 1950, 496 pp.

X Norvell, George W., The Reading Interests of Young People, D.C. Heath and Company, 1950, 262 pp.

Riden, Sybil M., "The Effects of Environment on Reading Ability of Eight-Year - Old Children," The Journal of Educational Research, 52 : 205, February, 1959.

Russell, David H., Children Learn to Read, 2nd ed., Ginn and Company, Boston, 1961, 612 pp.

Shore, Louis, Instructional Materials : An Introduction for Teachers, The Ronald Press Company, New York, 1960, 408 pp.

X Terman, Lewis M. and Lima, Margaret, Children's Reading : A Guide for Parents and Teachers, 1935, Chapter 5 (Citing by Russell David H., Children Learn to Read, Ginn and Company, Boston, 1961, 612 pp.)

X Thorndike, Robert L., Children's Reading Interests, Based on Fictions Annotated Titles Questionnaire, Bureau of Education, Teachers College, Columbia University, New York, 1941 (Citing by Russell, David H., Children Learn to Read, Ginn and Company, Boston, 1961, 612 pp.)

Webster's Third New International Dictionary, G & C. Merriam Company, Springfield, 1965, 2662 pp.

/ Whitehead, Robert, Children's Literature Strategies of Teaching, Prentice-Hall, Englewood Cliffs, 1960, 234 pp.

Wofford, Azile, "Reading Interests," Book Selection for School Libraries, H.W. Wilson, New York, 1962, 312 pp.

ពាក្យស្នើ

ภาคผนวก ก

ตาราง ๑๔ จำนวนนักเรียนว่าแยกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตาราง ๑๕ จำนวนนักเรียน แยกตามระดับการศึกษาของบิดา
มารดา หรือผู้ปกครอง

ตาราง ๑๖ แสดงความถี่ การอยุ่ละ และค่า ϕ ของนักเรียนที่สนใจ
เรื่องรูปแบบเรียนวรรณคดีไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
และเรื่องอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากเรื่อง
ในรูปแบบเรียนใบแต่ละอันกับ

ตาราง ๑๔ จำนวนนักเรียน จากผลการสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	จำนวน
ก. ๕๐ - ๖๐ %	๓๕
ข. ๖๐ - ๗๐ %	๑๘๖
ค. ๗๐ ๘๐ %	๑๕๓
ง. ๘๐ ขึ้นไป	๕๒
รวม	๔๘๐

ตาราง ๑๕ จำนวนนักเรียนจำแนกตามระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

ระดับการศึกษาของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง	จำนวน
ก. ไม่เคยเข้าโรงเรียน	๓๕
ข. ประถมศึกษา	๒๒๘
ค. มัธยมศึกษา	๑๑๕
ง. อุดมศึกษา	๑๐๒
รวม	๔๘๐

[illegible]

เรื่อง	ภาคใต้			ภาค			ภาคกลาง			ภาค			เหนือ		
	f	%	✓	f	%	✓	f	%	✓	f	%	✓	f	%	✓
โกลน	๑๑๑	๒๓.๑๒	๑.๓๓	๑๕๓	๓๑.๔๔	๐.๒๕	๑๕๓	๓๑.๒๓	๐.๕๔	๑๕๓	๓๑.๒๓	๐.๕๔	๑๕๓	๓๑.๒๓	๐.๕๔
ฉันท	๑๔	๓.๑๕	๒.๑	๒๒	๑๓.๓๖	๑.๑	๑๔๐	๓๓.๕๐	๐.๓๖	๑๕๓	๓๑.๒๓	๐.๕๔	๑๕๓	๓๑.๒๓	๐.๕๔
กพย	๒๔	๑๔.๑๓	๑.๕๕	๑๓๕	๒๔.๕๖	๐.๕๕	๑๒๕	๓๔.๓๓	๐.๑๔	๑๒๕	๓๑.๒๓	๐.๕๔	๑๒๕	๓๑.๒๓	๐.๕๔
กตณ	๑๕๕	๓๓.๑๓	๑.๑๐	๑๓๕	๓๓.๒๕	๐.๑๕	๑๕๓	๓๑.๒๓	๐.๕๔	๑๕๓	๓๑.๒๓	๐.๕๔	๑๕๓	๓๑.๒๓	๐.๕๔
นวนาย	๑๒๕	๒๕.๔๓	๑.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕
พญก	๑๕๕	๓๒.๐๔	๑.๑๐	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕
ฉก	๑๐๐	๒๐.๔๓	๑.๓๓	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕
ฉก	๑๕๕	๒๕.๔๓	๑.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕
พศ	๕๐	๑๐.๘๖	๑.๓๖	๒๐	๑๒.๕๐	๐.๕๐	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕
ประจักษ์การ	๕๓	๒๐.๒๑	๑.๔๐	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕
พญการ	๑๒๐	๒๔.๐๐	๑.๒๐	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕
การเมือง	๔๔	๕.๑๓	๑.๔๐	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕
สงคราม	๑๓๓	๒๘.๓๖	๑.๒๐	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕
การเมือง	๓๓	๓.๓๑	๑.๔๐	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕	๑๒๕	๒๕.๐๕	๐.๒๕

be Standard deviation from $\sqrt{0.05}$

เรื่อง	ภาคใต้		ภาค		ภาคกลาง		เหนือ		เหนือสุด	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
การแพทย์	๗๕	๑๕.๖๓	๑๑๔	๐.๖๐	๑๗๖	๓๕.๘๓	๗๕	๑๖.๒๕	๔๑	๘.๕๔
ศิลป	๑๐	๑๔.๕๕	๑๔๑	๐.๕๖	๑๕๕	๓๖.๖๕	๔๐	๑๖.๖๗	๓๕	๗.๐๕
เทคโนโลยีการช่าง	๗๐	๑๕.๕๕	๑๑๑	๐.๖๔	๑๕๖	๓๖.๖๗	๕๗	๒๐.๖๖	๕๐	๑๐.๕๖
เทคโนโลยีการรม	๕๕	๕.๓๗	๑๐๕	๐.๕๕	๑๕๐	๓๖.๖๕	๑๓๖	๒๗.๕๐	๕๕	๑๐.๐๐
อุตสาหกรรม	๒๕	๕.๐๐	๕๕	๑.๖๖	๑๖๖	๓๖.๖๕	๑๕๕	๒๖.๖๖	๔๐	๘.๖๖
ธุรกิจการก	๕๕	๑๓.๕๕	๑๖๖	๐.๖๔	๑๕๕	๓๖.๖๕	๕๖	๒๐.๐๐	๓๕	๗.๕๖
ประเพณีเทศกาล	๑๑๖	๒๔.๑๗	๑๗๖	๐.๖๖	๑๕๕	๓๖.๖๕	๓๕	๑๖.๖๖	๕	๑.๕๕
รวม	๕๖	๒๐.๐๐	๑๖๕	๐.๖๖	๑๕๕	๓๖.๖๕	๕๕	๒๐.๐๐	๑๕	๓.๕๕
สุขภาพ	๑๖๖	๓๖.๕๕	๑๕๖	๐.๖๖	๑๕๕	๓๖.๖๕	๕๕	๒๐.๐๐	๑๕	๓.๕๕
สุขภาพ	๑๖๐	๒๕.๐๐	๑๕๕	๐.๖๖	๑๕๕	๓๖.๖๕	๕๕	๒๐.๐๐	๑๖	๓.๖๖
สุขภาพ	๑๖๓	๒๖.๕๕	๑๕๕	๐.๖๖	๑๕๕	๓๖.๖๕	๕๕	๒๐.๐๐	๑๕	๓.๕๕
สุขภาพ	๕๕	๕.๕๕	๑๕๕	๐.๖๖	๑๕๕	๓๖.๖๕	๕๕	๒๐.๐๐	๑๖	๓.๖๖

ตาราง ๑๖ (ต่อ)

เรื่อง	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด	
	ร	%	ร	%	ร	%	ร	%	ร	%
ภายในหรือ ภายนอกของถนน ฯ	๗๕	๑๕.๖๓	๑.๕๒	๑๒๗	๐.๕๗	๑๕๒	๑๕.๖๓	๑.๐๑	๔	๑.๕๖
	๕๘	๑๒.๖๘	๑.๖๗	๑๔๓	๐.๖๕	๑๕๖	๑๕.๖๓	๑.๖๓	๑๔	๓.๗๕
	๖๘	๑๕.๑๗	๑.๕๖	๑๑๖	๐.๖๖	๑๕๖	๑๕.๖๓	๑.๑๓	๒๒	๕.๕๘
ทั้งรวม ภายในและ ภายนอกของถนน	๑๙๑	๔๓.๔๘	๓.๗๕	๓๘๖	๑๕.๘๘	๓๖๖	๔๓.๔๘	๓.๖๖	๒๐	๔.๕๖
	๑๒๖	๒๘.๖๖	๐.๖๖	๒๖๖	๑๐.๖๖	๒๖๖	๒๘.๖๖	๒.๖๖	๑๖	๓.๖๖
	๑๖๖	๓๖.๖๖	๑.๖๖	๓๖๖	๑๕.๖๖	๓๖๖	๓๖.๖๖	๓.๖๖	๓๖	๘.๖๖

ภาคผนวก ข

- แบบสอบถามขอให้แจ้งถึงส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
- แบบสอบถามเรื่อง "ความสนใจในเนื้อหาแบบเรียน
วรรณคดีไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒"

ตอนที่ ๑

แบบสอบถามข้อเท็จจริงส่วนตัวของนักเรียน

ให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียน

๑. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

๒. ประเภทของโรงเรียน

☐ โรงเรียนรัฐบาล

☐ โรงเรียนราษฎร์

๓. คะแนนสอบปลายปีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

☐ ๕๐ - ๖๐ %

☐ ๖๑ - ๗๐ %

☐ ๗๑ - ๘๐ %

☐ ๘๑ % ขึ้นไป

๔. ระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

☐ ไม่เคยเข้าโรงเรียน

☐ ประถมศึกษา (ป.๑ - ป.๕ หรือ ป.๖ - ม.๓ เต็ม)

☐ มัธยมศึกษา (ม.๑ - ม.๕ หรือ ม.๖ - ม.๘ เต็ม)

☐ อุดมศึกษา (ปริญญาตรีขึ้นไป)

ตอนที่ ๒

แบบสอบถามเรื่อง "ความสนใจในเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทยชั้นมัธยม-๒"

แบบสอบถามตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามความสนใจของนักเรียนที่มีต่อแบบเรียนวรรณคดีไทย-
 ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นส่วนใหญ่ให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความถี่เห็น
 ตั้งแต่มากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด (มีเพียงข้อ ๒ เท่านั้น ที่ให้นักเรียนเขียนตัวอักษรหรือตัวเลขลงใน
 ช่องเหตุผล)

ตัวอย่าง

๑๐. นักเรียนชอบรับประทานกล้วยชนิดต่าง ๆ กวไป้มากน้อยเพียงใด

กล้วยชนิดต่าง ๆ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑. กล้วยน้ำว้า		✓			
๒. กล้วยหอม	✓				
๓. กล้วยตานี					✓
๔. กล้วยไข่			✓		

จากตัวอย่าง นักเรียนจะเห็นว่าผู้ตอบชอบรับประทานกล้วยหอมมากที่สุด ถัดมาเป็น
 กล้วยน้ำว้า และกล้วยไข่ที่ชอบมาก ส่วนกล้วยตานีชอบน้อยที่สุด ข้อควรสังเกต จะเห็นว่า
 ผู้ตอบแบบสอบถามขีดเครื่องหมาย ✓ เพียงเครื่องหมายเดียวในแต่ละข้อ ฉะนั้นจึงขอให้อ
 นักเรียนในคราวพิจารณาข้อต่าง ๆ ให้ถี่ถ้วนก่อนจะตอบ และไปรคขีด ✓ เพียงเครื่องหมายเดียว
 ในแต่ละข้อ

พ.ศ. ๒๕๒๕

๑. เรื่องต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหนังสือแบบเรียนวรรณคดีเล่ม-๒-นักเรียนสนใจเรื่องไหน
มากน้อยเพียงใด

เรื่อง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑) สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช					
๒) กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานและ วาทะยานนันทกฤต	๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔, ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๒๘, ๒๙, ๓๐, ๓๑, ๓๒, ๓๓, ๓๔, ๓๕, ๓๖, ๓๗, ๓๘, ๓๙, ๔๐, ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔, ๔๕, ๔๖, ๔๗, ๔๘, ๔๙, ๕๐, ๕๑, ๕๒, ๕๓, ๕๔, ๕๕, ๕๖, ๕๗, ๕๘, ๕๙, ๖๐, ๖๑, ๖๒, ๖๓, ๖๔, ๖๕, ๖๖, ๖๗, ๖๘, ๖๙, ๗๐, ๗๑, ๗๒, ๗๓, ๗๔, ๗๕, ๗๖, ๗๗, ๗๘, ๗๙, ๘๐, ๘๑, ๘๒, ๘๓, ๘๔, ๘๕, ๘๖, ๘๗, ๘๘, ๘๙, ๙๐, ๙๑, ๙๒, ๙๓, ๙๔, ๙๕, ๙๖, ๙๗, ๙๘, ๙๙, ๑๐๐				
๓) -อิเหนา	๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔, ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๒๘, ๒๙, ๓๐, ๓๑, ๓๒, ๓๓, ๓๔, ๓๕, ๓๖, ๓๗, ๓๘, ๓๙, ๔๐, ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔, ๔๕, ๔๖, ๔๗, ๔๘, ๔๙, ๕๐, ๕๑, ๕๒, ๕๓, ๕๔, ๕๕, ๕๖, ๕๗, ๕๘, ๕๙, ๖๐, ๖๑, ๖๒, ๖๓, ๖๔, ๖๕, ๖๖, ๖๗, ๖๘, ๖๙, ๗๐, ๗๑, ๗๒, ๗๓, ๗๔, ๗๕, ๗๖, ๗๗, ๗๘, ๗๙, ๘๐, ๘๑, ๘๒, ๘๓, ๘๔, ๘๕, ๘๖, ๘๗, ๘๘, ๘๙, ๙๐, ๙๑, ๙๒, ๙๓, ๙๔, ๙๕, ๙๖, ๙๗, ๙๘, ๙๙, ๑๐๐				
๔) -พระสุพรรณกษัตริย์	๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔, ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๒๘, ๒๙, ๓๐, ๓๑, ๓๒, ๓๓, ๓๔, ๓๕, ๓๖, ๓๗, ๓๘, ๓๙, ๔๐, ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔, ๔๕, ๔๖, ๔๗, ๔๘, ๔๙, ๕๐, ๕๑, ๕๒, ๕๓, ๕๔, ๕๕, ๕๖, ๕๗, ๕๘, ๕๙, ๖๐, ๖๑, ๖๒, ๖๓, ๖๔, ๖๕, ๖๖, ๖๗, ๖๘, ๖๙, ๗๐, ๗๑, ๗๒, ๗๓, ๗๔, ๗๕, ๗๖, ๗๗, ๗๘, ๗๙, ๘๐, ๘๑, ๘๒, ๘๓, ๘๔, ๘๕, ๘๖, ๘๗, ๘๘, ๘๙, ๙๐, ๙๑, ๙๒, ๙๓, ๙๔, ๙๕, ๙๖, ๙๗, ๙๘, ๙๙, ๑๐๐				
๕) -เวนิสวานิช	๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔, ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๒๘, ๒๙, ๓๐, ๓๑, ๓๒, ๓๓, ๓๔, ๓๕, ๓๖, ๓๗, ๓๘, ๓๙, ๔๐, ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔, ๔๕, ๔๖, ๔๗, ๔๘, ๔๙, ๕๐, ๕๑, ๕๒, ๕๓, ๕๔, ๕๕, ๕๖, ๕๗, ๕๘, ๕๙, ๖๐, ๖๑, ๖๒, ๖๓, ๖๔, ๖๕, ๖๖, ๖๗, ๖๘, ๖๙, ๗๐, ๗๑, ๗๒, ๗๓, ๗๔, ๗๕, ๗๖, ๗๗, ๗๘, ๗๙, ๘๐, ๘๑, ๘๒, ๘๓, ๘๔, ๘๕, ๘๖, ๘๗, ๘๘, ๘๙, ๙๐, ๙๑, ๙๒, ๙๓, ๙๔, ๙๕, ๙๖, ๙๗, ๙๘, ๙๙, ๑๐๐				
๖) -ทูตไทยไปอังกฤษ	๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔, ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๒๘, ๒๙, ๓๐, ๓๑, ๓๒, ๓๓, ๓๔, ๓๕, ๓๖, ๓๗, ๓๘, ๓๙, ๔๐, ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔, ๔๕, ๔๖, ๔๗, ๔๘, ๔๙, ๕๐, ๕๑, ๕๒, ๕๓, ๕๔, ๕๕, ๕๖, ๕๗, ๕๘, ๕๙, ๖๐, ๖๑, ๖๒, ๖๓, ๖๔, ๖๕, ๖๖, ๖๗, ๖๘, ๖๙, ๗๐, ๗๑, ๗๒, ๗๓, ๗๔, ๗๕, ๗๖, ๗๗, ๗๘, ๗๙, ๘๐, ๘๑, ๘๒, ๘๓, ๘๔, ๘๕, ๘๖, ๘๗, ๘๘, ๘๙, ๙๐, ๙๑, ๙๒, ๙๓, ๙๔, ๙๕, ๙๖, ๙๗, ๙๘, ๙๙, ๑๐๐				
๗) -โคลงสุภาพนิพนธ์กาพย์ ๕ และ ๕ โลกนิติกาโลง	๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔, ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๒๘, ๒๙, ๓๐, ๓๑, ๓๒, ๓๓, ๓๔, ๓๕, ๓๖, ๓๗, ๓๘, ๓๙, ๔๐, ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔, ๔๕, ๔๖, ๔๗, ๔๘, ๔๙, ๕๐, ๕๑, ๕๒, ๕๓, ๕๔, ๕๕, ๕๖, ๕๗, ๕๘, ๕๙, ๖๐, ๖๑, ๖๒, ๖๓, ๖๔, ๖๕, ๖๖, ๖๗, ๖๘, ๖๙, ๗๐, ๗๑, ๗๒, ๗๓, ๗๔, ๗๕, ๗๖, ๗๗, ๗๘, ๗๙, ๘๐, ๘๑, ๘๒, ๘๓, ๘๔, ๘๕, ๘๖, ๘๗, ๘๘, ๘๙, ๙๐, ๙๑, ๙๒, ๙๓, ๙๔, ๙๕, ๙๖, ๙๗, ๙๘, ๙๙, ๑๐๐				
๘) -ธรรมจริยา	๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔, ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๒๘, ๒๙, ๓๐, ๓๑, ๓๒, ๓๓, ๓๔, ๓๕, ๓๖, ๓๗, ๓๘, ๓๙, ๔๐, ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔, ๔๕, ๔๖, ๔๗, ๔๘, ๔๙, ๕๐, ๕๑, ๕๒, ๕๓, ๕๔, ๕๕, ๕๖, ๕๗, ๕๘, ๕๙, ๖๐, ๖๑, ๖๒, ๖๓, ๖๔, ๖๕, ๖๖, ๖๗, ๖๘, ๖๙, ๗๐, ๗๑, ๗๒, ๗๓, ๗๔, ๗๕, ๗๖, ๗๗, ๗๘, ๗๙, ๘๐, ๘๑, ๘๒, ๘๓, ๘๔, ๘๕, ๘๖, ๘๗, ๘๘, ๘๙, ๙๐, ๙๑, ๙๒, ๙๓, ๙๔, ๙๕, ๙๖, ๙๗, ๙๘, ๙๙, ๑๐๐				
๙) -โคกเก้ง	๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔, ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๒๘, ๒๙, ๓๐, ๓๑, ๓๒, ๓๓, ๓๔, ๓๕, ๓๖, ๓๗, ๓๘, ๓๙, ๔๐, ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔, ๔๕, ๔๖, ๔๗, ๔๘, ๔๙, ๕๐, ๕๑, ๕๒, ๕๓, ๕๔, ๕๕, ๕๖, ๕๗, ๕๘, ๕๙, ๖๐, ๖๑, ๖๒, ๖๓, ๖๔, ๖๕, ๖๖, ๖๗, ๖๘, ๖๙, ๗๐, ๗๑, ๗๒, ๗๓, ๗๔, ๗๕, ๗๖, ๗๗, ๗๘, ๗๙, ๘๐, ๘๑, ๘๒, ๘๓, ๘๔, ๘๕, ๘๖, ๘๗, ๘๘, ๘๙, ๙๐, ๙๑, ๙๒, ๙๓, ๙๔, ๙๕, ๙๖, ๙๗, ๙๘, ๙๙, ๑๐๐				

๒. จากเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวในข้อ ๑. นักเรียนชอบ หรือ ไม่ชอบเรื่องใดให้พิจารณา
เหตุผลต่อไปนี้ว่าตรงกับเหตุผลของชอบหรือไม่ หากตรงให้หน้าตัวเลขหรือตัวอักษรกำกับหน้าข้อไป
ใส่ไว้ในช่อง ชอบ หรือ ไม่ชอบ ท้ายเรื่อง หากมีเหตุผลอื่น ๆ อีกให้ใส่ไว้ด้วย

เหตุผลที่ชอบ

๑. ไม่มีศัพท์ยาก
๒. อ่านแล้วเข้าใจ
๓. ไม่ยาวหรือสั้นเกินไป
๔. มีลีลาหรือคติสอนใจ

เหตุผลที่ไม่ชอบ

๑. ศัพท์ยาก
๒. อ่านแล้วไม่เข้าใจ
๓. สำนวนภาษาล้าสมัย
๔. เนื้อเรื่องไม่สนุก

เหตุผลที่ชอบ (ต่อ)

๕. เนื้อเรื่องสนุกสนาน
๖. เนื้อเรื่องไม่สับสน วกวน
๗. ให้ความรู้ใหม่ ๆ แปลก ๆ
๘. มีความสมจริง คือเรื่องอาจจะเกิดขึ้นได้
๙. เคยมีความรู้ หรือเคยประสบกับเหตุการณ์นั้นมาแล้ว

เหตุผลที่ไม่ชอบ (ต่อ)

- จ. ขาดความรู้ในเรื่องนั้น ๆ หรือไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน
- ฉ. ขาดความสมจริง
- ช. การบรรยายซ้ำซาก ยืดยาวน่าเบื่อหน่าย
- ซ. เนื้อเรื่องสับสน วกวน

เรื่อง	เหตุผลข้อ..... (ชอบ : ตัวเลข) (ไม่ชอบ: ตัวอักษร)	เหตุผลอื่น ๆ ของนักเรียนเอง (ถ้ามี)
copy จาก วิชา ภาษาไทย ๑. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ๒. ภาพยนตร์เรื่องสงครามกลางเมือง และสงครามกับอังกฤษ ๓. อธิษฐาน ๔. พระพุทธประวัติ ๕. เวทีลีลาศ ๖. ไทยไปอังกฤษ ๗. โกลดสถานิตรวิภาสที่ ๕ และโลกกิตติกาโกลด ๘. ขรรณวิทยา ๙. ไก่เถื่อน		

๓. ระหว่างเรื่องประเภทที่คัดลอกมาด้วยเรื่องที่อยู่ในตัว (ฉบับเต็ม) นักเรียนชอบเรื่องประเภทไหนมากที่สุดน้อยเพียงไร

ประเภท	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑. ตัดทอนมาจากวรรณคดีสำคัญต่าง ๆ					
๒. วรรณคดีที่อยู่ในตัว (ฉบับเต็ม)					

๔. นักเรียนเคยอ่านมาแล้วทั้งเรื่องร้อยแก้วและร้อยกรอง

ร้อยแก้ว คือ เรื่องที่เรียบเรียงขึ้นโดยไม่มีกฎเกณฑ์บังคับในเรื่องจำนวนคำ. สัมผัส เช่นเรื่องสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช, พระพุทธประวัติ, ตำนานไทยไปอังกฤษ ฯลฯ

ร้อยกรอง คือ เรื่อง หรือข้อความที่เรียบเรียงให้มีคำสัมผัสคล้องจองกัน หรือมีจำนวนคำบังคับ เช่นเรื่อง อิเหนา, กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน, โคลงโลกนิติ ฯลฯ

อยากทราบว่านักเรียนมีความสนใจเรื่องร้อยแก้วร้อยกรองมากน้อยเพียงไร

เรื่องประเภท	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑. <u>ร้อยแก้ว</u> (ตัวอย่างดังกล่าวด้านบน)					
๒. <u>ร้อยกรอง</u>					
ก. <u>โคลง</u> (เช่น โคลงโลกนิติ)					
ข. <u>ฉันท์</u> (เช่น ฉันท์ขอเรียนวิชา นิตรรวชสีมา)					
ค. <u>กาพย์</u> (เช่น กาพย์เห่เรือ)					
ง. <u>กลอน</u> (เช่น อิเหนา)					

๕. นักเรียนรู้จักเรื่องประเภทย่อเกรงอกรองแล้ว อยากทราบว่านักเรียนมีความสนใจในเรื่องต่าง ๆ มากน้อยเพียงไร โดยยกตัวอย่างไวท้ายเรื่องประเภทนั้น ๆ แล้ว แะเรื่องทั้งกล่าว
ไม่ว่าเป็นว่านักเรียนจะเคยอ่านมาหรือไม่

เรื่อง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ก. <u>รอยแก้ว</u> ๑. <u>นวนิยาย</u> - ผจญภัย เช่น ล่องไพร เพชรพระอุมา - จักกัณโศคนสวน เช่น เซอร์ลอร์ดโฮม, สายลับ ๐๐๗ - ผี เช่น แก้วชนเหล็ก, นางนากกระโหลก - ชีวิต เช่น กุศกรม, สี่แผ่นดิน, น้ำเต้าทราย - เพศ เช่น เทียบอารมณ์, โกลีตา, จันดารา - ประวัติศาสตร์-พงศาวดาร เช่น ผู้ชนะสิบทิศ ในนั้น - วิทยาศาสตร์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เช่น เล็บครุฑ, มหากาณิน - การเมือง เช่น ระเบียบ, ไนแดง - จารกรรม, ขบวนการ - สงคราม เช่น ชุนก๊ก, แหกค่ายมฤตยู - ภาสณาหรือหลักธรรม เช่น เจ้านิมิตพานิช อาณัติพทุพทุชา ๒. <u>เรื่องสั้น</u> เช่น รวมเรื่องสั้นของเรียมเอง กลุณเหมืองแร่, จัปคาย, น้ำค้างเปื้อนแดด ๓. <u>นิทาน</u> - นิทานไทย เช่น 1๒๓๓ทอง, ศรีรัตนกัญ, - นางสิบสอง ขาหมอม					

เรื่อง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
– นิทานนานาชาติ เช่น เจ้าหญิงนิทรา ซิลเคดเรลลา, นิทานอีสป, นิทานเวตาล ๔. <u>ละคร</u> เช่น หัวใจนักรบ หัวใจทอง, การเมือง- เรืองรัก ๕. <u>จดหมายเหตุประจำวัน</u> (อนุทิน) เช่น ไกลบ้าน, จดหมายเหตุลาลูแบร์, อนุทินโลก ๖. <u>หัตถศิลป์</u> เช่น นิทานชุดคุณธิก, พลนิกรกิมหงวน ๗. <u>สารคดีและบทความ</u> – ประวัติศาสตร์และโบราณคดี เช่น นิทาน โบราณคดี – วิทยาศาสตร์ เช่น ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ไปลงดวงจันทร์, การทดลองระเบิด – สังคมศาสตร์ เช่น สังคมชนบท, ปัญหาการครองเรือน – การเมือง เช่น สงครามเวียดนาม, การเลือกตั้ง ประธานาธิบดีสหรัฐฯ – ภาษาและวรรณคดี เช่น ไกรแก้วลิลิตระลอก วรรณคดีประจำวัน – ศาสนาและวัฒนธรรม เช่น ธรรมะสำหรับ ประชาชน, วันเข้าพรรษาออกพรรษา, วันลอยกระทง – การแพทย์ เช่น ยาเสพติด, ยารักษาประสาท, โรคเบาหวาน – กีฬา เช่น กีฬาการถ่ายภาพ, สถาบันกรรมไทย บันไดศิลป์					

เรื่อง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
- เทคนิกและการช่าง เช่น การจักดอกไม้ การแก้ทุกข์ - เกษตรกรรม เช่น การเพาะเห็ดฟาง, การเลี้ยงปลา - อุตสาหกรรม เช่น การทอผ้า, รมกระดาม - ธุรกิจการค้า เช่น การธนาคาร, การค้าขายของไทย อยู่ใน-สัตว์เศรษฐกิจ					
๔. <u>ประวัติศาสตร์สำคัญ</u> เช่น พระปิตุลาธิราช เกิควังปารุสก <u>รอยกรอง</u> ๑. <u>นิทานกาลก่อน</u> เช่น นิทานร้อยบรรพต, พระอภัยมณี ๒. <u>ละคร</u> เช่น บทละครเรื่องอิเหนา, สังข์ทอง, รามเกียรติ์ เวณิสวาดิ ๓. <u>สุภาษิตและบทสอนใจ</u> เช่น โคลงโลกนิติ บทกถาสร้อยสุภาษิต ๔. <u>บทเสภา</u> เช่น เรื่องขุนช้างขุนแผน ๕. <u>นิราศ</u> เช่น นิราศพระบาท นิราศนรินทร์ ๖. <u>ภาพยเหเรือ</u> เช่น ภาพยเหเรือชมเครื่องควาหวาน ๗. <u>รอยกรองสั้น ๆ</u> เช่น สยามานุสติ, ความรัก, ความหวัง ๘. <u>เรื่องขอพระเกียรติ</u> เช่น พระศรีสุริโยทัย					

ภาคผนวก ค

บทกวีเรื่อง "น้ำขึ้นตามน้ำ น้ำลงตามน้ำ"

เทือก กุศล ฌ อยู่ธยา

น้ำขึ้นขึ้นตามน้ำ น้ำลงลงตามน้ำ

เหือก กุสุมา ณ อยุธยา

คำกล่าวตามชื่อเรื่องข้างบนนี้ ผู้เขียนหมายถึงการประพฤติปฏิบัติของบุคคลประเภทหนึ่ง ซึ่งท่านคงเคยได้ยินอยู่แล้ว ที่ทำคนประจูดะ หรือถามมะพร้าวในแม่น้ำลำคลอง คือทำตามอย่าง คนหมู่มากที่ตนร่วมอยู่ มิได้คิดแยกไป ถ้าเรียกอย่างภาษาสมัยใหม่กว่า "ไม่เป็นตนของตนเอง" บุคคลอย่างนี้ถ้าถืออาชีพครู ข้อที่สบายใจของทนายคนหนึ่งก็คือ หากินไปวันหนึ่ง ๆ ไม่เป็นที่ชังลูกตา ของใคร ได้เท่าไรก็เอาเท่านั้น แต่ข้อที่ไม่สบายใจของผู้คนที่ตนเกี่ยวข้องอยู่ด้วยจะเป็นอดีตหรือ ปัจจุบันก็ตาม ก็มีเหมือนกัน อดีตคือครูอาจารย์ที่สั่งสอนศิลปวิทยาเกี่ยวกับการสอน ถ้ารู้เข้าก็คงนั่ง เส่ร้างสลัดใจ สถาบันของทนายก็คงตั้งเวรใจ ปัจจุบันก็ถือทนายทั้งปวงไม่เห็นความสำคัญของผู้นั้น เพื่อนครู ด้วยกัน นักเรียนที่ตนสอนอยู่ แม้แต่ครูใหญ่ก็ยังกับมีวิชาตนก็องเห็นว่าเป็นคนไร้ค่าในอาชีพ

ถ้าจะถามว่า คุรุภาษาไทยที่สอนสถานศึกษาไทยทุกระดับทั่วไป เป็นเช่นนี้หรือเปล่า ถ้าเป็น มีปริมาณเท่าไร ข้อนี้คงยาก เพราะเท่าที่ทราบยังไม่มีใครทำสถิติไว้ แต่ถ้าถามผู้เขียนหรือถามผู้บริหารโรงเรียนทั่วไป เข้าใจไม่ผิดว่าต้องมีจำนวนหนึ่งเป็นแน่ และอาจไม่น้อยด้วย สถาบันฝึกหัดครูทั้งหลายไม่ว่าระดับใด ตั้งแต่โรงเรียนฝึกหัดครู ถึงมหาวิทยาลัย เมื่อได้ทราบแล้วก็อย่าทุกข์โศกไปเลยเพราะมันเป็นความจริงอย่างนั้น

ถ้าจะถามต่อไปว่าเหตุไรจึงเป็นเช่นนั้น ก็คงตอบได้หลายท่านเอง อาจเป็นเพราะนิสัยของ บุคคล อาจเป็นเพราะเนื้อแท้ไม่อยากจะเป้นครู อาจเป็นเพราะพระอาจารย์สำนักของตนมิได้ ปลุกเสกอาคมว่านมนต์ยาให้แก่ขลังหรือแข็งแกร่งพอที่จะว่ายทวนกระแสเข้าไปคนเกี่ยว อาจารย์เอาแต่ ร่ายเวทไป แต่ศิษย์มิได้เลื่อมใสศรัทธาเห็นจริงจัง อาจเป็นเพราะพวกมากลากไป อาจเป็นเพราะ ชี้อายุทำอะไรใหม่ ๆ ก็ได้

ถึงผู้เขียนบทความเรื่องนี้เองก็เกิด มิได้เก่งกล้าอะไรนัก ถ้าจะนับไป มาถึงเดี๋ยวนี้ก็สอน หนังสือ ซึ่งรวมทั้งภาษาไทยด้วยมาไม่น้อยกว่า ๔๐ ปีแล้ว เมื่อออกเป็นครูใหม่ ๆ สมัยโน้นก็ได้ชื่อว่า เป็นครูสำเร็จบวหาวิทยาลัย ออกจะโก้ ๆ แต่พอเขาส่งมาอยู่โรงเรียนก็ประพฤติชั่วเข้าท่านองข้างต้น

มากพอใช้ ว่าไคว่เริ่มเป็นครูทำการสอนที่โรงเรียนวัดเทพศิรินทร์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๔ ปีแรกเวลาให้
สอนภาษาไทยชั้นปีที่ ๓,๔ (ม.ศ. ๔.๕ ในปัจจุบัน) ตามความถนัดที่เรียนมา คือเป็นอนุปริญา
ทางอักษรศาสตร์ พอไปถึงโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ (เฝ้ารัง) ก็บรรจุเขาประจำชั้น แล้วก็โยนประมวล
การสอนภาษาไทยได้ มัธยมปีที่ ๓ สอนแคลิไทน์ มัธยม ๔ แคลิไทน์ อักษรวิชันแคลิไทน์ วจิวิภาคแคลิไทน์
วากยสัมพันธ์แคลิไทน์ มหาเวสสันดรชาดกแคลิไทน์ ลิลิตตะเลงพ่ายนิราศนิทรแคลิไทน์ ผู้สอนก็แบ่ง
เป็นเทอม เป็นเดือน เป็นสัปดาห์ เอาตามอัธยาศัยแล้วเทศนาไปทมนอนแล้วสอนก็ยกหลักที่เรียน
มาจากพระอาจารย์มหาวิทยาลัยบ้าง ตามครูเก่า ๆ เอาบ้าง เอามายำกัน ขึ้นขึ้นเป็นวิธีของตน
ในครั้งนั้นไม่แย่งว่ารถกว่าหลักสูตรคืออะไร ความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์เป็นอย่างไร ปรากฏมี
หรือไม่ เป็นอย่างไร ผู้เขียนก็สอนว่าไคว่ถือว่าเป็นครูภาษาไทยเรื่อยมาตั้งแต่สมัยนั้นจะสอนหรือไม่ก็
นักเรียนติดหรือไคว่ก็ จะพิจารณาตัวเองก็ไม่ขาด ไคว่ว่าไคว่จะมาโรงเรียนราษฎรเขาจ้างให้ไป
ทวดวิชาเป็นชั่วโมง ไคว่มาได้เป็นผู้สอนบรรณารักษ์วิชา ร.ป., ป.ม. มัธยมเก่าแก่หรือเก่า
ลายครามเป็นเรื่องของผู้อื่นจะคิด

สมัยที่สถาบันให้ศึกษารูปแบบที่ใหญ่วิทยาลัยไคว่ระดับไหน เข้าใจให้มีทราบเสียก่อนว่า
การศึกษาคืออะไร การสอนการเรียนคืออะไร หลักสูตรคืออะไร ปรากฏแผนการเรียนคืออะไร
วัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายของการสอนคืออะไร วัตถุประสงค์ให้ทั่วไประยะไรบ้าง วัตถุประสงค์
หรือความมุ่งหมายเฉพาะสำหรับวิชาหนึ่ง ๆ วิชาใดบ้าง สิ่งเหล่านี้ผู้เขียนพอทราบบ้าง จึงเอิน
อธิบายเพียงสั้น ๆ เพียงบางอย่าง เพราะได้ใจสรุปประสงค์ของเรื่องที่จะพูด หลักสูตรคืออะไร
ยอมกล่าวโดยคร่าว ๆ อย่างหนึ่งก็คือ หลักสูตรเป็นกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้นักเรียน
ทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อให้สิ่งเหล่านั้นเป็นประโยชน์แก่นักเรียนเปลี่ยนพฤติกรรมของตน ให้สอดคล้อง
กับปรัชญาและวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายที่โรงเรียนได้ประจักษ์กันกำหนดไว้ เขาจึงให้เด็กแรกเรียน
โดยจับคู่ควบคู่กันตามธรรมชาติ ไม่มีการมาไว้มือที่โรงเรียนหรือที่บ้าน ก็เป็นการฝึกทักษะของ
นักเรียนในการพูด เป็นการเปลี่ยนวิธีพูดที่ไม่เป็นแบบฉบับ มาเป็นการพูดที่สังคมยอมรับ เช่นเด็กเรียก
ไคว่ว่าไคว่สอนภาษาไทย (การพูด) ตามหลักสูตรแล้ว การสอนการเรียนคืออะไร ก็กล่าวโดยคร่าว
กระบวน เรายาวว่า การสอนคือการวัดกระบวนแห่งการเรียน การสอนต้องสัมพันธ์กับการเรียน

การสอนเกี่ยวกับการขาย การเรียนเกี่ยวกับการซื้อ ผู้สอนหรือครูเป็นผู้ขาย ผู้เรียนหรือนักเรียนเป็นผู้ซื้อ ตามธรรมชาติแล้ว การขายจะเกิดขึ้นไม่ได้ ถ้าไม่มีการซื้อ ถ้ามายไม่ซื้อ ก็ซื้อไม่ได้ หมายความว่า ครูต้องเปลี่ยนวิธีสอน (กิจกรรม ประสบการณ์) มาเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนให้เป็นไปตาม ความมุ่งหมายที่แท้จริง วิธีสอนจึงย่อมมีหลาย ๆ อย่างคงเลือกเอาอย่างที่เหมาะสมที่สุด ก็อธิบายวิชาให้นักเรียนได้มากที่สุด ฉะนั้นผู้หนึ่งเสนอ โดยไม่คำนึงถึงตัวผู้เรียนหรือผู้ซื้อ ก็ย่อมไม่ได้ ผลตามปรารถนาเท่าไร เพราะไม่รู้จักเอาใจลูกค้าเสียแล้ว สาดะวนแต่จะขายฝ่ายเดียว จะ ขอบอนุทถกฉินายขอไปว่า เมื่อนักเรียนได้วิชาไปเองแล้ว นั้นไม่ใช่จุดหมายปลายทางของการ ศึกษาที่เราตั้งใจไว้ หลักที่ถือกันนั้นว่า วิชาสามัญกับสาระต่าง ๆ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ประเทศ ศาสนา มัธยม หรือศิลปะ เหล่านี้เป็นเสมือนเครื่องมือ (Means) ของผู้ที่ส่งเด็กให้ถึงจุดหมายปลายทางที่มุ่งหมายไว้โดยแท้ ได้แก่ให้เป็นบุคคลที่มีคุณธรรมหรือ ได้เรียกกันในเรื่องการศึกษาว่า "ค่านิยม" (VALUE) ต่าง ๆ อันควรมีแก่คนชาติ เช่น ความมีเหตุผล ความมีวิจยรจญาณ ความมีจิตใจสูง ความสุจริต ความมีระเบียบ ความประณีต สะอาดเรียบร้อย เป็นนี้เป็นต้น แปลว่าไม่ใช่สอนวิชาความรู้ หรือวิชาความรู้ แต่โดยกรรมวิธีที่สอน นั้นเอง เขารวมได้ผลโดยทางอ้อม เป็นผลโดยตรงของการให้ความรู้ นั่นก็คือจะเรียกว่า Multiple character of outcome ผู้เขียนขอพูดย่อ ๆ เพียงแค่นี้ และ พูดไว้ก็เพราะเท่าที่ใครพบได้เห็นว่า ครูสอนวิชาเพื่อวิชาเสียเป็นส่วนมาก ไม่คำนึงถึงค่านิยม สักเท่าไร ฉะนั้น เราสอนเด็กเพื่อให้เจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ ที่ต้องการ ไม่ใช่รู้วิชาแต่ ไม่เจริญจริงถึงประสงค์

ฉะนั้นถ้าเรามีใหม่โดยมาก จึงแนกกันใหม่ว่า การสอนที่ถูกต้องควรแบ่งสิ่งที่ตัวเด็ก อย่างที่เรียกว่า Student centered สิ่งสำคัญอื่น ๆ เช่น หลักสูตรแบบเรียน คุรุ ผู้ปกครอง ฯลฯ เหล่านี้เป็นเครื่องแวดล้อม ทุกอย่างของมุ่งเขาหาตัวนักเรียน ฉะนั้นโรงเรียน ทาง ๆ ก่อการนี้การจึงประชุมกันวางหลัก เช่น ปรัชญาและความมุ่งหมายไว้ ขอให้ผู้เขียนหมายถึง

โรงเรียนในอารยประเทศ เช่น ในสหรัฐอเมริกา ส่วนของไทยเรา โดยที่การบริหารประเทศเป็นแบบสังคมนทร์ (Centralization) คืออำนาจกลางรวมอยู่ที่รัฐบาล ไม่ใช่ใช้เทศ (Decentralization) กับแบบกระจายอำนาจอยู่ในส่วนต่าง ๆ ความมุ่งหมายของการสอน กระทรวงศึกษาธิการจึงเป็นเจ้าหน้าที่วางไว้ให้ ความมุ่งหมายเหล่านี้วางไว้แล้วชัดเจนในหลักสูตรแต่ละระดับ ประโยชน์ประมัตถิภาตวนและปะปลาย ประโยชน์มัธยภักติภาตวนและปะปลาย แต่ละระดับมีความมุ่งหมายใหญ่ทำกันไว้ทุกวิชาที่สอน แล้วมีความมุ่งหมายย่อยแต่ละสาขาวิชาใหญ่ เช่น ภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ ฯลฯ แล้วยังมีความมุ่งหมายเล็ก ๆ แทรกปะปนอยู่ในกิ่งต่าง ๆ ของแต่ละสาขาวิชาบางอีกด้วย

ถ้าจะถามว่าที่โรงเรียนใคร เป็นคนสำคัญที่จะต้องรู้จักความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์เหล่านี้ ก็ตอบได้ว่า ครูสอนและครูใหญ่ ทางที่ควรรู้กับไปหาจะตำหน่ง ครูสอนรู้จะสอนให้ไปหาถาม "โองการ" เท่านั้น ครูใหญ่ต้องรู้ในฐาปะหัตถะภาตวนบริหารงานของโรงเรียน เพื่อจะได้จับต่อนักครูที่ละเลย เรือคดโกง ได้ปฏิบัติตาม "โองการ" เท่านั้น เท่าที่ผู้เขียนได้สวดในสถาบันฝึกหัดครูมา แม้ระดับปริญญาโทก็ปรากฏแก่ใจอยู่มวย ๆ ว่า ครูสอนมีได้นำพาตอส่งซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมให้ยืมวางไว้เป็นส่วนมาก ครูใหญ่เองบางคนก็จะเคยเมยในเรืองนี้ ทั้งสองฝ่ายก็นำโรงเรียนของตนไปหาถามกระแสน้ำขึ้นหรือลง อย่างที่ว่าไวข้างตบ ครูสอนและครูใหญ่ที่เอาใจใส่ก็มียูบียงคอกแก่เป็นระวาทอย ที่เป็นเช่นนั้นก็เขาทำนองที่ผู้เขียนเองประพฤติปฏิบัติเมื่อแรกเป็นครู เหตุผลจะมีอย่างไร จะเป็นเพราะความไม่เอาใจใส่หรือก็อดยากเอาใจใส่เหมือนกันแท้ "สะพานมัสวาน" ว่าไว้หนึ่งแก้วไว้กอยรูเรือง ผู้เขียนเคยมักถามนักกัฏษา (เป็นครูประจำการ) ที่มาเรียนอยู่ทั่วคยาศักกรแล้ว ก็รู้สึกว่าจะเป็นเพราะเหตุทั้งสองประการ ฉะนั้นจึงนึกว่าถ้าเอาเรืองความมุ่งหมายของการสอนภาษาไทย ของกระทรวงศึกษาธิการ มาแจ่งกันอีกที่จะคิดกระมัง และในกรังนี้ จะพูดถึงความมุ่งหมายในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายก่อน

ความมุ่งหมายของการสอนภาษาไทยในระดับประโยคมัธยมศึกษาของเราในหลักสูตร
ม.ศ. ๒๐๐๑ มีดังนี้

ก) ประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ. ๑๐๖,๓)

การสอนภาษาไทยมีความมุ่งหมาย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนให้มีความรู้
ทักษะ และทัศนคติ พอเหมาะสมกับวัย ดังต่อไปนี้

๑. ให้สามารถใช้ภาษาไทยได้ดี ทั้งในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน
๒. ให้สามารถใช้ภาษาไทยเป็นสื่อในการศึกษา และเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพ
๓. ให้เกิดความเพลิดเพลินจากการอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ และรู้สึกพอใจที่จะอ่านและ
และร้อยกรอง อันเป็นพื้นฐานที่จะเรียนวรรณคดีต่อไป
๔. ให้รู้จักใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าเหตุผล และใช้เหตุผลใจของตนได้
๕. ให้เกิดความเจริญทางจินตนาการ มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
๖. ให้เป็นผู้มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนอยู่เสมอ โดยใช้ภาษาไทยให้เกิดประโยชน์ในเวลาว่าง
๗. ให้เห็นความสำคัญของภาษาไทย ในฐานะที่เป็นภาษาของชาติ ให้รู้จักสังเกตความสัมพันธ์
ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมสาชาอื่น ๆ มีศิลปะ วัฒนธรรมนิยมประเพณีไทย เป็นต้น
๘. ให้ซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ และสุนทรียภาพของวรรณคดีไทย และเกิดความรู้สึกที่จะ
เรีบทบทประพันธ์ภาษาไทย

ข) ประโยคมัธยมศึกษาคอนโดลาบ (ม.ศ. ๔,๕,๖)

ภาษาไทย (ก)

๑. ให้เห็นความสำคัญของภาษาไทย อันเป็นภาษาประจำชาติ และเป็นส่วนหนึ่งของ
วัฒนธรรมไทยที่ควรศึกษาและเชิดชู

๒. ให้สามารถใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องและเป็นประโยชน์
๓. ให้สามารถใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และความเพลิดเพลิน
๔. ให้มีพื้นฐานความรู้ภาษาไทยเพียงพอที่จะศึกษาต่อ หรือสำหรับศึกษากันกว่าด้วยตนเองได้
๕. ให้ซาบซึ้งและเข้าใจคุณค่าของศิลปะในการใช้ภาษาไทย และสุนทรียภาพของวรรณคดีไทย
๖. ให้มีความเจริญทางจินตนาการ มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์

ภาษาไทย (ข)

ความมุ่งหมายของการสอนภาษาไทย (แผนกศิลปะและทั่วไป) นี้มีเพิ่มเติมเป็นพิเศษ จากความมุ่งหมายของการสอนภาษาไทย (บังคับ) ดังต่อไปนี้

๑. เพื่อปลูกฝังความรักในวัฒนธรรมไทยค่านิยมธรรม
๒. ให้รู้จักสร้างจินตนาการ ในการแต่งบทร้อยแก้วร้อยกรองให้ไพเราะและถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษา
๓. ให้สามารถอ่านคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ เป็นทำนองเสนาะได้อย่างถูกต้อง ทั้งเข้าใจความหมายของคำประพันธ์นั้นด้วย
๔. เพื่อเพิ่มพูนทักษะในการใช้ภาษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอแนะนำเสนอทั้งความมุ่งหมายในระดับประถมศึกษาตอนต้นและตอนปลายพร้อมกัน เพื่อจะสรุปเรื่องให้อยู่ในบทความเดียวกันเสียเลย เพราะพูดถึงวัยของผู้เรียนเด็ก ม.ศ. ต้นและปลายก็มีสภาพทางกายและจิตอยู่ในวัยรุ่นเหมือนกัน และความมุ่งหมายหลายข้อก็พ้องกันอยู่แล้ว ผู้เขียนจะอธิบายความมุ่งหมายทำนองนี้ ข้อใดง่ายกระจางอยู่แล้วจะไม่กล่าวหรือกล่าวก็โดยย่อ ข้อใดซ้ำกันจะกล่าวครั้งเดียว จะเริ่มกล่าวตั้งแต่ ม.ศ. ต้นไปก่อน เมื่อกล่าวถึงข้อใด ก็จะพยายามอธิบายและให้ตัวอย่างการสอนให้เห็น

ประโยชน์เชิงสังคม

๑) ที่ว่า "เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนในด้านภาษา" นั้น "พัฒนาการ" หมายถึงความเจริญเติบโตหรือองศาของบุคคล ขณะนักเรียนมีพัฒนาการนั้นก็เป็นการบ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์อยู่แล้ว ความเจริญองศาของนักเรียนมีได้หลายทางในการเรียนภาษา เช่น ทางความรู้ ก็ได้แก่รู้จักเรื่องของโลกหรือของชีวิตมากขึ้น เช่น จากการอ่านหนังสือ วรรณคดีประจำชั้น หรือการแต่งต้นนักเรียนลงกันแล้ว หรือด้วยการฟัง เช่น ฟังวิทยุ คำบรรยาย ปาฐกถา โพรทัศน์ พัฒนาการทางทักษะนั้น "ทักษะ" แปลมาจากคำว่า SKILL ถ้าจะพูดง่าย ๆ ก็คือ ความเก่ง เช่นกระโดดไกลในกรีฑา แรกก็ไปไม่ได้เท่าไร ฝึกฝนมากขึ้นก็ยอมไปไกลไกลมากขึ้น เรียกว่า พัฒนาการในทางกระโดดไกล การเรียนภาษาเพื่อประโยชน์สองอย่าง เป็นการเรียนทางเนื้อหา เพื่อความรู้และอื่น ๆ กับทางทักษะ คือความเก่งขึ้น ชำนาญขึ้น เช่น ฟังได้ข้อความมากขึ้น ฟังแล้วจำได้แม่นยำขึ้น ฟังได้เร็วขึ้นไม่ต้องบอกรายละเอียด ฟังแล้วไปปฏิบัติถูกต้องตามสิ่ง วิชาวินิจฉัยเป็นเครื่องมือที่ช่วยทักษะนี้ได้ดี คือไม่ได้หมายความว่า เขียนเพื่อให้สะกดถูกต้องและมีได้เท่านั้นอย่างเดียว ทักษะทางการอ่านก็คือให้อ่านได้คล่องแคล่ว รวดเร็ว ถูกต้องยิ่งขึ้น ทั้งนี้รวมทั้งอ่านด้วยความเข้าใจด้วย ฉะนั้นถึงวิชาภาษาไทยต่าง ๆ คือ เขียนตามคำบอก แต่ง ย่อ วกขยาย ฟัง อ่าน พูด จึงมีประโยชน์ในการเพิ่มทักษะต่าง ๆ ของเด็กทั้งนั้น รายละเอียดอธิบายอยู่พอสมควรในหลักสูตรแล้ว

๒) ที่ว่า "เพื่อให้สามารถใช้ภาษาในการติดต่อ และเพื่อเป็นเครื่องมือช่วยในการประกอบอาชีพ" นั้น "การติดต่อ" ในที่นี้หมายความว่า การสื่อสารกับบุคคลอื่น การสื่อสารกับบุคคลอื่นหรือหลายคน ไม่ว่าจะด้วยภาษาพูด หรือภาษาเขียนก็ตาม การสอนภาษาก็เท่ากับการสอนให้รู้จักใช้เครื่องมือที่ธรรมชาติให้มา (ภาษาพูด) คือความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของตนให้ผู้อื่นเข้าใจโดยถูกต้องตามความประสงค์ของตนได้ อย่างที่กล่าวถึงในภาษาที่หนึ่งว่าไว้

"ภาษาเปรียบเทียบกับสองสองความคิด ภาพน้ำวิเศษจะแจ่มแรมมิได้
ถ้าเขียนผูกผูกเป็นอันจะเลือนไป ภาพน้ำใจจะแจ่มแรมมิเรื่อง"

การพูดที่โหล่คือการคิดต่อ หรือประกอบอาชีพ เช่น ท่านค้าขายไม่ต้องสงสัย
สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงถามว่า นายเกตุว่า ถ้าจะขอยืมหรือเช่าสิ่งใด ถ้าพูดก็เขา
อาวให้เลยทั้งของ แต่ถ้าพูดไม่ก็อาจถูกเขาเสียจนก็ได้ สุนทรภู่ก็ร้องชาติก็เก่งกลอน
ยกย่องคำพูดไว้เป็นนักหนา จริงอยู่มนุษย์เกิดมาเพื่อจะปากให้พูดให้ทุกคนก็จริง แต่จะพูดก็
หรือไม่ดี เป็นมงคลหรือปมงคลนั้นต้องมีการฝึกสอนกับ หนึ่ง ทุกคนก็ขึ้นท้องทำงานอาชีพ
แทบทุกอาชีพต้องอาศัยการพูดภาษานั้น เช่น อาชีพครู ทนายความ นักประพันธ์ นักธุรกิจ
นักการค้า เป็นต้น ถ้าพูดไม่ดีจะเจริญในอาชีพได้อย่างไร

๓) ที่ว่า "สุนทราภษาไทยให้ได้รับความเพลิดเพลิน" นั้นก็เป็นความจริงและเป็น
ประโยชน์สำคัญแก่มนุษย์ ท่านว่าการอ่านให้ประโยชน์แก่เราอย่างน้อยสองอย่างคือ ความสนุก
เพลิดเพลินอย่างหนึ่ง ความรู้ อย่างหนึ่ง ความสนุกเพลิดเพลินนั้นเกิดขึ้น ๆ จะไม่สำคัญแก่
ชีวิตเท่าไร ไม่เป็นความจำเป็นแก่ชีวิตอย่างกินข้าวหรือดื่มน้ำ แก่มนุษย์กินข้าวเป็นอาหาร
ทางกายยังไม่พอ มนุษย์ต้องกินความเพลิดเพลินเป็นอาหารทางใจด้วย ไม่เช่นนั้น หนังสือ
อ่านเล่น นิตยสารรายสัปดาห์ต่าง ๆ หนังสือ ละคร วิหยา และโทรทัศน์ก็ไม่มีคนดูคนฟัง ซึ่ง
ความจริงตรงข้าม เมื่อกินความเพลิดเพลินจากหนังสือก็ต้องมีเรื่องสนุก หรือไม่ก็ไพเราะ
ซาบซึ้ง วรณกรรมหรือการเขียนหนังสือแบบหนึ่งจึงเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง เมื่อแต่งถึงขนาด
ก็เป็นวรรณศิลป์ ศิลปะกับศาสตร์เป็นของคู่กันสำหรับมนุษย์ มนุษย์เร่ร่อนหรือกินศาสตร์ หรือ
วิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ แล้ว จำเป็นต้องกินศิลปะสาขาคำ ๆ ด้วย เช่น วรรณศิลป์
กวีศิลป์ ดุริยางศิลป์ นาฏศิลป์ วิจิตรศิลป์ ฯลฯ เพื่อให้เกิดการสมดุลย์กัน ทำให้เป็น
มนุษย์ที่สมบูรณ์ ไม่เอียงไปข้างใดข้างหนึ่ง ศิลปะจะทำให้มนุษย์ซาบซึ้ง- เกิดอารมณ์และ
จินตนาการได้หรือไม่ ลองพิจารณาจากกลอนชมผ้าตกในขุนช้างขุนแผน ต่อไปนี้

ที่ขาวราวกับเมฆเพชรรัตน

น้ำซัคเป็นระลอกกระดกน้า

ฝอยพุ่งพุ่งเต้นกระเซ็นมา

กระพพชาสาสสะเทือนไพร

การพิจารณา ขอเชิญท่านดูทั้งคำ กว้าง เสียง และภาพในห้วงนิกของท่าน แล้วนึกดูว่า
ของเขาวีเศษอย่างไร รุนข้างรุนแรงแค้นมานานแล้ว ก็ยังไม่รู้จักตายอย่างไร

๔) ทว่า "สอนให้ใช้ภาษาเป็นเครื่องช่วยในการคิดค้นหาเหตุผล และใช้กลยุทธ์พิพจน์
ของตนได้" นั้น ความประสงค์มุ่งส่งเสริมให้เยาวชนแข่งกล้าในเรื่องความมีเหตุผลของแก
มากขึ้นทุกที อย่างที่ถาวรฝรั่งเรียกว่า RAISON D'ETRE เพราะ เหตุผลจำเป็นแก่การ
มีชีวิตอยู่ ไม่ว่าจะเป็นสอนด้านใด เช่นให้นักเรียนแต่งไทย นักเรียนก็ต้องเอาข้อเท็จจริงที่ตน
ทราบหรือค้นหา ล่าดับเป็นความให้สมเหตุผล ให้ลบล้างกับเหตุจึงจะถือว่าเก่งก็ ในการ
พูดในชั้นก็เหมือนกัน จะเป็นคอมครูหรืออภิปรายก็ได้ การอ่านวรรณคดีมีข้อที่จะให้ครูได้ฝึก
เหตุผลของนักเรียนมาก ฉะนั้นการสอนวรรณคดีจึงมีใช้สอนง่าย ๆ อย่างที่ทำกันอยู่มาก เช่น
ให้อ่านท่านองเสนาะ เป็นรายคนหรือพร้อมกันทั้งชั้น เสร็จแล้วครูอธิบายเรื่อง บอกศัพท์
ก็เป็นอันจบเกมกัน วรรณคดีเปิดโอกาสให้ครูได้ใช้กิจกรรมกลวิธีอะไร ๆ ได้หลายอย่าง
ที่จะสร้างเหตุผลและกานิยมอื่น ๆ ได้นักเรียน ตัวอย่างในวาสนาวิ หรือกามนิถ (ม.ศ. ๓)
หลักของพวกโจรมีว่าถ้าเอาดาบแทงคน ตัวหรือคอขาดตายเขื่อนนี้ไม่คิด ไม่เป็นมาป เพราะ
ดาบไม่ไถ่ถูกคนเป็นแค้นไปไหนที่ว่าง คนก็ขาดออกเป็นสองท่อนเอง เช่นนี้รับทั้งได้หรือไม่
หรือในเวนิสวานิช (ม.ศ. ๒) ครูอาจถามเด็กว่า ยิวเป็นมนุษย์ที่ด้อยไม่ได้ดังเชคสเปียร์ว่า
กระนั้นหรือ ยกตัวอย่างใช้ล่อตัวโกงในเรื่อง ถ้าเช่นนั้นเหตุใดนักปราชญ์ใหญ่ ๆ แห่งโลก
อาทิ พระเยซู และ ไอน์สไตน์ จึงเป็นที่นับถือของคนทั่วโลกเล่า และก็เป็นยิวเหมือนกัน
การคิดหาเหตุผลและใช้กลยุทธ์พิพจน์ของตนเอง ฝรั่งเรียกว่า Critical Thinking หรือ
Rational Thinking หรือไทยเราก็คงเรียกเป็นศัพท์ว่า "วิจารณ์" เป็นสิ่งสำคัญ
แก่การดำเนินชีวิต ตามความรู้สึกของผู้เขียนยังเห็นว่าครูไทยเรานั้นกันน้อยไป เน้นแต่
ความจำอย่างเดียว ยังมีได้ทำให้เป็นคนที่เหมาะสมต่อการได้ "วิจารณ์" นี้
HAROLD ALBERTY นักการศึกษาใหญ่อเมริกันกล่าวว่า "เป็นความสามารถบุคคล

แต่ละคนมีไม่เท่ากัน แต่สามัญชนทุกคนย่อมมีอยู่ไม่มากนักน้อย และอาจปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ โดยการฝึกฝน" ทั้งนี้ถ้าท่านสอนภาษาไทย ท่านจะฝึกฝนด้วยวิชาแต่งหรือวรรณคดีก็ได้ ซึ่งสมาคมครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาของชาติอเมริกัน ก็ได้ประชุมกันลงความเห็นไว้นานแล้วว่า ความต้องการของเยาวชนในวัยรุ่นนั้นมีอยู่ ๑๐ ข้อ ข้อ ๑๐ กล่าวว่า " เยาวชนทั้งปวงพึงได้รับการปลูกฝังให้เกิดความสามารถในอันที่จะคิดอะไรด้วยเหตุด้วยผล ที่จะแสดงออกซึ่งความรู้ที่ฝึกฝนเกิดขึ้นอย่างกระฉ่างชัดเจน และที่จะอ่านและฟังด้วยความเข้าใจ"

๕) ที่ว่า "สอนภาษาไทยให้มีความเจริญทางจินตนาการ มีความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์" นั้น "จินตนาการ" ภาษาอังกฤษใช้ว่า IMAGINATION ภาษาไทยบางทีเรียกว่า "ความคิดคำนึง" จินตนาการเป็นเครื่องมือให้จิตไปสู่ความประณีตสวยงาม โดยการสร้างภาพในจิตอย่างฉาบฉวยเพิกไว้ในข้อ ๓) วรรณกรรมทั้งปวงย่อมเป็นเครื่องมือช่วยจินตนาการทั้งร้อยกรองและร้อยแก้ว เช่น ความที่เป็นตอนหนึ่งของว่าสิณฐี (ม.ศ.๓) หรือสำบัดศัณทาคำนธ์ (ม.ศ.๔,๕) เป็นต้น "ความคิดริเริ่ม" ภาษาอังกฤษใช้ว่า INITIATIVE ซึ่งเป็นคุณธรรมอันสำคัญของมนุษย์ด้วยกัน ส่วน "ความคิดสร้างสรรค์" ภาษาอังกฤษควรจะใช้ว่า "CREATIVENESS" ก็เป็นคุณธรรมหรือค่านิยมอันสำคัญไม่น้อยกว่ากัน จินตนาการเป็นเครื่องมือให้เราสร้างภาพอะไรก็ได้โดยอาศัยภาษาเป็นเครื่องมือประโยชน์ของมันอย่างหนึ่งก็คือ เมื่อจินตนาการแก่กล้าช่วยประดษณอาชีพได้ เช่น ศิลปินต่าง ๆ ได้แก่ วิศวกรศิลป์ สถาปัตยกรรม หรือประติมากรรม เป็นต้น ความคิดริเริ่มช่วยให้คนเป็นนักสร้าง นักประดิษฐ์อะไรใหม่ ๆ ได้โดยไม่ซ้ำแบบใคร เช่น ศิลปิน นักวิทยาศาสตร์หรือนักธุรกิจต่าง ๆ ตลอดจนเป็นคุณสมบัติของผู้นำหรือผู้บริหารด้วย ความคิดสร้างสรรค์นั้นคล้ายคลึงความคิดริเริ่ม แตกต่างที่ว่า กิดเพื่อก่อไม่ใช่คิดเพื่อทำลาย เข้าใจว่ากระทรวงศึกษาธิการเอามาคล้ายไว้ด้วยกันในหลักสูตรก็เพราะเหตุนี้ ฉะนั้นสองสามสิ่งในข้อนี้จึงทำให้เกิดค่านิยมแก่มนุษย์ทั้งสัน เรื่องนี้เมื่อผู้สอนเข้าใจแล้ว ก็พึงใช้เครื่องมือในภาษาไทยส่งเสริมให้เป็นไปตามนั้นเถิด

๖) ท้าว่า "สอนภาษาไทยให้เป็นผู้ใฝ่ใถ่ใญ่ใกรู้" อธิบายได้ง่าย ๆ ว่า ภาษาเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้มนุษย์สามารถไขปัญหาความสวาทในโลกลว ย เชน ตามอกอู่ในโลกลม ใกรจะจูงเอาไปม่ายกัไคตามศตวใจ เป็นภาระของกรอนกรว ประเทศ และของโลล จะเห็นไควแมตถนตามอกเขายังหักไคอานทงสืออเอนอยางหนึ่งสำหรับกนตามอดไค ฉะนั้น โลลจิงต้องทำสงกรรมไมรูทงสือ กรวนี้เมื่ออานอกเจียนไคแลวกยงไมพอ กรจะต้องยั่ว ใกรักเชียนอิก อยางเนนในโรงเรียนเอาแะไคอง "ชุมนุมการอานทงสือ" (BOOK CLUB) ซึ่งไมเป็นขออยาก โรงเรียนไคททำได้ เมอวาทงสือจิงคิดเป็นนิสัย (ก้อมี READING HABIT) แลวกจะเป็ของประเสริฐยง บุกกลักจะเพ็วพาทงสืออานเองในยามว่าง ชุมมอานทงสือ จะเป็ยวางนวยไววาทงสือไคทควรอาน ทงสือไคควรดั่งรังเกียจ เพราะไคชนแรกเด็ก กงเล็กไมเป็น กรภาษาไทยควรสงเสริมใคอานทงสือนอเวลา เพาที่จะทำได้ จรรมา ทุกคนในโลลยอมมีเวลาว่างทุก ๆ วัน ไมมากกนอย การอานทงสือทิดี หรือออกก่าดงกายยอมมี ประโยชนเพ็กวาไปเสเพลทางอ้น เรองเวลาว่างหรือ LEISURE นี้ โรงเรียนในประเทศ ตะวันตกเอาควคณนักร เพราะเป็นช่วงที่เด็กจะเสียนไคองาย ถ้าผู้ใหญ่ไมแนะทางที่ถูกต้องทิดี ใคสมากกรไคโรงเรียนนอยมกมาของอเมริกันคังกล่าวมาแลว ลงความเห็นในเรองนี้ว่า "ขอ ๘ เยาวชนหนึ่ง มงกมมีความสามารถที่จะใช้เวลาว่างของตนไคเป็นประโยชน์และมีหักเกดเก รุจกักระทากักรรรมจิงจะทำไคความพอ ใจแก่นและสวรววมโดยพอเหมาะพอควร"

๗) ท้าว่า "สอนใคเห็นวาทภาษาไทยสำคัญไคยไคเป็นภาษาของชาติ" ข้อนี้ความจริงก็เป็ ความม่งหมายที่ค้อยแลว อาจมีคำถามว่า จะสอนอยางไร วิธีสอนน่าย ๆ ที่กระทำมาแลว ก็อกรูเป็ท้าวอยางคคของ เด็กออยเสมอนวันทิวะแสดงประโยชน์ของภาษาไทยในกรจิงต่าง ๆ เชน การแสดงม่งกวาลคควาเห็นควภาษาของตน การใช้ทัท การแปลควาในทงสือตางประเทศ ออกมาเป็ภาษาไทยไคถูกตองประณีตเรียบรอย กรอาจเปรียบเพ็ยวาสัญญณัฒภาษาอังกฤกับ ฉบัปไทยบางกอน หรือพระราชนิพนธเวนิสวาทิยม่งทานญแ่งไคออกออกมาเป็นไทยไคบรรทคอบรรทค เป็ตน กรอาจแสดงไคเห็นวาทของไคทตางประเทศน่ายมาใคแกไทยไคความจำเป็น ไคยก็มีค่าที่ เหมาะสมไรแทนไค เชน น้ำแ่ง ลูกลือ ไฟฟ้า เป็ตน สิ่งเหล่านีเราจะมีมาแต่เดิมไคทำไม

กรควรให้เด็กทั้งสองวัย เก็บภาษามาไทยที่แปลจากภาษาต่างประเทศ แล้วรูปร่างยังเป็นฝรั่งอย่าง
ที่เรียกว่าฝรั่งคนแรกคนแรก

๔. ที่ว่า "สอนให้ภาษาไทยสัมพันธ์กับวัฒนธรรมอื่น เช่น กิลปะประเพณีนิยมประเพณี
เป็นต้น" ที่พูดเช่นนี้ก็หมายความว่า ภาษาไทยหรือภาษาอะไรก็ตามย่อมมีเนื้อความเป็นวัฒนธรรม
อย่างหนึ่งอย่างใด ถือเป็นมรดกทางสังคมมนุษย์ พุทธศาสนา กิลปะสิ่งใดก็ตามที่มนุษย์เอามาประพฤติ
ปฏิบัติกันโดยความนิยม มิได้มีใครกดขี่บังคับ เมื่อปฏิบัติแล้วก็เลืกย่อย ๆ ปรับปรุงให้เปลี่ยนแปลงไป
ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เช่น ภาษาไทย หรือภาษาอื่นนั้น วิธีหนึ่งก็หยิบเอามาจากเสียงธรรมชาติเป็น
ส่วนมากก็มีคำพูดตามความต้องการขณะนั้น ต่อมากะพริบกับความเจริญของประเทศอื่น เช่น
ทางวัตถุของฝรั่งจากตะวันตก ทางศาสนาของแขกอินเดีย ก็ต้องเพิ่มเข้ามาขึ้นเพื่อให้สอดคล้อง
คราวนี้มาพูดถึงกิลปะ กิลปะเป็นความงามที่มนุษย์เอามาแสดงออกมีหลายอย่างดังที่ทราบกันอยู่แล้ว
เช่นศิลปะการขับร้อง การขับกล่อม การละคร นาฏศิลป์ การก่อการก่อร่าง การละคร วิจารณ์ศิลปะ
ก็การเขียนภาพ สถาปัตยกรรม การก่อสร้าง การสอนภาษาไทยให้สัมพันธ์กับกิลปะนั้นก็ไม่เป็นสิ่งยาก
เพราะภาษาก็เป็นวรรณศิลป์อยู่แล้ว เมื่อท่านสอนราชาธิราช (ม.ป. ๓) ท่านก็อาจยกเอาบทกลอนที่
เขาแต่งไว้เกี่ยวกับพงศาวดารมอญมาเป็นกิจกรรม ก็ขับร้องให้ฟังก็ได้ การร้องตัวกรูร้องไม่เป็น
และไม่ยากเอาเปิดไปชั้นประถมก็ได้ นักเรียนชั้นที่ร้องเพลงเป็นก็จะมีพออาศัยได้ ถ้าอับจนทั้งครู
และนักเรียน ก็ยังอาจอาศัยแผนเสียงที่ผู้ชายหรือเด็กหญิงจากนักเรียนมาเปิดให้ฟังก็ได้ วรรณกรรมที่
เขาเอามาขับร้องก็มีมากเหลือเกิน เช่น ขุนช้างขุนแผน พระลอ อิเหนา เป็นต้น ที่ว่ามานั้นเป็นได้ทั้ง
สองอย่าง เพราะคำกล่อม กับคำขับกล่อม ย่อมไปด้วยกัน และนาฏศิลป์นั้น ครูจะจัดขึ้นโดยไม่ของ
พิโยทิกเกมนักก็ได้ ร้องก็ร้องตามไปด้วยกัน จะให้นักเรียนร้องเล่นก็ได้ หรือจะอาศัยครูนาฏศิลป์ของ
โรงเรียนมาช่วยบางโรงเรียนก็ได้ วิจารณ์ศิลปะเป็นเรื่องของการเขียนรูปนั้น ครูภาษาไทยก็อาจฝึก
เขาไปอยู่ชั่วโมงว่างเขียนก็ได้ ผู้เขียนเข้าใจว่าในห้องเรียนห้องหนึ่งควรจะต้องมีเด็กที่รักวาดเขียน
ฝีมือดี พอที่จะเขียนอะไรในวรรณกรรมที่ตนเรียน มาอวดกันในห้องหรือในงานของโรงเรียนได้
สถาปัตยกรรมนั้น วรรณกรรมอย่างขอมกล่าวถึง อาทิวราธ อิลราชคำฉันท์ กล่าวถึงปราสาทราชมนเฑียร
ของท้าวอิลราช ปราสาทราชมนเฑียรเหล่านี้ไทยเรายังพอให้ได้ดูได้ในกรุงเทพฯ ที่เป็นวัตถุก่อสร้าง
จริง ๆ หรืออย่างน้อยเป็นรูปเขียนรูปจำลองก็ยังดี

๕) ท้าว "สอนให้ชาวซึ่งในคุณค่าของศิลปะและสุนทรียภาพของวรรณกรรมไทย" นั้น ความจริงผู้เขียนก็ได้กล่าวมาแล้วในข้อ ๓ (และ ๕) กวีต่างก็สามัญชนอย่างไร คนที่เรียนหนังสือแล้วทุกคนย่อมรู้จักถ้อยคำในภาษาของชนมากหรือน้อยแล้วแต่พร ราชของการศึกษาภาษาไทย กวีรู้จักถ้อยคำแล้วยังสามารถจับถ้อยคำเหล่านั้นมาวางไว้ให้ผู้อ่านดูอย่างประณีตบรรจง ทำให้เกิดอะไรต่าง ๆ ได้หลายอย่าง เช่น จินตนาการหรือความคิดคำนึง เช่น ในขุนช้างขุนแผน วาภาพป่าทึบแขวงเมืองกาญจนบุรีหรือสุพรรณบุรี ให้ผู้อ่านซึ่งนั่งอยู่ในคอกแถวถนนเจริญกรุง ดูยกละเอมมาดั่งไก่ให้หาเห็นความงามความแปลกของป่า ให้หูได้ยินเสียงอันวังเวงของป่า เช่นลมพัดหรือสัตว์ร้อง ให้จมูกได้กลิ่นคอกไม้ป่าที่ฟุ้งคละอยู่ ผู้ที่สามารถทำให้ประสาทสัมผัสของผู้อ่านได้กระทบกับสิ่งอื่นได้ชัดเจนเท่าใด ยิ่งเป็นกวีที่วิเศษขึ้นเท่านั้น ผู้อ่านเกิด "ประสบการณ์แทน" ที่อังกฤษเรียกว่า VICARIOUS EXPERIENCE นอกนั้นกวียังสามารถทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ (EMOTION) โน่นนำไปตามตัวหนังสือที่ตนวาดไว้ บางทีก็จะเกิดรักความหวาม บางทีก็เ็นระหือใจ บางทีก็โศกสลด บางทีก็เคียดแกลโลกรชแค้นชิงชัง เหล่านี้เป็นต้น คนที่ทำเช่นนี้ได้จึงเป็นกวี (POET) นักประพันธ์ (WRITER) เป็นนักเขียนบทละคร (DRAMATIST) ได้ ครูนิพนธ์ที่จะทำให้มักเรียนชาวซึ่งในสิ่งเหล่านี้ การทำมีข้อบอกว่าที่เช่นนั้นเช่นนั้นหรือยังคล้ายได้ แต่ต้องหาวิธีให้นักเรียนได้ซาบซึ้งเอง การให้นักเรียนอ่านทำนองเสนาะเป็นกลวิธีอันหนึ่ง คือผู้อ่านหรือนักเรียนเห็นด้วยตาแล้วได้ยินด้วยหูของตนเอง จึงรู้ว่า วาสุวิพรมนาวิเศษอย่างไร สามัคคีเภทคำฉันท์ วิเศษอย่างไร ตลอดจนจินตนา ขุนช้างขุนแผน พระอภัยมณีนั้นแต่ละเรื่องล้วนเป็นเพชรน้ำหนึ่งของวรรณคดีไทยอย่างไร "สุนทรียภาพ" มาจากศัพท์เดียวกับ "สุนทร" ซึ่งแปลในที่นี้ว่า "งาม" "สุนทรียภาพ" น่าจะแปลว่า "ความดีความงามของวรรณคดี" ความงามอย่างไรก็คือกวีวิจิตรที่กล่าวมาข้างต้น ผู้เขียนเข้าใจว่าคำ "สุนทรียภาพ" มาจากภาษาอังกฤษว่า "AESTHETICISM" หากจะกล่าวต่อไปว่า สอนให้เห็นว่าภาษาไทยมีความงามนั้นเกิดประโยชน์อย่างไร ประโยชน์เท่าที่เห็นได้ง่าย ๆ เห็นว่ามีอยู่สองประการ ประการหนึ่งคือเมื่อจิตใจของบุคคลกระทบกับความงาม ความไพเราะบอย ๆ บุคคลย่อมมีจิตประณีตละเอียดอ่อนยิ่งขึ้น จะพูดว่าทำให้ใจสูงขึ้นก็ได้ ถิ่นนี้ว่าเป็นบุคคลที่ประเพณีชาติพึงปรารถนาอย่างยิ่ง คราวนี้เมื่อเห็นว่าภาษาของเรามีความงามไม่ด้อยกว่าภาษาอื่น

เช่นภาษาตะวันตกที่เจ้าของภาษาเขายกย่องกันเหลือเกินแล้ว นักเรียนไทยก็มีขวัญมีใจที่จะยกย่องภาษาไทย อยากเรียนภาษาไทย และช่วยกันทำนุบำรุงภาษาไทยสืบต่อจากผู้ใหญ่ยิ่งขึ้น

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย (ข้อ ก และ ข)

ผู้เขียนได้พิจารณาแล้ว รู้สึกว่าจะดำเนินแบบอนุโลมมัธยมศึกษาตอนต้น นี่เข้ากันแทบทุกข้อ ข้อที่ไม่เข้าก็คงจะไม่ต้องมีอธิบายจึงขอกล่าวไว้ก่อน

หวังว่าคำอธิบายที่แล่วมานี้คงเป็นประโยชน์แก่ผู้ตั้งใจจะสอนภาษาไทยให้สมกับที่ทางกระทรวงศึกษาธิการตั้งความมุ่งหมายไว้พอสมควร ใครที่เคย "น้ำขึ้นขึ้นตามน้ำ น้ำลงลงตามน้ำ" ก็อาจยุติสภาพเรณูเสียที หนึ่งขออย่าอีกที่ว่าสอนภาษาไทยดี มีใช้ให้เห็นเก่งภาษาไทยอย่างเดียว แต่ต้องคำนึงถึงกานิยมทาง ๆ ที่ท่านล้าคัมไว้ในความมุ่งหมายของหลักสูตรแล้ว